

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Mit is tárgyalnak?

Budapest, márczius 13.

Mit is tárgyal a parlament? A budgetet. Miről is szól az a budget? Mindarról, amit ez a nemzet áldoz s amit áldozatának ellenértéke gyanánt a maga egyetemes fejlődésének istápolására az államtól visszakap. Mekkora is ez a budget? Körülbelül annyi millió korona, ahány esztendő Krisztus születése óta eltelt. És milyen érdeklődéssel tárgyalja a parlament ezt a több mint másfél milliárdos budgetet? Minimális érdeklődéssel.

A magyar budgetviták sohasem voltak ideálisak. Ha minden rendben volt, akkor a hazabeszélések zuhataga ömlött a budgetvitában. Minden friss képviselő itt iparkodott leadni az érintetlenségét, minden helyi nagyság itt iparkodott a hazai kis sérelmeket országos bajokká felfujni és minden speczialista itt iparkodott a maga szaktudását az illetékes körök előtt fitogtatni. Ha pedig a dolgok nem mentek rendben, akkor a budgetviták voltak legalkalmasabb gyakorlótereik az obstrukciónak. Mert a költségvetés sok ezer tétele ugyanannyi téma, melyhez mindenki hozzá tud szólni s nincs az az analfabéta, aki a budget nagy áruházában ne találna valami nekivaló portékát, melyről akár órákhosszat elcséveghet és el-

fecseghet. A magyar budgetviták tehát nem voltak ideálisak sem rendes, sem abnormális időkben. De legalább a sok kinálkozó, feltűnést hajszoló, hazabeszélő és kicsinyes beszéd között akadhattak az ország általános helyzetét is megvilágító beszédek s ha nem, a sok kicsinyes, részletező beszéd együttevén mégis csak valamelyes képét adta az ország helyzetének.

Most azonban egy harmadik fajtája indul a budgetvitáknak. A legkevésbé ideális. A fáradt, az unott, a tessék-lássék vita. A kormány a budgeten túl már a véderő reformjának reá nézve sokkal súlyosabb vitájára gondol s a budgetet olybá veszi, hogy azt ugys megszavazzák, tehát nem fontos. Az ellenzéki pártok pedig, ha már kellenél fáradtabbak a czéltalanul elhuzott bankvitától, a budget tárgyalását amolyan pihenőnek tekintik, mely alatt egyrészt erőt lehet gyűjteniök, másrészt pedig fontolóra vehetik, hogy miben, mikor és milyen taktikával intézhesse nek újabb ostromot a kormány ellen. Innen van, hogy küszöbén a budgetvitának, az érdeklődés a kulisszák mögött keres kielégülést s a kormány elnöke a bécsi lapokban arról beszél, hogy a nyári szünet megvonásával is ki fogja erőszakolni a véderőreform parlamenti elintézését, az ellenzéki pártok pedig beszélnek a véradó emelésé-

ről, a választói jog különböző formáiról, junktimról és külön ostromlásokról, liberalizmusról és reakciónról, minden később elkövetkezendő témáról, csak éppen a budgetvita számára nincs senkinek mondanivalója, pedig hát a budget: a nemzet egy esztendőre szóló élete, egészsége, fejlődése és mikor a budgetről hallgatnak, a nemzet életforrásairól hallgatnak.

Nem a mindenáron való vitának vagyunk mi szószóloi. Nem beszédekből táplálkozik a nemzet organizmusa. De ha meggondoljuk, hogy a parlamentnek három esztendő óta nem volt módja költségvetést tárgyalni, hogy már a koalíciós kormány utolsó esztendejében is költségvetés nélkül tengett-lengett az ország, hogy e három esztendő alatt gyökeresen megváltoztak a nemzeti politikai erőviszonyai, az egész politikai mappá, az egész politikai érzésvilág s hogy e három esztendő alatt tanárok, hivatalnokok, egyéb kultúrtenyezők forrongtak helyzetük mostohasága miatt: akkor legalább is meg kell ütköznünk azon, hogy ilyen hosszú interregnum végén az első budgetvita ilyen lagymatagnak, ilyen közömbösnek, ilyen unottnak indul. Hiszen igaz, hogy a kormányváltás és a választások lezajlása óta az ellenzék minden alkalmat megragadott az ország helyzetének megvilágítására. De ha az ellen-

A színészi probléma.

Irta: Bárdos Artur.

(Utányomás títos.)

Az új színpadnak, a stílus színpadának, külön problémát állít a színpad komplex művészetének emberi materiája: a színész.

A forró, eleven emberi matéria — belegázható-e, belerögzíthető-e egy stílus finomult és elvont vonalaiba?

Aztán meg: lehet-e egyáltalában stilizáló színjátszásról beszélni? Hiszen a színjátszás már lényegéről fogva naturalisztikus művészet; inkább az, mint bármely más művészet. A többi művészet legközelebbi, legnaturalisztikusabb célja szerint is legfőképpen csak utánozza a természetet. De a színész maga az eleven természet és legközelebbi célja éppen az, hogy az írott szót, emberhangon esendülő élészóvá elevenítse. Az eleven szót továbbá emberi akcentusokkal, mozdulatokkal kíséri. Végül a szavakat és mondatokat egy emberi lény élet-folytonosságának áramába kapcsolja bele; a szavak vázába a színpadi ember homunkuluszát öltözteti.

Emberábrázolás: ez a színész legfontosabb és már nem is legközelebbi feladata. Mindenekelőtt a fiziológiai ember az, amit — mint külön értéket és érdekességet is — magával hoz a színpadra. A pszichológiai ember; ennek ábrázolása a második és már magasabbrendű színészi feladat. A szavakat eleven ember mondja el, de már nemesak

eleven, hanem pszichológiai folytonosságu ember is, a darabon végig, egyetlen, egyetlen agyagból kigyúrt ember. A szavak mögött lélek világítson. Mindez még eddig, a testi és lelki emberig: csupt naturalisztikus feladat.

Lehet-e egyáltalában stilizáló színjátszásról szó? Nem ütközik-e ez a probléma a színészi munka lényegével és materiájával?

De mielőtt erre válaszolnánk, fordítsuk meg a kérdést. Lehet-e tulajdonképpen a színész munkája teljesen, minden részletében következetesen naturalisztikus? Ha csak arra gondolunk, hogy előre megfogalmazott szavak és utasítások sánczai-között kell mozognia, hogy azt kell mondania ugyanakor és ugyanazon helyzetben, ahogyan azt szerző és rendező előírja: már ekkor is világosan kell látnunk, hogy a szó szoros értelmében való naturalizmusról, naturalisztikus hűségű emberábrázolásról nem lehet szó. Hiszen, amit tolmácsol: a dráma is csak süritett kivonattát, nem naturalisztikus másolatát adhatja az életnek. De a színészt még ezen belül is számtalan tényező, így a hatás ökonómiajának számtalan parancsa kényszeríti egy bizonyos fokig való tudatos színpadi fogalmazásra, amely már eleve is kizárja a teljes naturalizmust. A magát naturalistának valló színész például akármily pontossággal figyelte is meg valamely betegség patológiáját, annak teljes és főként időbeli részletezését nem érvényesíthette a színpadon, mert minden patológiai adatot szerepe szövegének bizonyos szavai között kellett elhelyeznie, haldoklási jelenetének tartamát két „vég-

szó” határozta meg, nem pedig a saját megfigyelésének adatai.

De valamit ad absurdum vinni annyi, mint érveket szolgáltatni mellette. A naturalizmus következetes keresztülvitelének lehetetlenségét nem is kell bizonyítani ahoz, hogy a stilizálás lehetőségét bizonyítsuk. Nem is ez, csak a kérdés minél több oldalú megvilágítása volt e fejtegetés célja, mely után most már föltehetjük a kérdést: lehet-e stilizáló színjátszásról beszélni?

Bizonyára; csak hogy itt a stilizálás területét nem a naturalizmussal szemben, hanem a naturalizmuson túl kell keresnünk. A fiziológiai és pszichológiai embernek nem mellőzése, hanem azon keresztül és azon túl kell a színésznek a stílus emberét megformálnia. A fiziológiai következetességgel mozduló hus- és vér-embert is meg kell formálnia a színésznek, csak hogy ezzel nem szabad beérnie, éreznie kell, hogy ez csupán primaer feladata és hogy a feladat művészebb, lényegesebb és magasabbrendű része csak ezután következik. A darab és a szerep stílusában való ember megfogalmazásában. Az aprólékos megfigyelés részleteknek abba a magasabbrendű egységbe illesztésében, mely a dráma egészének legmélyebben fekvő és átfoglaló vonalaiból alakul ki.

A színészi munka naturalisztikus része éppen úgy megelőzi a stilizálás munkáját, ahogyan a naturalizmus színpadi divatja is megelőzte a stilizálás most alakuló korszakát. És csakugyan, iskolának, előmunkálatnak kitünő volt a naturalizmus, ezért a hivatásért sokat meg kell bocsátani még mai

zék beszélt a felirati javaslatához, a perrendtartás reformjához, a szerb szerződéshez és a bankszabadalom meghosszabbításához, ez nem ok arra, hogy elszalaszsa azt a legfontosabb alkalmat, mikor a budgetvita keretében az ország állapotáról egységes és teljes képet adhat, mikor a budget egyes tételeinek kapcsán megszólaltathatja a nemzet minden rétegének óhajait, jajjait és követeléseit. Vagy csak akkor érdemes beszélni, ha valamit meg akarunk akadályozni? Akkor nem kötelesség a felszólalás, mikor a némán kesergő tömegek számára megértést és segítséget kell kérészkölni?

Azzal, hogy az ellenzéki pártok a költségvetés minden tárczájához kijelölték az ő hivatalos szónokaikat, még nem teljesítették kötelességüket. Bizonyos, hogy az eddig némaságra kárhözhatott munkapárti szónokok az indifferens költségvetésnél fognak kerületeik érdekében felsorakozni. S ha az ellenzék nem akarja azt, hogy a nemzet az ellenzéki képviselőket immel-ámmal való szerepléséből s a munkapárt tömegesebb felvonulásából olyan hamis impressziót merítsen, mintha a nép érdekeit a kormány pártja jobban szíven viselné az ellenzéki pártoknál: akkor fel kell magát ráznia keserű fásultságából. A bankvita a zászló becsületéért folyt. S ha ezért érdemes volt az utolsó szál emberig mindenkit mozgósítani, akkor a budgetvita is megér egy kis fáradságot. Mert a budget nem a zászló becsülete, hanem a nemzet életfeltétele.

Budapest, márczius 13.

A képviselőház ülése. A képviselőház legközelebbi ülését a márczius 15-iki ünnepségekre való tekintettel pénteken, folyó hó 17-én tartja. Az ülés napirendjére az 1911. évi állami költségvetés tárgyalását tűzték ki. Első-

tehetségtelen fanatikusaiknak is. A színpadi klasszicizmus merev, sablonok parancsa szerint mozgó szobor-emberének mindenekelőtt emberré kellett elevenednie, ereinek meleg emberré kellett megtelnie, mielőtt az új színpadművészet a maga messzebbi és magasabbrendű feladatait rábizhatta. Részletek egységbe foglalásáról csak ott lehet szó, ahol részletgazdagsággal állunk szemben; a klasszicizmus a megfigyelések művészi részletmunkáját nem, legföljebb csak technikai részletmunkát ismert, a nagy gesztusok ott csak üres sablonok voltak és mögöttük nem volt semmi sem. A naturalizmus részletmunkája az emberinek sok és értékes dokumentumát gyűjtötte össze: a stilizálás tudatosságának itt már van mit összefoglalnia.

Az analízisen keresztül lehetett csak a végső művészi ezélhez: a szintézishez eljutni. A márvány nagy sikjainak csak ott van mondanivalójuk, ahol a nagy sikok mögött csontok és izmok vannak, idegek vonaglanak és minden a maga biztos helyén és szervi összefüggésében szunnyad a márványban. A naturalizmus emberiségén keresztül kellett a stílus szintéziséhez eljutni.

A japán művészet a színpadon is egyszerű példáját produkálja ennek a kettősségnek; Hanako, akinek minden mozdulata a japáni fametszetek vonalainak tudatosságára emlékeztet, egy összetűzött állat megdöbbenő realitáru nyöszörgésével tud meghalni. Duse, aki minden időbe és térbe helyezhető példán fölüll áll, ebben a kettősségben sem várta meg a naturalizmus megszületését és bukását; az ő izolált, irányokba be nem kapcsolható művészete kezdettől fogva ebben exezelált:

nek Földes Béla fog felszólalni a Justh-párt nevében.

A külügyminiszter szabadsága. Abbáziából jelentik: Gróf Aehrenthal közös külügyminiszter vasárnap reggel két havi tartózkodásra ideérkezett. Ez a végleges távozást megelőző szokásos szabadságolás.

Márczius 20. A 48-as függetlenségi Kossuth-párt alelnökei Dész Zoltán, Ságly Gyula, Szentiványi Árpád és Tóth János meghívót bocsájtottak ki a párt nevében, amelyvel a vidéki függetlenségi pártokat meghívják a márczius 20-iki gyászos emlékü napnak emlékére tartandó ünnepélyre. A Hungária-nagyszálló éttermében tartandó emléklakomára jelentkezni lehet a párttitkárnál.

Új beosztás a pénzügyminisztériumban. A pénzügyi tárczában időközben beállott ügy- és szemlézeti változások új beosztást tettek szükségessé, amelyet Lukács László pénzügyminiszter ma lépett életbe. Ez a beosztás a következő: *Első csoport.* Csoportfőnök Papp Elek államtitkár. Elnöki osztály (elnöki ügyek). Osztályvezető dr. Vértessy Sándor osztálytanácsos. A számvetési igazgatói osztály (számviteli ügyek). Osztályvezető dr. Végh Mihály min. tanácsos. Pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok (II.) főosztálya. Főosztályvezető Márffy Ede min. tanácsos. III. ügyosztály (adóhivatalok). Osztályvezető Dobokay Kálmán oszt. tanácsos. VIII. ügyosztály (pénzügyigazgatóságok). Osztályvezető dr. Balásy Antal oszt. tanácsos. XX. ügyosztály (horvát ügyek). Osztályvezető Kreivoy István p. ü. tanácsos. Adókievítés (III. a.) főosztály. Főosztályvezető Papp Mihály min. tanácsos. IV. a. ügyosztály. (Ált. kereseti, jövedelmi adó, hadmentességi díj.) Osztályvezető dr. Exner Kornél oszt. tanácsos. IV. b. ügyosztály (házas stb. adónemek). Osztályvezető Szabó Károly oszt. tanácsos. (III. b.) főosztály. Főosztályvezető dr. Margittay József min. tanácsos. V. a. ügyosztály (adóbehajtás a vidéken). Osztályvezető Mocsány Béla min. tanácsos. V. b. ügyosztály (adóbehajtás Budapest és közadak módjára behajtandó köztartozások). Osztályvezető Mayer Károly oszt. tanácsos. Illetéki (IV. főosztály). Főosztályvezető Szabó Imre min. tanácsos. VI. ügyosztály (bélleg és díjak). Osztályvezető Kossuth Árpád oszt. tanácsos. VII. ügyosztály (jogilletékek). Osztályvezető Várady József oszt. tanácsos. Pénzügyorségi és vámügyi (VI.) főosztály. Főosztályvezető Marsalkó József min. tanácsos. XI. ügyosztály (pénzügyorség). Osztályvezető dr. Venczell Gusztáv oszt. tanácsos. XII. ügyosztály (határvám). Osztályvezető dr. König Tivadar oszt. tanácsos. Bányászati és vasmű (VII.) főosztály. Főosztályvezető

Mály Sándor min. tanácsos. XIV. ügyosztály (bányüzemek). Osztályvezető Mály Sándor min. tanácsos. XIV. v. ügyosztály (vasművek). Osztályvezető: Bajkay Károly min. tanácsos. XIV. sz. ügyosztály (szénbányászat). Osztályvezető Andorics János min. tanácsos. *Második csoport:* Csoportfőnök dr. Telesky János államtitkár. Pénztári, hitel-, közgazdasági (I.) főosztály, I. a. ügyosztály: *Költség-, zárószámadás.* Osztályvezető Zawadowski Alfréd osztálytanácsos. I. b. ügyosztály: illetmény, nyugdíj, kegydíj. Osztályvezető dr. Szerdahelyi Jenő osztálytanácsos. II. ügyosztály: hitelügyek. Osztályvezető báró Korányi Frigyes osztálytanácsos. XVI. ügyosztály: közgazdasági, vasuti, stb. ügyek. Osztályvezető dr. Crünn János miniszteri tanácsos. Fogyasztási adók (V. a.) főosztály. Főosztályvezető Stulheil Gusztáv min. tanácsos. IX. a. ügyosztály: szeszadó és jövedéki eljárás. Osztályvezető Schreiber Viktor miniszteri tanácsos. IX. b. ügyosztály: egyéb fogyasztási adók. Osztályvezető: Pótsa Ferenc miniszteri tanácsos. Italmérséi (V. b.) főosztály. Főosztályvezető dr. Vass Tamás miniszteri tanácsos. X. a. ügyosztály: osztályvezető Lampel Vilmos osztálytanácsos. X. b. ügyosztály. Osztályvezető Maquary-Kossa József osztálytanácsos. Dohányjövédéki és jogügyi (VIII. a.) főosztály. Főosztályvezető báró Pongrácz Vince miniszteri tanácsos. XIII. ügyosztály: dohány és lottó. Osztályvezető Lukács Sándor miniszteri tanácsos. XVII. ügyosztály: jogügyek, államjövők, s. Osztályvezető Wieland József osztálytanácsos. Bányahatóságok, bányászati közigazgatás (VIII. b.) főosztály. Főosztályvezető Tirscher Géza bányakapitány. XV. ügyosztály: osztályvezető Wahn Aladár miniszteri tanácsos. Kataszteri (IX.) főosztály. Főosztályvezető Mórincz Vince miniszteri tanácsos. XVIII. ügyosztály: felmérés, állományomda. Osztályvezető Antalffy Andor pénzügyi főtanácsos. XIX. ügyosztály: földadó nyilvántartás. Osztályvezető Benkó Gyula miniszteri tanácsos.

A kereskedelmi tárcza előadója. Híre járt, hogy Heltai Ferenc lemond a költségvetési vitá kereskedelmi tárcza előadói tisztéről. Amint értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak.

A képviselőház bizottságaiól. Az állandó igazoló bizottság ma délelőtt 12 órakor a képviselőházban ülést tartott, amelyen dr. Vio Antal fiúmei képviselő mandátumát tárgyalta és vizsgálta meg.

Változás a diplomáciában. Bécsből jelentik: A diplomáciában a közel jövőben újabb változás várható, amennyiben Schönburg herceg, bukaresti osztrák és magyar követet Rómába vatikáni nagykövetté nevezik ki. Schönburg herceg helyébe pedig Fürstenberg Károly herceg, drezdai követ kerül.

megrázóan emberit adott, de egyben valami ezen túl valót is, összefoglalást, nagyvonalúságot: stílust. Eysoldt Salomé-jában mindenféle beteg, perverzus szerelem patológiáját föl lehet fedezni, de ezeken túl meg kell látni benne a művészi vonalfejléstés beardsley-i rajzát is. Moissi Pozá-ja (Don Carlos) a titokzatos, beteges szenvedelmű máltai lovagnak egészen új lélektani és kórtani rajzát hozza-ápadt arcán, majdnem nőies mozdulatain (bizonyos, hogy gondolnia kellett Carlos-szal való szerelmi viszonyának halvány lehetőségére is...) és ugyanennek a Pozának az ajkán a schilleri verset a legénekelőbb deklamációval szólaltatja meg.

A naturalizmus mérlegében a nyereségek között kell elkönyvelnünk azt is, hogy a színészszel szemben előtérbe engedte a rendezőt, az ő közkatonaivá esőkkentette a színészeket, akik ritka és tiszteletreméltó szerénységgel igyekeztek eltűnni a milieu szűkeségében. Akkor az volt a jelszó, hogy minden színésznek minden szerepet el kell játszania. Leomoltak a kategóriák. A színész regiszterében minden hangnak benne kell foglaltatnia. A naturalizmus vértisztító hatásához ez az elv is nagyban hozzájárult. Lerombolta a „szerepköröket”, melyekbe fejlődésre képes színészek örök „lírai szerelmesei” -- „drámaj szendék” vagy „kedélyes apák” gyanánt roszdásodtak bele. Egyszerűen beálltak egy efféle furesa fölliratu skatulyába és a föllirathoz tartozó sablonokat ismételték. A naturalizmus megtanította őket gondolkodni a szerepen, nevelte, fejlesztette őket és jelentős lépést tett az intellektuális színész eladlíg ismeretlen ideálja felé. Persze, ennek meg-

volt a végzetes hibája is: eltűntette a hangsúlyt az egyéni értékekről. A mindent játszó színész nemcsak a hiuságát, hanem az egyéniségét is feláldozta. Sőt: a hiuságát mindig kevésbé és az egyéniségét mindig teljesebben. Lassanként éppen olyan hiu színészi öncéllá vált, hogy a színész, a szerep külső képére a fölismerhetlenségig átfommalód-jék, mint a klasszicizmus korában az, hogy emberi formából kilépett félistenként dörögjön. És ez jelenti a színjátszás minden irányának pusztulását: az érvényesülési tendenciák túltengése. Ezenközben elsikkadt minden művészetnek, s így a színjátszásnak is legnagyobb értéke: az egyéniség. Am végül is, sok festék és sok kőz pusztulása nyomán, nem a kigyóemberek, hanem az egyéniségek maradtak a porondon. Igazán nagyokká csak a nagy egyéniségek tudtak megnőni. Anatele France, aki az Antoine-színház megalapításának lúzában még bizonyára más véleményen volt, mostanában már a színpadi egyéniség arisztokratikus jogát hangsúlyozza.

A naturalizmus kategória-romboló és dogma-feloldó munkájának sokat köszönhet az új színpad, de eredményeivel nem érheti be semmiképen. A felszabadult emberiségben túl való művészi értékeket is ostromol. A színésznek mindenekelőtt embert kell színpadra állatania, de emberi gesztusait, más, nagyobb vonalu és messzebbi ezélatu gesztusok foglalhatják művészi egységbe. A klasszicizmus színésze innen volt az emberen, a stilizáló színész túl van rajta és nem idegen tőle. Benne foglaltatik; a föbben a kevesebb. A művészinék foglalataiban az embernek minden akcentusa.

Kész a véderő reformja.

— Katonai vita nyáron át. —

A politika hírei.

Budapest, márczius 13.

A költségvetési vita, amely ma indult meg, úgy látszik, hamarosan, négy-öt hét alatt véget fog érni. Közben a kormány be fogja nyújtani a véderőjavaslatokat, amelyeknek a tárgyalására májusban kerül majd sor. Amint hírlik, a miniszterelnök kész nyári szünet nélkül addig napirenden tartani a véderő-reformot, amíg az teljességében elintézve nincs. Ezt a kibőjtölési taktikát csak az esetben váltaná föl az „erős kéz“ politikája, a Tisza részéről sürgetett házzahelyezigoritási akció, ha az ellenzék a nyílt obstrukció fegyvereit venné igénybe a nemzetet megterhelő és megnyomorító javaslatok ellen. Természetesen e burkolt fenyegetések nem fogják elirasztani a kisebbséget attól, hogy éles harezot indítsanak az ország jogos igényeiért és aspirációiért. Hiába hangoztatják Rohonyi Gyula és Tallián Béla a többségi akarat mindenhatóságát, ez nem téveszt meg senkit. Még nagyon is élénk emlékezetben van, hogy amikor a koalíció idején a többségi akarat kongruens volt a nemzet kívánalmaival, akkor azt Bécsben sehogysen voltak hajlandók respektálni. Nincs tehát semmi ok arra, hogy most az ellenzék gyakoroljon elnézést Bécs kívánságaival szemben, amelyek képviselőtere, sajnos, akadt szintén többség.

A harez annál inkább is mulhatatlanul be fog következni, mert az előjelek szerint, a nemzeti jogok terén a kormány vajmi keveset ért el. A katonai büntető perrendtartás nyelv-kérdése még mindig függőben van s egyáltalán nem biztos, hogy teljesen kielégítő módon nyer megoldást. Még a külügyi bizottság programját sem tudja garantálni a kormány s amint ma a főrendiház egyik bizottságában Karátsón államtitkár mondotta, e tárgyan még folynak Bécsben a tárgyalások. Ugyancsak ő árulta el azt az édes titkot is, hogy a honvédség tüzér-séget kap, de már műszaki csapatokat nem. Ellenben a létszamszaporítás és a költségemelkedés oly horribilis lesz, hogy az amugy is vérszegény országnak nagyszabású gazdasági fellendülés nélkül — amely fellendülésre azonban vajmi kevés a kilátás — a rettenetes új terhek alatt előbb-utóbb össze kell roskadnia. Eppen ezért helyes, ha a függetlenségi pártok felreteszik majd a kiméletet s keztyütni kezdek meg a háborút. Sőt ez egyenesen elemi kötelességük!

Híreink itt következnek:

Miniszterek utazása.

Hazai Samu honvédelmi miniszter ma délután Bécsbe utazott, hogy ott báró Schönaich közös hadügyminiszterrel és Georgi osztrák honvédelmi miniszterrel tanácskozást folytasson. Hazai előreláthatólag két-három napig marad Bécsben. A miniszter már a költségvetés tárgyalása során (még április hónapban) terjeszti a Ház elé, a katonai büntetőreformmal kapcsolatban. De ez a reformjavaslat még nem készült el egészen, még van némi eltérés a magyar kormány követelése és a hadügyminiszter álláspontja között. De a magyar kormány reméli, hogy az e hónap vége felé folytatandó tárgyalás teljes és sikeres eredményre fog vinni s hogy sikerülni fog diadalra juttatni a magyar álláspontot. Ezt a tárgyalást készíti most elő Bécsben Hazai.

Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki magánügyekben két napot Bécsben töltött el, ma reggel Budapestre visszaérkezett.

Lukács László pénzügyminiszter, aki feleségével üdülés céljából Lovranába utazott, csütörtökön tér ottan vissza a fővárosba. Amint értesülünk Lukács gárdája a bankjavaslat elintézése alkalmából most nagy ünneplésben akarja részesíteni a pénzügyminisztert. Azt tervezik, hogy a jövő héten bankettet rendeznek, amelyre megvárják a kormány tagjait, a javaslat előadóját és a vita összes felszólalóit.

A véderő-reform.

A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága délután öt órákor Wlassics Gyula elnöklésével tartott ülésében tárgyalta az üzenetjavaslatokat és az ezekkel kapcsolatos miniszteri jelentéseket, amelyeket Molnár Viktor bizottsági jegyző ismertetett. A kormány részéről Karátsón Lajos honvédelmi államtitkár volt jelen.

Wlassics Gyula elnök utalva arra, hogy minden valószínűség szerint ezuttal utolszor intézkedik a törvényhozás egyszerű meghosszabbításán az üzenetjavaslatokról, amennyiben azt a jövőben előreláthatólag már az új véderőtörvény fogja megállapítani, nem akarja a törvényjavaslatok tárgyalásának keretében a véderőtörvény, sem a katonai büntető perrendtartás kérdéseinek tüzetesebb taglalását belevonni. Annál nagyobb bizalommal tekint e reform elé, mert a honvédelmi minisztérium mostani vezetőségében nagy garanciát lát arra nézve, hogy egyrészt a véderőtörvény nem csak a katonai érdekeknek, hanem a nemzeti igényeknek érvényt fog szerezni, másrészt a büntető perrendtartás is a perjogi tekintetek mellett a magyar nyelv érdekeit is kellő figyelemben fogja részesíteni. Minthogy ismételtén szöbakerült a külügyi bizottság programjának érvényesítése, felvilágosítást kíván arra nézve, hogy mi az, ami ebből a programból még megvalósításra vár s melyek azok gátolják annak minden részleteiben való végrehajtását.

Laskó Gyula az iránt intéz kérdést, hogy a honvédségnek tüzér-ségi és műszaki csapatokkal való kiegészítése eljutott-e már a megvalósítás stáriumába.

Karátsón államtitkár köszönetet mond a miniszter működése iránt megnyilvánult elismerésért. A véderőtörvény és a katonai büntető perrendtartás ügye olyan stádiumban van, hogy az erről szóló javaslatok benyújtása rövid időn belül, legkésőbb a jövő hó közepéig várható. A bennük foglalt újítások főleg etikai, gazdasági és szociális téren számottevők. A véderőtörvényvel kapcsolatosan fogják az új honvédségi törvényt is beterjeszteni, amely a honvédség állományát épp a jelenlegi létszámában fogja megállapítani: ennek a többségnek egy része a honvédségnek tüzér-séggel való ellátására lesz fordítandó. Hogy ez a kérdés mely stádiumban van, annak illusztrálására fölemlíti, hogy a közös hadsereg tüzér-ségéből már négy magyar honos tiszt van a honvédség kötelékében átvéve, akik a szükséges elemunkálatokat végzik. A honvédségnek műszaki csapatokkal való ellátása egyelőre nincs terítve. A külügyi bizottság programjának politikai vonatkozású részét illetően még folynak a tárgyalások s azért e tekintetben még nem nyilatkozhat.

A bizottság a törvényjavaslatokat mind általánosságban, mind részleteikben elfogadta s hozzájárult a honvédelmi miniszter jelentéseire, majd észrevétel nélkül hitelesítette az előadó által bemutatott bizottsági jelentést is, mire az ülés véget ért.

Rohonyi a többségi akaratról.

Rohonyi Gyula államtitkár szombaton este Nagybeckerekre érkezett, hogy választói körében néhány napot töltsön, vasárnap délelőtt megjelent a torontali munkapárt közgyűlésén. A közgyűlést Tallián Béla titkos tanácsos, megyei pártelnök nyitotta meg. Az ország szerinte, megunva a múlt rendszer országrontó gazdálkodását, a munkapárt-ra bízta a kormányzást és elítélte azt a törekvést, amely a többségi akarat érvényesülését meggátolná

gyekszik. A hosszas, meddő viták csak kárára vannak az országnak. Ha az ellenzék minden javaslatnál hónapokig tartó vitát folytat, úgy megakad az államgépezet. Arra kell törekedni, hogy a többségi akarat érvényesüljön. A nagybecskereki munkapárt nevében Flanz elnök, a németajku választók nevében Anna Ernő, a szerbek nevében pedig Vasits Endre üdvözölte az államtitkárt.

Rohonyi az üdvözlésekre viharos tetszéssel fogadott beszédben válaszolt. Megköszönte a választók bizalmát és hangoztatta, hogy a városnak, mint minden egyes polgárának érdekeit pártkülönbség nélkül szíven viseli. Beszéde további folyamán azt hangoztatta az államtitkár, hogy a többségi akaratnak, amely az ország boldogulását célozza, érvényesülnie kell. A szabadelvű párt annak idején nem állt utjába a többségi akaratnak. A munkapárt joggal megkívánhatja, hogy jóhízemű, becsületes törekvést és munkáját meg ne akadályozzák. Amennyit a kormány tett, azt igazán herkulési munkának lehet nevezni. A jövő még fokozottabban igazolni fogja, hogy a nemzeti munkapárt a nép javát akarja szolgálni.

A gyűlés után lakoma volt. Délután Rohonyi államtitkár a német és szerb választók körében időzött, majd a Lloyd-társulatban tett látogatást. Holnap az államtitkár még több látogatást tesz.

A kibőjtölés taktikája.

Egy bécsi lap tudósítója beszélgetést folytatott egy olyan magyar politikussal, aki „leginkább hivatott arra, hogy a kormány szándékairól hiteles felvilágosításokat adjon“. Az illető politikus a választói jogról többek közt ezeket mondta:

— Ha a függetlenségi párt a véderőreform vitája alatt nyilatkozatra szólítaná föl a miniszterelnököt a választóreform ügyében, akkor a kormányelnök a reformról nem fog többet mondani, mint amennyit eddigi nyilatkozataiban mondott. A kormány bevárja a statisztikai hivatal munkáját, mely most állítja össze a választójogra vonatkozó kérdések eredményét. Lehetséges, hogy a miniszterelnök nyilatkozatai nem fogják kielégíteni azokat, akik a választóreform kérdésével is olyan bonyodalmakat akarnak okozni, amilyeneket a bankkérdésben csináltak. A miniszterelnök még sem engedi magát egyenes utjáról eltéríteni és biztos reménye van arra, hogy ez a kérdés Magyarországon is épp úgy, mint mindenütt az egész világon, kompromisszum útján fog megoldást nyerni.

A véderőreformról az említett nyilatkozat csak annyi újat mond, hogy szükség esetén a parlament a nyári hónapok alatt is ülésezni fog, csak hogy a véderőreformot letárgyalja. A kormány nem szándékozik rendkívüli intézkedésekkel gyorsítani a reform tárgyalását, csakis a munkaidő teljes kihasználásával. (Igazán nevében nevezve: ez a kibőjtölés taktikája!) A katonai kérdések elintézésével kilátás nyílik arra, hogy a volt szabadelvű párt külügyi programját is a közel jövőben megvalósíthassák. A kormány reméli, hogy a katonai kérdések tárgyalásánál egyes olyan tekintélyes politikusok is támogatni fogják őt, akik rövid idővel ezelőtt még gróf Andrássy Gyula hívei voltak.

A kormány munkaprogramja.

A kormány munkaprogramjáról a „B. H.“ a következő értesüléseit közli:

A belügyminisztérium legnevezetesebb feladata a választási reformjavaslat elkészítése, a statisztikai hivatal most dolgozza fel azokat a adatokat, melyek az idei népszámlálással kapcsolatban a választási reform céljaira szükségesek. Mihelyt ezek az adatok a belügyminisztériumhoz jutnak, sürgősen fognak hozzá az eddigi tanulmányok egybevetésével a javaslat megszövegezéséhez. Ha a javaslat főbb elveiben elkészül, ankétszerű megvitatásra jut a tervezet. Készül a fürdő-törvény is.

A kereskedelmi minisztériumban egész sor fontos törvényjavaslat készül. Legfontosabb ezek között a Duna-Tisza-csatorna építéséről szóló törvényjavaslat. A miniszter már tavaly a budapesti csatorna mellett foglalt állást. A másik nevezetesebb munkája a kereskedelmi minisztériumnak az új ipari törvények előkészítése. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter nem egységes kedvben kívánja ezt a kérdést megoldani, hanem a könnyebb áttekintés és kezelés céljából a következő javaslatokat kívánja a Ház elé terjeszteni: 1. Az iparüzésről, valamint az ipari szervezetekről; 2. az építőiparról; 3. a házalásról és vándor-

iparról; 4. a tisztességtelen versenyről szóló javaslatokat. Ezekhez kapcsolódnának az ipari szociálpolitika körében a következő javaslatok: 1. az ipari munkaviszonyról; 2. a kereskedelmi és a fontosabb munkával megbízott ipari alkalmazottak munkaviszonyáról; 3. a munkamegszüntetések és kizárások megelőzéséről (békéltető eljárás); 4. az ipari munkaviszonyból származó jogviták elintézéséről (ipari bíraskodás); 5. az ipari alkalmazottak testi épségének és egészségének védelméről és ezzel kapcsolatban vagy esetleg külön törvényben az ólomfehér és más ipari mérgek hatásának megelőzéséről; 6. a fiatalok munkások védelméről; 7. az ipari munkának vasárnapi és ünnepnap szüneteléséről; 8. a munkaközvetítésről. E javaslatok közül a miniszter néhányat már legközelebb a nyilvánosság elé szándékozik bocsátani. A kisiparfejlesztés eredményesebb módjainak megvitatására a miniszter nemrég kamarai ankétet tartott. A tanácskozásban fölmerült javaslatokat a kamarák most dolgozzák föl és az ő feladatuk lesz megállapítani azt a segítői rendszert, mely figyelemmel lesz az összes iparosok érdekeire és azt a főzélrt tartja szem előtt, hogy az állami támogatásnak főképen a hazai termelést kell előmozdítania.

A kultuszminisztérium legnevezetesebb kézzel műve a katolikus autonómiairól szóló törvényjavaslat. Gróf Zichy János kultuszminiszter kijelentette, mihielyt a képviselőház a költségvetést letárgyalta és mihielyt a politikai és parlamenti helyzet megengedi, a Ház elé terjeszti a javaslatot. Ezenkívül már elkészült, részint sürgős munkáltságban van több kulturális és kultuszjavaslat, amelyek közül néhány a nyárig már a képviselőház elé kerülhet.

Az igazságügyminisztériumban most a legsürgősebbnek a polgári perrendtartás életbeléptetésével kapcsolatos törvényjavaslatok parlamenti elintézését tartják. Székely Ferenc igazságügyminiszter öt törvényjavaslatot szándékozik legközelebb a képviselőház elé terjeszteni, ezek közül egy a tengerészetre, egy a szabadalomra és egy a védjegy kérdéseire vonatkozik.

A földmívelésügyi minisztériumban a készülő javaslatok közül a legnevezetesebbek: 1. a vízjogi törvény módosításáról szóló javaslat, mely a vízi erőnek nagyobb kihasználását kívánja biztosítani; 2. a mezőgazdasági termények, termékek és czikkek hamisítását tiltó törvény revíziója; végül 3. a mezőgazdasági és mezőrendőri törvény revíziója.

A magyar ipar és az osztrákok.

Az osztrákok folytatják a harcot a magyar iparnak a hadseregszállításokban való kvótászerű részesedése ellen. Mivel a hadügyminiszter a minisztérium új palotájának építése alkalmával valami eskélyiséget juttatott a magyar iparnak is, az osztrákok keményen nekitámadnak a hadügyminiszternek és közte és az osztrák kereskedelmi miniszter között megint konfliktus keletkezett. Erről most Bécsből a következőket jelentik nekünk:

Azon a vitás eseten kívül, amely a haditengerészet szállításainak felosztására vonatkozólag támadt, még más differencia is merült fel a hadügyminisztérium és az osztrák kereskedelmi minisztérium között. Az osztrák villamosipar több érdekeltjének véleménye szerint a hadügyminisztérium villamos berendezéseket, lifteket stb. olyan mértékben rendelt magyar czégeknél, melyek túlmennek azon a részesedésen, mely a magyar ipart a kvóta szerint megilleti. Ezeket a panaszokat közzölték a hadügyminisztériummal és most meg fogják vizsgálni, hogy károsodott-e és milyen mértékben az osztrák ipar. Az osztrák kereskedelmi minisztérium a megrendeléseknél a kvóta szerinti arány helyreállítását követeli.

Bécsből jelentik még a következőket is: A Schwarzenberg-téren Lajos Viktor királyi herceg palotáját, amely most az osztrák kincstár tulajdona, ez idő szerint alakítják át katonai kaszinó czéljaira. Minthogy az átalakítás költsége a közös hadseregi kiadás terhére esik, a hadvezetőség gondoskodott róla, hogy e kiadásokban a magyar ipar is megfelelően részesedjék a kvóta arányában. Eddig összesen 94.600 korona értékű munkát adtak ki. Ebből osztrák czégek 57.000 korona, magyar czégek 37.600 korona megrendelést kaptak. A még hátra lévő világitó felszerelés és fajansz munkákból fogják kikerekíteni az osztrák iparnak járó kvótát.

Budapest, márczius 13.

Brosch marad. Bécsből jelentik: A cs. kir. távirati iroda illetékes helyről azt a távirati értesítést kapta, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg katonai irodájában váltkezés egyelőre nincs tervbevéve. Ennélfogva mindazok a kombinációk, amelyek vonatkozással ahrenauai Brosch Sándor lovag vezérkari alzerednek, a főhercegi katonai iroda

vezetőjének és a főherceg szárnysegédjének állásából való távozására egyes lapokban megjelentek, minden alapot nélkülöznek és teljesen valótlanok.

Megindult a budget-vita.

— Ünneplik márczius idusát. —

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 13.

A képviselőház ma végre megkezdte az idei költségvetés általános tárgyalását. A vitát Hegedüs Loránt előadó vezette be, aki azonban ezuttal sem tudott elitérni attól a helytelen szokásától, hogy minden bajt a koalíció nyakába varrjon. Furesa, hogy egy olyan tanult, világos fejű ember, mint aminő Hegedüs, szükségét látja a polémia illetően való fölösleges és igazságtalan elmérgesítésének. Erről a fejezetről már letehetne a többség, amely néki eddig nem hogy sikereket, hanem csak kudarcot szerzett.

Az ellenzék részéről Pajzs Gyula, a Kossuth-párt hivatalos szónoka részesítette elsőként méltó kritikában a szociális, kulturális és nemzetgazdasági szempontból egyáltalán ki nem elégtő előirányzatot. Egyben visszautasította az előadónak a koalíció ellen tett illetéktelen s alaptalan vádaskodását is, utalván arra, hogy az ország fejlődése érdekében emelte az előző kormány a kiadásokat. Pajzs nívós, tartalmas és előkelőhangu beszéde az egész baloldali tetszést váltotta ki, de költségvetésünk hatást tett a némán gubbasztó munkapártra is.

Szabó István (nagyatádi) után, aki a kisgazdák ismert sérelmeit sorolta föl ügyesen és szabatosan, megszakították a vitát a gróf Batthyány Tivadar meg Székely Ferenc igazságügyminiszter felszólalása kapasan a Ház három rapos vakációt engedélyezett magának, a márcziusi ünnepségekre való tekintettel. Székely a Justh-párt alelnökének a szemrehányását akarta hatálytalanítani, mintha a kormány nem látná el kellő munkaanyaggal a parlamentet, de ez nem sikerült neki. Mindenki tisztában volt azzal, hogy Batthyánnak igaza van. Az ülés végén Kovács Gyula sürgős interpellációt tett a fehérgyarmati választás állítólagos visszaélései ügyében.

Részletes tudósításunk a következő:

Jelentések.

Kahos Ferenc alelnök feltizenegy óraker megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja Beck Lajos levelét, amelyben öt heti szabadságot kér. Megadják.

Bemutatja továbbá a Kuria átiratát, amelyben tudatja, hogy az Urmány Nándor mandátuma ellen benyújtott petíciót visszavonták.

Bemutatja gróf Széchenyi Emil levelét, amelyben jelenti, hogy a Kőszeghy Károly-féle motorgyári igazgatósági állásáról lemondott s így ezt az összeférhetlenségi állását megszüntette. Tudomásul veszik.

Kende Pál előadó beterjeszti az V. bírálóbizottság jelentését Sierbán Miklós fogarasi mandátuma tárgyában. A bizottság vizsgálatot rendelt el a fogarasi választás dolgában.

Elnök jelenti, hogy Kovács Gyula sürgős interpellációt jelentett be nála a fehérgyarmati választási visszaélések tárgyában. Félkettőkor térnek át az interpellációra.

A költségvetés

Következett az 1911. évi költségvetés tárgyalása.

Hegedüs Loránt előadó ismerteti a pénzügyi bizottság jelentését. Rámutat arra, hogy a pénzügyminiszter azt az újítást hozta be, hogy a költségvetést egységesen állította össze, vagyis minden kiadást fölvet a költségvetésbe, így nem tűri tovább, hogy tárczakölesönök engedélytessenek. Átadja a Háznak a pénzügyi bizottság komoly üzenetét, hogy az állami kiadásoknak az utóbbi időben való ugrásszerű emelkedése nagy veszedelmet rejt magában. Míg azelőtt tíz esztendő alatt állami kiadásaink 239 millióval növekedtek, az utóbbi négy esztendő alatt 505 millióval emelkedtek. Rámutat arra az egészségtelen tünetre, hogy hét esztendő alatt az állami alkalmazottak száma 34.000-el, a munkásokkal együtt 116.000-ról 154.000-re emelkedett. Ezek a tünetek óva intenek arra, hogy

ezt az irányt tovább ne folytassuk. A pénzügyi bizottság megfontolójai ajánlja a kormánynak, vajjon a fogalmazói kar munkáját nem tudná-e elvégezni egy kisebb javadalmazásu, alacsonyabb kvalifikációval bíró tisztviselői kar, továbbá, hogy az új törvények megszerkesztésénél ügyeljen arra, hogy fölösleges személyszaporítás ne történjék. Hogy a nagy költségeket elbirhassuk, fokozni kell az állami bevételeket. Törekedniünk kell a kereskedelmi mérlegünk passzivitásának megszüntetésére. A kormány a hadmentességi díjat reformálni kívánja progresszív alapon és az örökösödési illetékgű javítását tervezi, szintén progresszív alapon. Az egyenes adók útján nem lehet jövedelmeinket fokozni, nem marad tehát más hátra, mint az, hogy fogyasztási adók útján igyekezzünk ezt a célt elérni. A szeszadók emelésétől lehet remélni, hogy számításunkat megtaláljuk. Ezt az álláspontot a pénzügyi bizottság is magáévá tette. Kéri a költségvetés elfogadását. (Helyeslés a baloldalon.)

A Kossuth-párt szónoka.

Pajzs Gyula a Kossuth-párt nevében kijelenti, hogy a költségvetést általánosságban nem fogadja el, nemcsak azért, mert ez bizalmi kérdés, de azért sem, mert a költségvetés irányzata a militarizmus túltengésében jelentkezik, ami politikai és nemzetgazdasági szempontból veszedelmet jelent a nemzet jövőjére nézve. Ezzel az iránynyal alkalmat adunk az uralkodói akarat túltengésére s az összm monarchiára való törekvés táplálására. A most megszavazott katonai terhek sehogy sincsenek arányban az ország teljesítő képességével. Félő, hogy az intőz katonai köröknek messzebbmenő terveik vannak, hogy a most megszavazott százmilliók csak csekély részét tessék annak az összegnek, amit igényelnek. Komoly az az aggodalom, hogy költségvetésünk így deficitbe jut. Igazságtalan a volt kormány ellen intézett támadás, hiszen ez alatt a négy év alatt közgazdasági és kulturális életünk olyan nagy haladást tett, hogy a költségemelkedést kifogásolni egyáltalán nem lehet. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Azt mondja a pénzügyi bizottság jelentése, hogy pihenőre van szükségünk.

Gróf Batthyány Tivadar: A katona urak nem pihennek!

Pajzs Gyula: A modern élet nem tűri a pihenőt. Állami alkalmazottaink fizetését rendezni kell s beruházásainkban lépést kell tartanunk az igényekkel. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A jövedelmi források emelésére szükségesnek tartja a szeszmonopólium behozatalát. Ettől nagy pénzügyi eredményt vár. A jövedelmi adókat reformálni kell, még pedig úgy, hogy a nagy jövedelmeknek progresszív megadóztatása radikálisabban jusson érvényre, mint a javaslatban van. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) A boritaladó kérdése nagyon fontos Magyarországra nézve, azért a szőlőtermékekre nézve kedvezően kell megoldani. Sulyos mulasztást követnénk el, ha a mostani kedvező alkalmat föl nem használnók, megfogyatkozott mezőgazdasági erőnk talpraállítására. A magyar föld tehermentesítését a legnagyobb energiával most kellene keresztülvinni. A 6 milliárdos tehertől amortizációs kölcsönrel kellene megszabadítani a magyar földet. A költségvetést általánosságban sem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök az ülést öt perczre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök újból megnyitja az ülést.

Szabó István (nagyatádi) a kisgazdapárt nevében bírálja a költségvetést. A mai irányzat nem egészséges. Nálunk ugyszólván mindenki csak az államra akar támaszkodni. Ezen a bajon segíteni kell. Hogy az állami kiadások ugrásszerűek, annak főképp a közös kiadások, a katonai terhek az okai. Katonai költségekre szükség van, de a katonai terhek rohamos emelkedése nincs arányban adózó képességünkkel. Ilyen költségeket pedig nem hajlandó megszavazni. Nem ért egyet a kormánynak azzal az eljárásával, hogy olyan adókkal akarja a jövedelmeket fokozni, amelyeknek nagy része a kisbirtokos osztályt terheli. A progresszivitást helyesli. A kaszteri kiigazításra nézve folyanak a munkálatok, de helytelen dolog, hogy az országos földadó bizottságban a kisgazdák egyáltalán nincsenek képviselve. Legalább a magyar földadó bizottságokban kellene ezen a hiányon segíteni. Az örökösödési illeték emelkedéséhez nagyban hozzájárul a közjegyzői intézmény. A szeszadót a kisemberek szempontjából már most is magasnak találja. Annak felemelése ellen tiltakozik. A gyufa árának felemelése is a kisembereket sújtja s ennek felemelése káros. Ez alól az adó alól is a vagytonos osztály fel lesz mentve, tehát egy megfordított progresszív adót létesít a kormány ezzel, ami ellen tiltakozniunk kell. Hasonló veszedelmmel jár a petroleum-monopólium is, amivel ismét a szegényemberek adóját emelik. A pénzügyi bizottságok nagyobb megadóztatását követeli. A választói reform tekintetében szeretné hallani a kor-

mány álláspontját. Követeli az általános, egyenlő, községenkénti titkos választói jog behozatalát. A méltányosság, igazság ezt követeli. A néptől nem kell félni az ország érdekeit. Ha a nemzetiségekkel jól bánunk, akkor nem kell félni attól, hogy az állam élete ellen törnek. Követeli a telepítési törvény törvénybeiktatását, mert ezzel a kisgazdák helyzetén nagyban lehetne segíteni. Mind-ezeket a kormány programjában biztosítva nem látja, a költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Háromnapos vakáció.

Elnök felbeszélte a vitát, javasolja, hogy a Ház holnap és holnapután a márczius 15-iki ünnep miatt ne tartson ülést.

Gróf Batthyány Tivadar kéri, hogy a Ház esütörtökön se tartson ülést, mert a Ház tagjainak igen nagy része a vidékre megy márczius 15-ikének megünneplésére, úgy hogy esütörtök reggelre nem tudnának a képviselők visszajönni. Már pedig ha az ellenzéki képviselők nem tudnának a költségvetési vitában résztvenni, talán hettekre el kellene napolni a Házat, mert a kormány nem tudna munkát adni a parlamentnek.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter hozzájárul gróf Batthyány Tivadar indítványához, mert méltányolja azt a ténnyt, hogy a képviselők kellő időben nem tudnának visszajönni. Azt az okot nem fogadja el, hogy a kormány nem tud a tárgyalásra anyagot szolgáltatni. Ez a kormány dolga. Azt hiszi, hogy a kormány fog munkát szolgáltatni.

Gróf Batthyány Tivadar szavai értelmének helyreigazítása címén szólva, köszöni, hogy a kormány hozzájárul indítványához, hogy a márczius 15-iki ünnepre való tekintettel, csak pénteken tartja legközelebbi ülését. Hogy a kormánynak kötelessége munkát adni, azt teljesen aláírja. De a napirendből meg lehet állapítani, hogy a Háznak a költségvetésen kívül tárgyalásra alkalmas anyaga nincs.

Elnök kimondja határozatként, hogy a Ház kedden, szerdán és esütörtökön nem tart ülést.

Félkettőkor áttértek a sürgős interpellációra.

Sürgős interpelláció.

Kovács Gyula szóvá tette azt a csendőri brutalitást, amely e hónap 5-én Matolcs községben a fehérgyarmati választásból kifolyólag történt. Több községbeli polgár megidéztek a községházára, ahol aztán fölpofozták és puskatussal kineztek őket s a 60 éves Madarasi Istvánt félholtra verték. Jogállamban meg nem történhetik, hogy lélek polgárokkal így bánjanak.

Jármay Béla: Azok a hibásak, akik a polgárokat a csendőrök ellen izgatják.

Kovács Gyula hangoztatja, hogy csak az igazságot adja elő. Leteszi mandátumát, ha beigazoldják az, hogy a fehérgyarmati kerületben nem történtek választási visszaélések, de fölhívja Jármay Bélát, az ott megválasztott képviselőt, ő is legyen ilyen kijelentést s tegye le mandátumát, ha csakugyan történtek visszaélések. Éles szavakkal kel ki a kerületbeli közigazgatás ellen.

Egy hang a jobboldalon: Ne igazságon!

Kovács Gyula: Ha ilyen dolgok történnek büntetlenül, akkor az izgatónak igazuk van, mert ezek a tények jobban izgattak minden igaztánál. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon és a néppárton.)

Elnök: Szórványosan előfordult eseteket ne tessék általánosítani.

Kovács Gyula: Ezek akkor történtek, mikor a választási visszaélések megvizsgálására kiküldött miniszteri biztosok már visszajöttek a kerületből. Ha így teljesítették kötelességüket, akkor az ilyen szórványos esetekből is lehet vonni a következtetést. Vértelmezhető dolgok történtek a kerületben. A kihallgatott emberekkel hamis jegyzőkönyveket íratott alá s a közigazgatási tisztviselők minden módon presszionálták a lakosságot, hogy miképpen valljanak. Kérdi a belügyminisztert, hajlandó-e intézkedni, hogy az erőszakoskodó csendőröket megbüntessék s a közigazgatás zaklatásától a lakosságot megkíméljék.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Elnök az ülést két órákor berekesztette.

Budapest, márczius 13.

A főrendiház bizottságából. A főrendiház egyesült pénzügyi, közgazdasági és közlekedésügyi bizottsága ma délután fél öt órákor báró Harkányi Frigyes helyettes elnök elnöklésével tartott ülésében tárgyalta a statisztikai hivatal ideai munkatervét, amelyet Gaál Jenő bizottsági jegyző ismertett. Vargha Gyula miniszteri tanácsos felvilágosítása után az egyesült bizottság hozzájárult a miniszteri jelentéshez és hitelesítette az előadott részéről bemutatott jelentést. — A főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága is tartott ülést, amelyen az újoncjavaslatokat tárgyalták. — A főrendiház

pénteken, e hónap 17-én délután öt órákor ülést tart.

Horvát országgyűlés. Zágrábból jelentik, hogy a horvát országgyűlés mai ülésén a folytatódó felirati vita során dr. Petricics elfogadásra ajánlja a Staresevic-párt felirati javaslatát. Ezután heves támadásokat intéz Ausztria-Magyarország ellen és az 1868-ik évi kiegyezésben látja Horvátország minden bajának kuforrását. Ezután a felirati vitát félbeszakítják és áttérnek a tanítói fizetésmelések kérdésének folytatódó megvitatására.

Később nagy lármát keletkezett, amidőn Radics István a javaslatról szólva a közbeszólókkal kezdett heves kontroverziákat. Radics igen izgatottan viselkedett és az elnök kétértelműségeire utasította, mert sértő kifejezéseket használt. Szónok állást foglalt a kormány javaslata ellen, mert abban községi adópótlékot kívánnak iskoládó címén és a költségvetési bizottság elé kívánja utalni a javaslatot, hogy az tegyen 14 napon belül jelentést, vajjon lehetséges-e a tervbevetett tanítói fizetésekre szükséges összegeket a rendes költségvetésben eszközözlendő törlecek utján beszerezni. Legközelebbi ülés holnap lesz.

Dr. Tomasić bán, aki több napon át beteg volt és influenza következtében kénytelen volt ágyban maradni, ismét egészséges és az országgyűlés mai ülésén már jelen volt.

Az állami napidíjasok a miniszterelnöknél. Az állami napidíjasok országos egyesületének küldöttsége tisztelgett ma délelőtt a képviselőházban gróf Kluen-Héderváry Károly miniszterelnöknél. Dobozi Dávid teresztette elő a szövetség kérelmét, kérve, hogy kinevezésük és lakbérilletményük törvényhozással szabályoztassék. Gróf Héderváry kijelentette, hogy mindenképpen bebizonyítani igyekszik, hogy a kormány milyen odaadón foglalkozik ezzel a kérdéssel. A véderőtörvényben ki fogják mondani, hogy az államszolgálatba csakis kiszolgált katonákat vegyenek fel szolgának. Ez hátrányba hozná az eddig alkalmazottakat és azért azokról, kik már eddig is állami szolgálatban voltak, külön fog a kormány gondoskodni. Kéri a küldöttség tagjait, vegyék választást megnyugvással tudomásul, mert a kormány igyekeznék fog helyzetükön javítani.

Serbán Miklós mandátuma. A képviselőház V. bíráló-bizottsága legutóbbi ülésén Serbán Miklós képviselő mandátuma ügyében akként ítélte, hogy megkeresi az állandó igazoló-bizottságot aziránt, hogy a választásnak vizsgálatára vizsgálóbiztost küldjön ki. A képviselőház állandó igazoló-bizottsága e hó 13-án déli 12 órákor id. Erdélyi Sándor elnöklésével tartott ülésén azon határozatot hozta, hogy a választás vizsgálatára vizsgálóbiztosul gróf Lázár István képviselőt jelöli ki és erről a Háznak jelentést tesz.

A bizottság a vizsgálatot a következő pontokra rendelte el:

Igaz-e, hogy Verner Gyula képviselőjelölt körutja tervszerű izgatással, melynek a marzsinségi véres összeütközés volt az eredménye, megátoltatott és ennek következtében a nagymérvű megfélemlítéssel a választás eredménye befolyásoltatott.

Igaz-e, hogy életveszélyes fenyegetésekkel sokan szavazati joguk szabad gyakorlatában meggátoltak, amennyiben nem mervén Vernerre szavazni, a szavazástól tartózkodtak, vagy Serbánra szavaztak-e?

EGYHÁZAK.

(Terjesztik a czolibátust.) A staniszlauer görög-katolikus egyházban, mint a galicziai iapok közlik, a görög-katolikus egyház élén álló magasrangú főpapok meg akarják szüntetni a papok nőülhetését és nőtlenségre akarják kötelezni a papokat. Chomisin György, a staniszlauer egyházmegye görög-katolikus püspöke teljes erejéből oda törekszik, hogy rábírja a papokat a nőtlenségre és a papnevelő-intézetben a tanév elején rendkívül szigorú fentartásokat rendelt el. Így kijelentette, hogy ha a püspök a felszentelés után jönne rá, hogy a papnövendék eljegyezte magát, az ilyen presbitert egyszerűen felfüggesztik és a felfüggesztés ellen semmiféle appellációnak nincs helye. Ezen büntetés alá esnek nemcsak azok, akik már eljegyezték magukat, hanem azok is, akiknek tudomásuk van egy társuk eljegyzéséről és azt nem jelentették be a püspöki hatóságnak.

Amerika mozgósít.

— A mexikói ügy fejleményei. —

Budapest, márczius 13.

Sok találgatás és titkolódzás után az Unió végre kilépett a mesterséges homályból és ma Taft elnök megmondta, hogy mi indította Amerikát arra, hogy a mexikói határon csapatait összevonja. A washingtoni kormánynak ugyanis alapos oka van arra a feltevésre, hogy a fölkelők Mexikó északi részét önálló köztársasággá akarják kikiáltani. Az ily független köztársaság, melynek létesítését Diaz elnök megakadályozni nem tudja, állandóan fenyegetné az északamerikai kontinens békéjét és roppant fontoságú amerikai érdekeket veszélyeztetne. Az Unió kormánya tehát elhatározta, hogy szükség esetén erőszakkal is megakadályozza az ily köztársaság létesítését, mert Mexikó integritását az északamerikai békére nézve létkérdésnek tekinti. Minthogy a fölkelők, melyet az amerikai határt átléptek, a mexikói csapatok által nem üldözhetők, mintegy 1400 mérföldnyi kiterjedésben, az egész mexikói határ szélességében kordont vannak, hogy a fölkelőktől erről az oldalról várható minden segítséget elvágjanak.

Taft végül kijelentette azt is, hogy az amerikai csapatok okvetlenül bevonulnak Mexikóba, ha Diaz elnök esetleges halála vagy esetleges bukása folytán anarkia ütne föl fejét. Reményét fejezte ki azonban, hogy az ily rendelethez nem lesz szükség és hogy két hónap múlva a csapatokat visszavonhatják a határról. Ezzel természetesen még éppenséggel nincs elintézve ez a konfliktus, mert fontos az, hogy mit szól mindehhez Anglia és Németország? A két nagyhatalom sajtója ugyan erre is megadja a választ, azt tudniillik, hogy a két állam kormánya a szemlélt álláspontjára helyezkedik mindaddig, amíg alattvalóit veszély nem fenyegeti. Ezek után pedig csak az a kérdés, meddig maradnak a nyugodt szemlélt álláspontján és hogy meddig fogják úgy találni, hogy alattvalóikat nem fenyegeti veszély?

A mexikói eseményekről a következő tudósítást adjuk:

A bécsi mexikói követ nyilatkozata.

Érdekesen világítja meg ezt a rejtélyes ügyet Crespo bécsi mexikói követ, aki egy bécsi lap munkatársa előtt a texasi csapatmozgalmakról a következőket mondotta:

— Mi mindenkor a legjobb viszonyban voltunk az Egyesült-Államok kormánnyal és én úgy tudom, hogy ez a viszony a legutóbbi időben sem változott. Az amerikai csapatok mozgósításának okairól sokféle téves hírek terjedtek el. A mozgósítást, az én információm szerint, azért rendelték el, hogy számot vessenek a semlegesség kötelességével és hogy egyes szenátoroknak, kongresszusi képviselőknek abbéli aggodalmával szemben bebizonyítsák, hogy az amerikai hadsereg szervezete mindenben megfelel a legkomolyabb helyzet követelményeinek is. Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a nagy kiterjedésű amerikai-mexikói határon ugyancsak nagy haderőre van szükség a semlegeség fenntartására.

Ennek a nézetemnek megerősítésére közlöm, hogy éppen az imént kaptam sürgönyt kormányomtól, amelyben közli, hogy az Egyesült-Államok és Mexikó közt fennálló viszony ma is a legjobb, továbbá, hogy a mozgósításnak a mi politikánkhoz semmi köze és végül, hogy az elnök a legjobb egészségre üdvönd. Ebben a tekintetben, mint ismeretes, a legtöbb téves hír terjedt el. Elnökünk ugyanis magas korban van, de rendszeres, mértékletes életmódja folytán makkegészséges és még ma is erős szervezetű, úgy, hogy joggal remélhetjük, hogy még sokáig képes lesz működni és kormányozni a nép érdekében.

Hangsúlyozom, hogy nincsen ok arra a feltevésre, hogy kormányunk nem lenne képes a külföldi államok érdekeit megvédeni a saját határain belül. A mexikóiak tényleg a legbékésebben viselkednek a köztük élő idegenekkel szemben és nem kételkednek abban, hogy Mexikót a jövőben is olyan barátságos viszony fogja kötni az Egyesült-Államokhoz és Európához egyaránt, mint aminő most köztünk és Amerika latin államai között fennáll. Nem győzöm eléggé hangsúlyozni, hogy a mozgalmak egyáltalán nem nevezhető forradalomnak, minthogy tulajdonképpen csak Chichuahua állam hegyes vidékeire szorítottak, míg a kétmillió négyzetkilométer kiterjedésű többi része az országnak teljesen csendes és béke-

A helyzet hasonló ahoz, mintha például Dalmácia egy vidékén zavargások keletkeznének. Akkor sem lehetne azt mondani, hogy az osztrák uralom ellen irányuló forradalom tört ki. Az egész mozgalmában három négyszáz ember vesz részt, akik, mi helyt láthatók lesznek a katonai csapatok, a hegyek közé menekülnek. De menekülésük most már ezáltal is nehezebbé van téve, minthogy a határon összevont amerikai csapatok kordonán nem fognak átszökhetni és így a közel jövőben hamarosan házra kerül valamennyi.

A helyzet Mexikóban.

Washingtoni jelentés szerint az Amerika megatartásáról terjesztett nyugtalanító hírek teljesen alaptalanok. Egyetlen európai hatalom sem tett előterjesztést az amerikai kormányhoz afelől, hogy alattvalóit és azok vagyonát Mexikóban veszedelm fenyegeti. Az egyetlen kormány, amely a panaszt emelte, a mexikói. Sérülmenek alapja a semlegességi törvény megsértése a Rio Grande-határon, amennyiben a megvert fölkélok akadálytalanul lépik át az amerikai határt s ott újra fegyverkeznek, élelmiszerekkel látják el magukat és megérősödve számos amerikai kalandorral visszatérnek és új harcra provokálják a kormányesapatokat. A semlegességi törvény e megsértése nélkül Diaz kormánya már rég elfojthatta volna a lázadást. A mexikói kormány ismételt panaszt emelt a fölkélok üzemelésének türése miatt a washingtoni kormánynál, míg végre Taft elnök felszólította a hadsereg vezérét, miért tesz oly keveset a hadsereg a semlegesség megővéására. Wood tábornok azt válaszolta, hogy az 1200 mérföld széles határon kevés a katoná és elhittette az elnökkel, hogy csakis a csapatoknak a mexikói határon való összevonása védheti meg a határt.

Amerika készülődései Mexikóban természetesen igen nagy izgatottságot idéztek elő. Kijelentik, hogy az esetben, ha az amerikai csapatok átlépnék a határt, Mexikó azt nem tűrné nyugodtan. A mexikói csapatok ez esetben az amerikaiakat azonnal meg fogják támadni. Taft elnök békés nyilatkozatai dacára a hangulat Mexikóban nagyon harcias. A háború minden órában kitörhet. A londoni „Morningpost” jelentése szerint Mexikóban már ki is adták a parancsot a hadsereg mozgósítására. A mexikói hadsereg 25.000 emberből áll, melyet szükség esetén 40.000 emberre lehet emelni.

A Times jelenti Washingtonból: Határozottan ki lehet jelteni, hogy az Egyesült-Államok csak nagy és érdekeiket veszélyeztető zavargások esetén intervénálnak Mexikóban. Miután Mexikó panaszt emelt amiatt, hogy a felkelés csakis uniobeli polgárok önkéntes támogatása miatt tarthatja magát, meg fogják kísérteni, hogy ezt minden eszközzel megakadályozzák. A Tribune jelenti Mexikó városból, hogy az ottani üzletknek a felkelés nem igen árt, de annál többet károsodnak az ország északi részében lakó kereskedők.

Diaz elnök és a forradalom.

Washingtonban, mint a newyorki „Globe” jelenti, az a hír van elterjedve, hogy Diaz mexikói elnök lemond és utóda Limantur pénzügyminiszter lesz. E hírek azt a formáját, amely szerint amerikai pénzügyi körökben mozgalom indult meg, hogy Diaz elnököt megbuktassa és Limantur pénzügyminisztert tegye a helyébe, maga Limantur megczófolja. Londonból jelenti Berlinbe: Diaz elnök kábeltáviratot küldött a londoni Daily Mailnak. Szerinte a forrongás nem komoly és a kormány minden nagyobb erőfeszítés nélkül helyre fogja állítani a rendet. Diaz egyébként, egy newyorki távirat szerint ma az állandó kongresszusi bizottsághoz fordult a hadiállapot kihirdetése céljából, hogy a vasutvonalak, táviró- és telefonvezetékek megrongálót és idegen vagyon fosztogatóit a tettenéréskor agyon lehessen lövetni. Kétséges esetben a haditörvényszék egy héten belül tartozik itélkezni. Minthogy ezek a büntetések külföldiekre is érvényesek, kétségtelen, hogy a lázadásnak egyszeriben véget fog vetni a hadiállapot, amely hat hónapra van tervezve. Hasonló drákói intézkedésekkel Mexikóban már többször sikerült leverni a forradalmat.

Newyorkból táviratozzák: A „Princeton” cirkáló ágyunaszád parancsot kapott, hogy a mexi-

kói vizekre induljon s akadályozza meg a forradalmárok fegyver- és lőszercsempészését.

Newyorkból táviratozzák: Diaz elnök azt mondta a Lirlapíróknak, hogy kitűnően érzi magát, egészsége pompás és bizik Taft elnök loyális szándékaiban. Ha az alkotmányos garanciákat a kormány felfüggeszti, az még nem jelenti az ostrom-állapotot s feltétlenül szükség van rá a rend helyreállítása céljából. Diaz elnök szerint a helyzet javult, de hogy milyen terve van a forradalom leverésére, arról nem akar nyilatkozni, mert abból a felkelők hasznát húznának.

Rendzavarások, összeütközések.

Douglasból (Arizona) érkezett távirat szerint Aquapristánál (Mexikó) szombaton ütközet volt. Egy hegyszakadékból ötszáz fölkélok bukkanat elő és háromszáz főnyi katonacsapattal találta magát szemközt. A katonák megtámadták a felkelőket, de kénytelenek voltak visszavonulni. Az összeütközésben 35 ember esett el. A Casagrandenál legutóbb vívott csatában Madero fölkélovézér csapatából több amerikai és Garibaldinak egy unokája is elesett.

Az el pasoi (Texas) újságok híre szerint a Casa Strandes melletti harcban a mexikói lázadók részén ötven amerikai esett el, illetve sebesült meg. Azokat a lázadókat, akik az utóbbi napokban a határon átmenekültek, az amerikai csapatok elfogták. Norfolk jelentés szerint huszonnégy század parti tüzország indult Galvestonba, ahol három gépfegyverűteget várnak még.

A North American — mint Londonból jelenti — hiteles forrásból megerősíti azt a hírt, hogy Japán és Mexikó között titkos szerződés jött létre. A forradalmi párt vezére, Calva Cristi, aki most Texasban tartózkodik, biztos forrásból tudja, hogy Japán tényleg munkásoknak és farmereknek öltözött 15.000 katonát küld Diaz elnök segítségére.

New-Yorkból jelenti: Egész északi Mexikóban pánikszéri a rettegés. A vasutvonalak és a táviróvezetékek meg vannak rongálva. Chihuahua-ból hét nap óta nem jött hír és más kisebb helységek is meg vannak szállva, úgy, hogy teljesen lehetetlen megközelíteni. Aqua Prista körül az ütközetek több ezer amerikai nézte végig. A forradalmárok mindössze 22 halottat vesztettek és megfutamodtak.

KÜLFÖLD.

Az olasz királyság ünnepe.

— Az ötvenedik évforduló. —

Budapest, márczius 13.

Az olasz királyság holnap ünnepli meg fennállásának ötvenedik évfordulóját. Ezt az ünnepet senki sem tekintheti tisztára az udvar ünnepének, melynek csak dinasztikus háttere van, hanem az európai népelet egy fontos momentumának, mely a történelmi fejlődés fontos tényeit hozza emlékeztünkbe. A múlt század elején, a sok háborútól meggyötörve, különösen a német és az olasz népek között merült fel a vágy az egységes nemzeti tömörülés felé. Hiszen maga Napoleon is egy olasz királyságot teremtett, bár annak a formája csaknem teljesen különbözött a maiától és az egységes dinasztia is hiányzott. A forrongást, mely akkor keletkezett, még a karlsbadi, laibachi és veronai határozatok sem fojthatták el és semmiféle emberi bölcsesség sem akadályozhatta meg Német- és Olaszországban a nemzeti állam kialakulását.

A föllendülés az olasz királyság megalapítása óta, a nép tehetsége, mely egy egyszerű államot teremtett, a fejlődés, mely minden téren konstatalható, mind-mind amellel bizonyítanak, hogy az egységes Olaszország az emberi kultúra egyik kitűnő eszköze lett. Az ötven évből az olasz királyság megalapítása óta harmincz esztendő a hármasszövetség és azé a barátságé, mely Olaszországot a monarchiához és Németországhoz fűzi.

Ezt a barátságot természetesen az érdek, a szükségszerűség is támogatja és fogja még összetartani sokáig. Ez a viszony természetesen nem

mindig volt zavartalan és Olaszországban még ma is sokan vannak, akik a monarchiának, illetoleg csak Ausztriának nem tudnak megbocsátani. Az osztrák-magyar monarchiának minden oka megvan, hogy csatlakozzék azokhoz az államokhoz, melyek most üdvözleteikkel az ünneplő királyság elé járulnak.

Az ünneplők között természetesen nem fog hiányozni Magyarország sem. A magyar parlament képviselőinek tekintélyes számával fog részt venni a római ünnepségeken, ahová Berzeviczy Albertnek, a képviselőház elnökének vezetésével mennek. Hogy hivatalos lesz-e ez a látogatás, vagy sem, még nincsen elintézve. Bizonyos az, hogy ma illetékes helyről azt a kijelentést tették, hogy ez a látogatás főleg a római Angyalvában rendezendő történelmi kiállításnak szól és, hogy ez a kirándulás annál kevésbbé bír hivatalos jelleggel, miután a római ünnepségekre szóló meghívás a magyar képviselőházhoz nem is érkezett. Hogy mennyi része van ebben a „nem hivatalos” látogatásban a klerikális aknamunkának, azt ezen a helyen fölösleges külön is tárgyalnunk, tény azonban, hogy annak ellenére is a magyar képviselők tömegesen jelentkeznek a szép utra és a római ünnepeken, ha hivatalosan nem is, mindenesetre impozánsan lesz képviselve az Olaszország iránt mindig testvériesen érző Magyarország. Ezuttal az osztrák képviselők is mozgalmat indítottak, hogy Rómában kifejezést adhassanak szövetségi hűségüknek, az osztrák klerikálisok azonban az ő utjukat is mindenáron megakadályozni törekcsenek. Ausztriában azonban már is erősen tiltakoznak az osztrák klérus agresszív, állam- és békeellenes fellépése miatt és kijelentik, hogy ők Olaszországért és nem a pápa ellen mennek Rómába. A klerikálizmus kicsinyes vakondokmunkája azonban senkit nem téveszt meg, az olasz királyság ideális, emberien szép ünnepeit egyetlen pillanatra sem fogja megzavarni.

Uralkodók találkozása. Rómából jelenti, hogy ott az a hír járja, hogy Vilmos császár találkozni fog Velenczében Viktor Emánuel királlyal. A német császár e hó 25-étől 27-ig Velenczében fog tartózkodni, mikor Korfuba utazik üdülésre és Viktor Emánuel király ebből az alkalomból Velenczébe megy. Bécsből, jól értesült helyről közlik, hogy illetékes körökben semmit sem tudnak Vilmos császár és Viktor Emánuel király velencei találkozásáról. Vilmos császár Velenczébe utaztában e hónap 24-én megállapodik Bécsben s néhány órát fog itt tölteni. Vilmos császár e hónap 24-én érkezik Bécsbe és az uralkodó vendége lesz a Burgban, este pedig folytatja útját Velenczébe. 27-én száll a német császár a Hohenzollern yachtra, amelylyel Korfuba utazik.

Berlinből éjjel azt jelenti, hogy Vilmos császár bécsi utazása diplomáciai körökben nem keltett meglepetést, mert tudták, hogy Berlin és Bécs között ez a látogatás már január óta tervben van, de a végleges döntés csak az utolsó napokban esett. Vasárnap Vilmos császár hivatalosan közölte látogatását Ferencz József királlyal. Semmi új nincs a dologban, mert Vilmos császár minden alkalommal, valahányszor Korfuba utazott, mindig kereste a találkozást Ferencz József királlyal, csak hogy mig eddig Korfuból visszatérve látogatta meg Ferencz József királyt, most odautaztában érinti Bécsét. A császár egyedül megy az osztrák fővárosba, a császárné előbb Kielben fog tölteni egy napot s onnan utazik Velenczébe. Viktória Luiza hercegnő elkíséri anyját.

Ugyancsak éjjel jelenti Velenczéből: A „Gazetta di Venezia” fentartja azt a hírt, hogy Vilmos császár itt találkozni fog Viktor Emánuel királlyal, aki 24-én este különvonattal érkezik Rómából s vele jön San Giuliano külügyminiszter is. A két uralkodó itteni időzése a legszigorubb magánlátogatás jellegével bír és a király csak egy napig marad. Az érkezés után való napon vagy a Hohenzollern fedélzetén, vagy a királyi palotában lesz a találkozás és már 25-én este vagy legkésőbb 26-án reggel Viktor Emánuel király ismét elutazik, hogy 27-én Rómában lehessen.

Törvény a nyelvtisztaságról. Athénből jelentik: A kamara két nap óta egy javaslatot tárgyal, amely arra irányul, hogy az alkotmányba vegyenek föl egy rendelkezést a görög irodalmi nyelv tisztaságának épségben tartása dolgában. Ez a kérdés a lakosság körében bizonyos izgalmat kelt. Ma itt nagy tüntetés volt, amelyből kifolyólag a királynak és Venizelosz miniszterelnöknek erre vonatkozó petíciót nyújtottak át.

Köztársasági tüntetés Rómában. Rómából jelentik nekünk: Tegnap délután számos republikánus szervezet megünnepelte *Mazzini emlékeztet.* Az ünneplők meghaladt az osztrák és magyar nagykövetség palotájá előt is, ahol ilyen fölkiáltások hallatszottak: *Le Ausztrá! Éljen a szociálista köztársaság! Mirabelli szociálista képviselő beszédét mondott, amelyben azt a kívánságát fejezte ki, hogy bár mielőbb a köztársaság lobogója lengene a csarizmus igájába hajtott Róma házainak ormairól.*

A marokkói lázadás. Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelenti Tangerből: Fezből e hónap 7. és 8-áról keltezett tudósítások megerősítik azt a hírt, hogy a lázadók márczius betedikén újabb vereséget szenvedtek és hogy remény van a Tangerrel való összeköttetés helyreállítására. A Charbörze koldjai nagy hajlandóságot mutatnak arra, hogy a szultán hívei közé visszatérjenek és azt hiszik, hogy most már a szultán fogja diktálni fölteleit a lázadókknak.

Tisza István a modernség ellen.

— Felbivás egy szent koalícióra. —

Budapest, márczius 13.

Tisza István sok egymást követő és rendszeres támadásával a modernség és a radikális, haladó eszmék ellen, elérte azt, — ha ambíciója volt, gratulálunk hozzá — hogy ma már ugy szerepel ebben az országban, mint a reakció és a megosztódott konzervativizmus inkarnációja. Babérjait tegnap Nyitrán szaporította, ahol egy református templom avatására jelent meg s az avatást követő banketten új kirohanást intézett a haladó korszellel szembe, „mely a materializmusnak és az istentagadásnak annyira kedvez.” A tudósítások szerint javasolta, hogy a katolicizmus és a protestantizmus egymással szövetségbe, vezesse vissza a nemzetet Krisztushoz. Ez így magában furesn hangzik, mert az országnak igen sok polgára van, aki nem követője Krisztusnak és könnyen lehet egy kis antiszemitizmust is kiolvasni belőle. Érezhette ezt maga Tisza István is, mert a munkapárti klubban ma este szükségesnek látta azt, hogy a saját beszédét glosszálja és kommentálja s ezekben a kommentároknak már a zsidókat is és pedig egy neologokat, mint az orthodoxokat, föl-szólitotta arra, hogy legyenek bajtársak a materializmus és a korszellel romboló szenvedélyei ellen.

Szóval, a szent koalícióba bevette a zsidókat is; minden felekezet papságát és minden felekezet bigottjait és esőkönyösen türelmetleneit kívánja mozgósítani a modern szellem ellen. Ezzel körülbelül egységes a lánc és teljes annak a világfelfogásnak a gyűrűje, amelyik a Tisza István közszereplését mozgatja. A művészetben és irodalomban erköljestelen és rossz neki a modern lélek vívdásait és gyönyörűségeit kifejező művészet és irodalom. A gazdasági harcban sok alkalommal foglalt állást a tőkésék mellett és a munkások ellen. A politikában juker agrárius; első sorban a nagybirtok és általában véve a birtokos osztály védelmezője, mert az ő nyelvén szólva, ez az igazi „nemzetfentartó elem” — a mi nyelvünkön szólva pedig ezt az osztályt lehet leginkább meg-tartani a konzervatív törekvések szolgálatában. A választói jog kérdésében exponált ellenese annak, hogy minden magyar állam-polgár megkapja azt a politikai jogosultságot, amelyikhez elvitáztatlanul joga van. Végül lelkiismereti kérdésekben ő — annak a protestáns egyháznak a vezéregyénisége, amelyik büszkén, ősi hagyományként őrzi a lelkiismereti szabadság elvét — csak addig a pontig ismeri el a lelkiismereti szabadságot, amíg ez valamelyik egyház dogmája és erkölse keretében megmarad. Minden egyéb,

ami ezeken a kereteken kívül reked, „a materialista kor tévelygése” és ezt Tisza István teljes biztonsággal állítja, mintha a protestánsok között a dumántuli református egyházkerület főgondnokának a privilégiuma volna az a esalhatatlanság, ami a katolikus egyházban a római pápáé. A nyitrai beszéd után minden fajta reakció pápájává lépett elő Tisza István Magyarországon, tagadhatatlanul joggal, mert meg van benne mindaz a kvalifikáció, ami ehhez a pápai tiszthez szükséges: az elfogultság, az önfajúság, a szűk látókör és a vak fanatizmus, mely szer-telenségében nem ismer határt.

A nyitrai kinyilatkoztatásról tudósít-sunk a következő:

Gróf Tisza István szombaton este és a tegnapi vasárnapon Nyitrán volt, hogy résztvegyen a nyitrai református templom fölavatásán. Szombaton délután már Érsekújvárnál várta őt a nyitrai küldöttség Tóth Lajos polgármester vezetésével. Vármegyei hajduk adták a díszörséget. Az üdvözlő küldöttség élé Tisza kilépett a termes szalonkocsiból, amelyet az államvasut rendelkezésére bocsátott és a következő szavakkal válaszolt az őt köszöntő beszédre:

— Örömmel jövök Nyitrára a protestantizmus templomának felszentelésére. Tudom ugyan, hogy a többség más vallású, de azt tartom, hogy a vallásoknak nem lehet céljuk és feladatuk a versengés, ellenkezőleg össze kell fogniuk a vallás-erkölcsös világnézethez való visszatérésben.

Este érkeztek meg Nyitrára. A diákság hangos éljenzése fogadta itt Tiszát és a pesti politikusokat. Újra üdvözlések voltak, amelyekre válaszul Tisza ismét hangsúlyozta a felekezeti békét, amelyet nem zavarhat az, hogy kicsi egyházát jött támogatni Nyitrára.

Este vacsora volt Crauss István főispánnál, vasárnap reggel pedig küldöttségeket fogadott Tisza az új vármegyházán, ahol a lakása volt. Azután gyalogosan átvonult az egész hatalmas gyülekezet az új protestáns templomhoz, amelyet a nép szufolásig megtöltött. A kapunál Tóth Lajos polgármester ünnepélyesen átadta a templom kulcsát Antal Gábor püspöknek, aki a következő szép szavakkal nyitotta meg a templomot:

— Nem a vakbuzgóság, hanem az igazi vallásosság hajléka lesz ez az istenháza...

Benn a templomban Antal Gábor újra beszédet mondott, amelyben emlékeztetett rá, hogy a protestáns vallás Magyarországon Boesky, Bethlen és Rákóczi vallása, Tóth Kálmán deákii lelkész mondott még beszédet, majd két keresztelével szentelték föl a templomot. Egy fiút kereszteltek Lajos Vilmos és egy kis lányt, aki folyton hangosan sirt, Margit névre.

Visszatérve a megyeházára, Tisza a nyitrai munkapárt kétszáztagú küldöttségét fogadta. Crauss főispán volt a küldöttség szónoka. Emlékeztette Tiszát, hogy a megye mindig 67-es volt, Tisza Kálmán emlékét tisztelettel őrzi.

— Csak itt, a felvidéken tudják — mondotta a főispán — és érzik igazán, mit jelentenek a divatos jelszavak a választójogról és a radikális politikáról, milyen romlást hozna az államot fentartó társadalomra.

Tisza válaszolt, Győzött a munkapárt — mondotta — mert szívósan kitartott. Most, győzelmén túl türelmesnek kell lennie minden más politikai hitvallás, párt iránt, de csak magyar párt iránt. Ezután folyt le a lakoma a vármegyház dísztermében. Négy száz terítékű volt ez a banket. Miután Antal Gábor felköszöntötte a királyt, a tisztek egész sora hangzott, amelyekben ünnepelték Tiszát. Hercegy Ferencz elmondotta, hogy a magyar politika egy kacsalábon forgó vár, csupán Tisza az a szilárd oszlop, amely nem fordul, mozdul soha.

Tisza István válaszában többek között ezeket mondta:

— Kettős az öröömöm ezen az ünnepen. Nemcsak egyháznak látok templomot emelkedni a városban, hanem látom, hogy más vallásfelekezetnek is velünk együtt vesznek részt az örömből. Erre soha oly szükség nem volt, mint most, amikor a korszellel a materializmusnak és istentagadásnak annyira kedvez. Két karral kell e veszedelem ellen küzdeni. E két karunk legyen a protestantizmus és katolicizmus. A katolicizmus küzd a tekintély elvével. Aki ezt azonban a tekintély elve meg nem győz, akik a szabad vizsgálódás szabadságát maguknak megőrizni akarják, azok számára védekező és sújtó kar a protestantizmus legyen a materialista kor tévelygéseiben. A két vallás együtt vezesse vissza a nemzetet Krisztushoz. Éljenek Nyitra egyházi vezetői, bármilyen vallás egyházához tartozzanak is.

Gróf Tisza István délután visszautazott Budapestre.

Természetes, hogy Tisza Istvánnak ez a legújabb szereplése kinos föltűnést keltett s a munkapártban akadtak, akik szemérem vetették Tiszának, hogy a felekezeti türelmetlenséget hirdeti, Tisza ez ellen hevesen tiltakozott és ezzel érvelt:

— Hiszen zsidók is voltak ott és tapsoltak nekem! De én még azt sem tartom kizártnak, hogy még a felekezeten kívüliek is állhatnak valláserkölcsei alapon.

Tisza itt nyilván fogalomzavarban szenvedett és úgy értelmezte a dolgot, hogy aki nem lop és nem gyilkol, az okvetetlenül valláserkölcsei alapon áll, mert minden erkölcs vallásos erkölcs. Holott a humanitárius eszmék és a kultúra fejlődésének legértékesebb eredménye éppen az, hogy az erkölcs független lett a vallásos felfogástól.

Az est folyamán különben egy félhivatalos könyvomatos a következőket közli:

Néhány estilap gróf Tisza Istvánnak a nyitrai új református templom beszentelése alkalmával tartott beszédeiből töredékeket közöl s ezekhez kommentárokat fűz. Gróf Tisza erről értesülvén, a nemzeti munkapárt körében ma este nyitrai beszédeiről bővebben nyilatkozott. E nyilatkozatokból kitűnik, hogy gróf Tisza beszédeinek a lapokban közölt töredékei hiányosak, azonfelül azokban úgy van fölállítva a dolog, mintha gróf Tisza csak két vallásról, a neologoknak küldöttségei, akiket mint bajtársakat szintén fölhevített, hogy a materializmus és a korszellel romboló szenvedélyei ellen vállvetve küzdjenek. Amit ezenfelül gróf Tisza beszédeibe belemagyaráznak, mindazt gróf Tisza perfid tendenciájának jelentette ki.

TÁVIRATOK.

Az orosz kínai konfliktus.

Pétervár, márczius 13. (Saját tudósítónktól.) A kínai kormány választát a hadügy-minisztérium visszautasításnak tekinti s nö-tön-nő az izgatottság. Vladivosztkából táviratozzák, hogy a kínai csapatokat lázas sietség-gel vonják össze Mandzsuriában.

Az orosz külügyminiszter betegsége.

Pétervár, márczius 13. Sasszonov külügyminiszter állapotát illetően azt jelentik, hogy a tüdőgyulladás nem terjedt tovább. A hashártyagyulladás helyein némi gennyes kelevény észlelhető.

Románia és Görögország kibékül.

Bukarest, márczius 13. (Saját tudósítónktól.) Legközelebb helyreáll Románia és Görögország között a diplomáciai viszony, amely hat év előtt megszakadt. A régi viszony helyreállítására görög részről indult meg a kezdeményezés a bukaresti orosz és olasz követek közvetítésével.

Visszafogadott sztrájkolók.

Páris, márczius 13. Két év előtt volt a nagy postasztrájk s annak 17 vezetőjét a kormány elcsapta. A Briand-kabinet mindvégig vonakodott kegyelmet adni az elbocsátott postahivatalnokoknak, most ellenben a Monis-kabinet rendeletet bocsátott ki, hogy április elsején jelentkezhetnek szolgálatra Marseilleben és Lyonban.

Ostromállapot Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, márczius 13. A lapok jelentése szerint Konstantinápolyban az ostromállapot nem egy évre, hanem meghatározatlan időre fogják meghosszabbítani és az ostromállapot megszüntetésének időpontját a kormány belátására bízzák.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

	Newyork	márcz. 13.	márcz. 11.	márcz. 10.
Buza helyben	94%	95	95	
májusra	96%	96½	96½	
júliusra	95	95½	95½	
Tengeri májusra	56½	57	56½	
Chicago.				
Buza májusra	90%	91½	90%	
júliusra	88%	90	89½	
Tengeir márcziusra	46%	47½	47	

Newyork, márczius 13. Gyapot Newyorkban, helyben 14.65 (14.65). Gyapot márcziusra 14.35 (14.37). Gyapot májusra 14.40 (14.56). Gyapot New-Orleansban, helyben 14¹/₁₆ (14¹/₁₆). Petroleum Stand white Newyorkban 7.40 (7.40). Petroleum Stand white Philadelphiiában 7.40 (7.40). Petroleum Refined in Cases 8.90 (8.90). Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 9.40 (9.50). Zsir Roche és Brothers 9.65 (9.65).

Chicago, márczius 13. Zsir májusra 9.12 (9.12). Zsir júliusra 9.05 (9.07). Szalonna short clear 9.68 (9.68). Sertéshus májusra 18.42 (18.50).

A szerb hadsereg

uj

üdvöskéje.

A szerb hadsereg főfelügyelője Sándor trónörökös lett, aki most lépett elő másodosztályú századosá.

A vezérkar főnöke (oktatja a tizenhetez éves ifjút): Fenséged bizonyára tudja, hogy ha több katona együtt van, mi az?

A trónörökös (határozottan): Verekedés.

A főnök: Brávó... Első sorban tényleg az. Másodosorban több katona: egy katonai csapat.

A trónörökös (büszkén): Ezekre én felügyelek, sőt főfelügyelek.

A főnök: A csapatok valóban oly szerencsések, hogy fenséged főfelügyelete alatt állnak. Lesznek bátor néhány alázatos utbaigazitással szolgálni.

A trónörökös: Szolgáljon kedves tábornok.

A főnök: Méltóztatik tudni, hogy van gyalogos katona és lovas katona.

A trónörökös: A lovas katona az, amelyik a lovon ül. A ló az, amelyikből hat fér egy vagonba.

A főnök: Van továbbá olyan katona, amelyik lovon ül és még se lovas katona.

A trónörökös: Ez a markotányos katona...

A főnök: És a tüzerkatona. Ez egy lovon ül, amelyik luz.

A trónörökös: Tudom, mert többször láttam. Most hogy én felügyelek ezekre a lovakra is, fokozottabb munkát fogok tőlük követelni. A hadsereg harcalképességét fokozni kell. Még néhány óriási reformom van.

A főnök (hizelgő): Fenséged meglep... Ilyen gyorsan...?

A trónörökös: Be kell vallanom, hogy az első ötleteket az osztrák-magyar hadseregtől vettem.

A főnök (meglepetten): Ellenségeinktől?

A trónörökös: Valóban... ellenségeinktől. Csak a saját fegyvereikkel lehet őket megverni.

A főnök: Szabad tudnom, mi a legelső reform?

A trónörökös: A diszkabáton hátul csak egy gomb lesz... Oriási megtakarítást jelent, azonfölül nevelő hatása is lesz... Nem szeretem a fényűzést.

A főnök: Gratulálók, fenség. Ugy látom, hogy az én utbaigazitásomra semmi szükség sincsen, mert fenséged fölöttünk áll.

A trónörökös: Csak semmi szerénység, kedves tábornok... Számítok közreműködésére, mert vannak dolgok, amikben szükségem lesz fölvilágosításra... Például meg tudná nekem mondani, hogy történik a hadsereg élelmezése?

A főnök: Parancsára, fenség. Szállítókkal állunk szerződéses viszonyban és ezek liferálják a húst, a kenyeret...

A trónörökös: Tudom már... Ezek szállítják az élelmiszereket és a legénység megeszi... Ez tehát a hadsereg élelmezése... Ebben az irányban is lesz egy reformom...

A főnök: Szabad tudnom...

A trónörökös: A legénység hozzon magával hazulról szalonnát és kenyeret... A király nem arra való, hogy ezeket a parasztokat tömjé... Ezt lesz szives parancsba foglalni és kihirdetni. Én majd főfelügyelek, hogy így legyen...

Ray.

UJDONSÁGOK.

A milliomosok országa.

A milliomosoknak sok bizarr ötletet főcsát meg a társadalom és a milliomosok nem is szünnnek meg újabb és újabb ily ötleteikért a társadalom bocsánatát igénybe venni. Nehéz százazreket felemészto ünnepek, esküvők, kirándulások ugyszólván napirenden vannak a milliomosok közt és különösen Amerikában, a milliomosok otthonában. Már semmisen elég drága nekik, a pénz pedig a legolcsóbb elöttük. És a szegény ember szinte megdöbbenve látja, hogy veszik be a milliomosok a mondabeli arannyal megrakott számmárral a tekintély, a tudás és az erkölcs legerősebbnek hitt bástyáit, hogy omlanak le elöttük az áthatolhatlan bástyafalak és hogy simulnak el egy intésükre a legnehezebb akadályok. Szinte hiuni kezdünk a pénz mindenhatóságában és egyeduralmában.

De mindazon a sok bizarr ötleten, amelyek bennünk ezt a hitet élesztik és táplálják, tul-tesz most az az ötlet, amely William A. Clark, a többeszörös amerikai milliomos agyából pat-tant ki. Nem kevesebbet akar William Clark, mint egy milliomos konzorciummal a háta mögött megvásárolni egy egész országot. Nem is egy királyságot, vagy valami duodecz fejedelemséget, hanem egy igazi, vérbeli, szabad köztársaságot!

Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy a Clark vezetés alatt álló milliomos szin-dikátus konzorsziót szerzett Guatemala köz-társaság elnökétől, hogy 30 millió acre terüle-ten, tehát az egész köztársaság háromnegyed részén kiaknázza az éreket és a drágaköveket. A szindikátus alapítókéje egyelőre hetven millió korona, de szükség esetén felemelik a tőkét kétszáznegyven millióra. A szerződés értelmében a tiszta nyereség tiz százaléka Gua-temalát illeti, de a szindikátus korlátlan jogot nyer táviró s telefonvezetékek építésére, a tel-jesen független közigazgatásra s mint állam-hatalom rendelkezhetik be. Az óriási vállal-kozáshoz már csak Guatemala szenátusának beleegyezése kell, de ugy látszik, az nem két-séges, mert Clark azt állítja, hogy a terv meg fog valósulni.

Ennek a vállalkozásnak a keresztülvitele — mint az a feltételekből látható — annyit tesz hogy a megvásárolt területen Clark ur és társai fognak korlátlanul uralkodni. A felség-jogokat ők fogják gyakorolni és pedig nem isten-kegyelméből, hanem mindöesse egy né-hány millió dollárnak az árán. És ezen a ré-ven Clark ur akár királylyá is koronázta-hatja magát, nem kis megszegyenítésére a ko-ronás főnek, akik az eddigi ősi szokás szent legfeljebb belezártak, vagy beleválasz-tattak, olykor beleházasodtak ebbe a diszes méltóságba. Mindeneetre Clark urtól függ, hogy mit szándékozik tenni jövődöbéli orszá-gával. Annyi azonban bizonyos, hogy Clark ur és társainak országvételevel a plutokrácia, mint államforma újból tetet öltött és kilépett a politikai tankönyvek teoretikus homályából, ahol annyi évszázadon át szerényen megpihent.

NAPIREND. Naptár: kedd, márczius 14. — Róm. kath.: Matild kir. — Prot.: Matild. — Görög-ország: márczius 1. Budoc. — Zsidó: Adar 14. — A nap kel reggel 6 óra 19 perczkor, nyugszik délután 6 óra 1 perczkor. — A hold kel délután 5 óra 29 perczkor, nyugszik reggel 6 óra 24 perczkor.

A képviselőház elnöke fogad a képviselőházban délután 5 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad dében 12—2 óráig.

A posta- és táviró vezérigazgatója fogad dében 12—2 óráig.

Petőfi ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Be-lépődij nincsen. — Háziipari Szövetség kiállítása (Ki-gyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődij nincsen.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum régiség-tára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Iparmű-vészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Mu-zeum (Akadémia-utca 2.) 10—12-ig. — Tanszermu-zeum 3—7-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára

9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyv-tára 9—12-ig. — Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyv-tár 9—2-ig. — Technológiai Könyvtár 9—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: Nikolas Tarkhoff gyűjtemé-nyes kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—7-ig. Belépő-dij 60 fill. — A Szent-György-Céh művészeti aukeziója a Művészotthonban (Váci-utca 9.) Nyitva egész nap. Belépődij 1 korona. — Rippl-Rónai József gyűjteményes kiállítása a Művészházban (Kristóf-tér 2.) Nyitva 9—6 óráig. Belépődij 1 korona. — Nemes Marcell képeinek kiállítása a Szépművészeti Múzeumban. Nyitva 10—2 óráig. — Történelmi Képesarnok. Nyitva 10—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2 óráig.

— **Vilmos császár Bécsben.** Bécsi jelentés szer-int Vilmos német császár márczius 24-én, pént-eken reggel Korfuba való utaztában Bécsbe ér-kezik s Ferencz József királynál látogatást fog tenni. Vilmos császár a Hofburgban fog meg-szállni s egész estig marad Bécsben, este pedig to-vább utazik Velenczén át Korfu szigetére. Vilmos császár látogatásának bejelentése Bécsben megle-petést keltett, mert egyáltalán nem számítottak a látogatására. Vilmos csak a legutolsó napokban határozta el magát arra, hogy Korfuba való utaz-tában Bécsben rövid időre ki fog szállni.

— **Királyunk és az olasz királyné.** Burger Ottó udvari titkár és csepini Adamovich Ferencz lovastestörkapitány ma reggel utnak indultak Bécs-ből Rómába, hogy a király ajándékát, két lippiczai lovat, Heléna olasz királynénak átadják.

— **Beteg főhercegnők.** Bécsből két főher-czegnő betegségéről érkezik híradás. A király uno-kájának Windischgruetznó Erzsébet főhercegnő-nek állapotáról ma kiadott orvosi jelentés szerint a beteg éjjel keveset aludt. Hőmérséklet 36,8, ér-verés 60, erőteljes. — Izabella főhercegnő, Frigyes főherczeg felsége is beteg. A főhercegnő egy leg-utóbb a királyi herczeg palotájában rendezett est után rosszul érezte magát, de állapota már meg-javult.

— **Sándor trónörökös — hadseregfőfelügyelő.** Mint Belgrádból jelentik, a hivatalos lap tegnap közölte azt a királyi ukázt, amely a hadseregfő-felügyelőség létesítését elrendeli. A főfelügyelőség hatásköre kiterjed a hadsereg egységes kiképzésé-nek és harcalképességének felügyeletére, a csapatok és parancsnokok képzésére és alkalmazhatóságá-ra, a fegyelem ellenőrzésére és a harcalképesség fej-lesztését célzó ujitások ajánlására. Főfelügyelővé a király Sándor trónörökösöt nevezte ki, akit egyut-tal másodosztályú századosá léptetett elő. A fő-felügyelő mellé egy hadosztályparancsnokot és két szárnysegédet osztanak be, utóbbiakat ezred-parancsnoki rangban. Esetenként a főfelügyelő rendelkezésére állanak még a vezérkar főnöke, a csapatfelügyelők, valamint a többi magasrangú katonai funkcionáriusok. Egy belgrádi ellenzékí lap szerint tiszti körökben a főfelügyelőség felál-lítását nem nagy örömmel fogadják.

— **A király látogatása.** Bécsből jelentik, hogy a király ma délután látogatást tett Metternich Sándor Paulin herczegnőnél.

— **Gróf Apponyi Albert itthon.** Gróf Apponyi Albert diadalmas amerikai utjáról a hét végén ér-kezik haza. Az országgyűlési függetlenségi 48-as Kossuth-párt tagjai e hó 17-én Pozsonyba utaznak, hogy a pártvezért az ország határán fogadják és üdvözöljék.

— **Az exszultánt meg akarták szöktetni.** A szalonikii Alatinivillában, ahol Abdul Hamid exszultánt rabságban őrizik, megrendítő gyilkosság történt. Ozman effendi hadnagy arezul ütötte az őrség egyik katonáját illetlen viselkedése miatt, mire a katona boszúból agyonlőtte a hadnagyot. A lövés és az eset nagyon megriasztotta az exszul-tánt, aki azt hitte, hogy ellene készítettek merény-letet. Szalonikiból jelentik nekünk, hogy Ozman effendi hadnagy megölése következtében meg-indult a vizsgálat és kétségtelenül kiderült, hogy Abdul Hamid meg akart szökni s evégből több ka-tonát megvesztegetett. Az a katona, aki Ozman effendit lelőtte, a megvesztegetett őrség vezetője volt. A hadnagy valami hanyagság miatt lehordta a katonát s mikor az tiszteletlenül felelt, arezul-ütötte, akkor a bántalmazott katona többször lött a hadnagra s egy golyója sziventalálta Ozman effendit. A gyilkos katonát menten elfogták s ő türelemesen bevallotta, hogy meg akarták szök-tetni az exszultánt. Azóta az őrséget kioszerelték és megkettőztették.

— **Uj királyi tanácsos.** A király a személye körül minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére dr. *Udvardi László* egri jogtudományi nyilvános rendes tanárnak, sok évi buzgó és eredményes működése elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **A száműzött király vándorlása.** Konstantinápolyban néhány nap óta mind nagyobb látározottsággal beszélnek, hogy *Mánuel*, Portugália exkirálya *állandó tartózkodásra* Konstantinápolyba fog szállni és tartózkodása helyéül a török főváros szomszédságában lévő gyönyörű fekvésű *Prinkipp-sziget* választotta ki. Az exkirály állítólag *anyagi nehézségek miatt* határozta el magát arra, hogy elhagyja Angliát.

— **Luitpold régensherceg ünneplése.** Münchenben nagy fényvel ünnepelték meg tegnap *Luitpold* régensherceg 90-ik születésnapját. Az ünnepély tábori misével kezdődött, azután a helyőrség a Maximilian-térre vonult, ahol *Lajos* trónörökös díszszemlét tartott a csapatok fölött. A katonai parádé közben *Wienziars* aviatikus Oberwiesfeldből felszállott és a sűrű néptömeg élénk ovációi közben körülrepült a város fölött. A katonai díszszemle után a hadseregi muzeumban leleplezték *Wittelsbach Ottó* király szobrát. Az ünnepségen a régensherceg, nővérével, *Adelgunda* modenai hercegnővel jelent meg. Ezután a *Mindszentek* templomában ünnepi mise volt, délután pedig *diszlakoma*. Este az udvari színházban *diszlakomát* rendeztek, azután pedig a miniszterelnök adott estélyt, amelyen a hercegek és hercegnők is megjelentek. A régensherceg több mint száz fejedelmi személyiségtől kapott üdvözlő táviratokat. Rendkívül szíves hangú üdvözlést kapott *Ferencz József* királytól, *Vilmos* császártól, *Miklós* cártól és *Falieres* elnöktől. Berlinben a császári pár *diszlakomát* adott a születési évforduló alkalmából. *Vilmos* császár felköszöntőt mondott, amelyben a régensherceget, mint a fejedelmi erények mintaképét ünnepelte. Kiemelte a régensherceg aktív szerepét a német nép föllendülésében és ünnepelte őt, mint a művészetek és a kulturérdekek fejlesztőjét, akit a bajor nép iránt érzett szeretet és az igazi németiség tisztelete minden tétében. Hivatkozott még a császár a régensnek a német nép iránt mindenkor tanúsított hűségére és hazaszeretetére, valamint azon szoros kötelékre, amely mind a három német császárhoz fűzte. *Luitpold* régensherceg rendelkezése szerint a 90-ik születésnapja alkalmából rendezett országos gyűjtés alapján begyűlt összeg a következőképp fog felosztani: 500.000 márká tudóvívó gyermekek számára való országos szanatórium létesítésére; 500.000 márká mint *Luitpold-jubileumi* adomány gyermekvédelmi célokra, a gyermekvédelmi célok támogatására; 300.000 márká oly segélyre szoruló hadastyánok támogatására, akik az 1871-iki háboruban továbbá előbbi és későbbi hadjáratokban és küzdelmekben résztvettek. A fennmaradó összeget illetőleg a régensherceg fentartotta magának, hogy azt jótékony vagy közhasznú célokra fogja fordítani. A *bécsi* bajor egyesület kezdeményezésére a minorita templomban ünnepi mise volt, amelyen a király, több főherceg és főhercegnő, az összes miniszterek, a diplomáciai testület, a polgármester, a helytartó, valamint a polgári és katonai hatóságok fejei jelentek meg.

— **Bécsi sakkmeister a Budapesti Sakk-körben.** *Réti Richárd*, a magyar származású fiatal bécsi sakkmeister, mint a Budapesti Sakk-kör vendége holnap este hét órakor a tábla megtekintése nélkül egyidejűleg hat ellenféllel mérkőzik a Budapesti Sakk-körben. Vendégeket szívesen látnak.

— **A földmivélségi miniszter köréből.** A m. kir. földmivélségi miniszter dr. *Serbán Iván*, dr. *Tóth Zoltán*, dr. *Bukna Kálmán*, dr. *Melitskó Andor*, dr. *Frenreisz István*, dr. *Szöke Béla*, dr. *Radvány Bertalan*, dr. *Böhm József*, dr. *Pattantyus-Ábrahám Béla*, dr. *Mihók Ernő*, dr. *Makoldy Gedeon*, *Fabiny István*, dr. *Némethy Béla* és dr. *bárá Harkányi Sándor* ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókat eddigi állásukban véglegesen megerősítette, dr. *Zombory Bertalan*, dr. *Terray Lajos*, dr. *Tiszti Lajos*, dr. *iff. Davida Leó* és dr. *Katona Béla* ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazógyakornokokat pedig fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókká nevezte ki.

— **A győri püspök atyja meghalt.** Idős gróf *Széchenyi Jenő*, Vörösvár ura vasárnapra virradó éjjel hetvenöt éves korában elhunyt vörösvári kastélyában. Az elhunytat gróf *Széchenyi Miklós*, az ifjú győri püspök édesatyját gyászolja. Kedden délelőtt féltízkor temetik nagy díszszel.

— **Hamis ötkoronások.** Déváról jelentik: A dévai vasúti állomáson oláh munkások hamis ötkoronásokkal akartak fizetni. A rendőrség öt munkást letartóztatott. Déván és környékén néhány hét óta igen sok hamis pénz van forgalomban, melyek a megtévesztésig jól vannak utánozva. A csendőrség meggyezerte jóleszkőrű nyomozást indított.

— **Horvát tüntetés az olasz kiállításon.** Belgrádból jelentik nekünk: Kiváló nevű horvát festőművészek és szobrászok közölték a szerb kormányval azt a szándékukat, hogy az olasz jubileumi kiállítás alkalmából a szerb pavillonban szeretnék műveiket kiállítani és a szerb kormány ebbe beleegyezett. Hír szerint az Ausztria-Magyarországban élő horvát és szerb származású művészek is a szerb pavillonban fognak kiállítani.

— **Márczius 15.** Az egyetemi ifjuság márczius 15-ét ezidén is nagy fényvel ünnepli meg. Délelőtt 10 órakor a Vigadóban márcziusi ünnepélyt rendeznek. Az ünnepi beszédet *Pekár Gyula* képviselő tartja, az ünnepélyt *Tóth Lászlónak* az Egyetemi Kör elnökének beszéde nyitja meg, a záróbeszédet *Óriás Nándor*, a Sorompó városnépe mondja. Az ünnepélyen *Jászai Mari*, *Paulay Erika*, *Lakó László* és az Egyetemi Énekkarok vesznek részt. Délután fél 2 órakor az Egyetem-téren gyűlekezik az ifjuság. Az egyetemi erkélyről *Tóth Markovich Miklós*, a Szent Imre Kör elnöke beszél, innen a Muzumbon vonul a menet, melynek élcsődjén *Oláh Kálmán* mond beszédet, *G. Balogh Gábor* pedig a Talpra magyart szavalja s végül a Petőfi-szoborhoz vonul a menet, mely *Kakassy László* beszéde kíséretében helyezi el az ifjuság koszorúját. — A Budapesti ev. ref. segély- és köznevelődési egyesület vasárnap ünnepelte meg márczius tizenötödikét a Lónyay-utca ref. főgimnázium dísztermében, amely ez alkalommal zsűfőlégi megtelet nagy és előkelő közönséggel. Először az egyesület dalárdája *Hády József* székesszékfővárosi tanító vezetésével énekelt, utána *Schmidt Károlyné* elszavalta a „Pókanyó” című költeményt. Majd *Keresztöy Samu* lelkész az egyesület elnöke szép beszéd kíséretében emlékezett meg a szűfőlégi-harctól. *Fuzekas Béla* elszavalta Petőfi „Talpra magyart”-ját és *Keresztöy István* zongorán előadta a „Cserébogár” című dalt; *Balog B. és Ákán Lajos* melodramát adtak elő. *Fuxhoffer Dező* főgimnáziumi tanár érdekes előadás keretében szórakoztatta a közönséget a Boszniaiban és Hercegovinában átélt tapasztalataival, amelyet vetített képekkel illusztrált. A szép ünnepélyt a *Kossuth-nóta* élénkelte és az elnök buzgó imája rekesztette be. — Az Erzsébet Népakadémia sikerűt hangversenyyel ünnepelte meg a sajtószabadság évfordulóját az ünnepségen, amely a régi műgyetem nagytermében folyt le. *Hegedüs István* elnök mondott megnyitó beszédet, *Schindler Marianne* hatásosan játszotta el a Szózatot és a *Ilyen-nuszti Liszt* átiratában, majd dr. *Vértessy Jenő* tartott beszédet. Hatást keltezt dalkival *Soós Margit*, a Király-színház tagja. Végül *Bihari Ákos* Petőfi- és kurucz versek előadásával ragadta el a nagyszámú közönséget. A hazafias ünnepet dr. *Dittrich Vilmos* főgimnáziumi tanár rendezte. — A Galilei-körben tömörült szabadgondolkodó főiskolai diákok, mint tavaly, ugy ez idén is külön márcziusi ünnepet tartanak a forradalmi eszmék megünneplésére. A Párisban betegem fekvő *Ady Endre* külön verset küld ez alkalomra. Az ünnepi szónokok *Jászi Oszkár* és *Biró Lajos* lesznek. Ezenkívül számos előkelő művész és művésznő igérte meg közreműködését. Az ünnep márczius huszonegödikén, vasárnap délelőtt lesz a Vigadóban *Jegyek a Lyra-, Bárd- és Harmonia-cégeknek* kaphatók.

Zomborban két sorrendben ünneplik meg márczius 15-ikét. Délelőtt a katolikus templomból körmenettel indulnak *Schweidel József* 48-as tábornok és vértanu szobrához, amelyet énekülés, tárogatózás közben megkoszorúznak. Délután gazdag műsorral a városháza nagytermében tartják meg az emlékünnepélyt. — Soroksár, Székelykeve, Torda, Magyarittobe, Buziásfürdő községekből is nagy, hazafias ünnepségek hírért jelentik be.

— **A Hirlapírók Nyugdíjintézetének jubileuma.** A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének e hónap 19-én, vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartja a Magyar Tudományos Akadémia hely ülőtermében harminczadik rendes és egyuttal az intézet harminczéves fennállását megünneplő diszközgyűlést. A közgyűlés napirendje: 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése és az 1910. évi számadások előterjesztése, valamint az ezzel kapcsolatos javaslatok. 2. Négy igazgatósági tagnak és a felügyelőbizottság tagjainak megválasztása egy évre. 3. Az intézet tagjainak indítványai az alapszabályok 35. szakasza értelmében. 4. Dr. *Heljai Ferencz* elnök ünnepi beszéde. A közgyűlés után déli egy órakor a Hungaria-szállóban *diszlakoma* lesz, amelyre az intézet meghívta az országgyűlés két házának elnökségét, a kir. magyar kormányt, a székesfővárost, a Tudományos Akadémia, a Kisfaludy-Társaság, a Petőfi-Társaság elnökeit és az összes újságíró-testületeket.

— **Gyermektelenek adója.** A gyermeket nevelő házastársaknak minden egyes fillérje, amit a gyermekre költenek, tulajdonképen a közügyért való adózás, hiszen az a gyerek, ha katona lesz, az államnak katonáskodik s akár leány, akár fiu, munkás két kézzel jött a világra, aminek a gyümölcseit a köz fogja élvezni. Drága világban a gyermeknevelés is drága, azért ez a teher egyre súlyosabb lesz és a férfiak mindig jobban huzódoznak a családalapítástól. Sokszor fölmerült már az aggregény adóterve, mely némiképen kiegyenlítené azt az igazságtalanságot, ami a könnyű és vidám aggregénység és a gondteljes családapaság terhei között mutatkozik. Most Németországban praktikusan próbálják megvalósítani az eszmét; *Levetzow* oldenburgi országgyűlési képviselő a pénzügyi bizottságban indítványt nyújtott be, hogy mindkét nembeli 30—50 éves aggregényeket és hajadonokat, ugyszintén özvegyeket, akiknek nincs gyermekük s akiknek adó alá eső jövedelmük legalább 4200 márká, 10 százalékos nőtlenégi adóval kell sújtani. A pénzügyi bizottság többsége elfogadta az indítványt, sőt a bizottság egy tagja 50 százalékos adót ajánlott. Ebben a javaslatban az a föltűnő, hogy a szegény aggregényszoikat is megadóztatják, amikor akárhányan szívesen mennének férjhez, hogy a honpolgárokat szaporítsák, csak akadna, aki kéri őket! Talán illő volna megkérdezni tőlük, mit akarnak inkább: férjhez menni-e vagy adót fizetni?

— **Borzalmas szerencsétlenség az önkéntes iskolában.** A gráci 3. számú Landwehr-ezred önkéntesiskolájában szombaton délután előadás közben végzetes szerencsétlenség történt. A fegyvertan előadja ugyanis a hadseregnél használatban levő különböző fegyverek gyakorlati bemutatása céljából szombati óráján egy gépfegyvert és egy szolgálati revolvert és ez utóbbihoz való ugynevezett *iskolapatronokat* hozatott a tanterembe. A gyakorlati ismertetés folyamán *Tarkovszki János* önkéntes a revolvert, *Orzan* önkéntes pedig a gépfegyvert tanulmányozta. *Tarkovszki* eközben a revolver kamráit megtöltötte az iskolapatronokkal, amelyek közül azonban véletlenül egy darab éles töltény is került. Már most *Tarkovszki* megrántotta a revolver ravaszát, aminek azonban természetesen egyideig nem lehetett következménye a fadagaszokkal töltött üres töltényeknél, egyszerre azonban hatalmas dördülés hallatszott és ez el irányában, a gépfegyvernél foglalatokodó *Orzan önkéntes rémes jéjjáltással összeesett*. Elkor derült ki, hogy az iskolapatronok közé valakinek a gondatlanságából éles töltény került. A szerencsétlen önkéntes, akinek a fejét járta át a golyó, *nyomban meghalt*. *Tarkovszki* azonnal letartóztatták.

— **Véres leszámlás az anyóssal.** Sátoralj helyről véres családi esetet jelentenek. *Lauber István* itteni kovácsnak a leánya *Miskolczra* ment férjhez, ahol az anyja a mult héten meglátogatta. Ez alkalommal a fiatal asszony kétségbeesetten panaszkodott neki, hogy nem bírja ki tovább urának brutális bánásmódját és minden áron szabadulni akar tőle. Az anyja tanácskozott vele s kifőzték azt a tervet, hogy az ember vállolésában ott hagyják *Miskolczot*. Így is történt. Összepakolták a holmijukat s a legközelebbi vonattal ideutaztak. Ez szombaton történt. Az otthagytott férj pedig, amikor hazatérve üresen találta a fészket, azt határozta el, hogy visszaszerzi az asszonyt. Tegnap jött meg Sátoralj helyre, anyósának a házába sietett s követelte a feleségét. Eközben hirtelen elhatározással revolvert rántott elő és rálőtt az öreg asszonyra. Háromszor egymásután sütötte el a fegyvert, de csak az első lövés találta az arcán az anyósát, aki súlyosan megsebesült. Elvitték a kórházba, ahol *halállal vívódik*, gyilkos vejét pedig letartóztatták.

— **Az oroszslamosi bankpórs.** Az oroszslamosi községi iskola újjáépítését határozta el a község. A régi épület eladták és egyik közeli telken építik az új iskolát. A régi iskolaépületet az új gazda lebontatta és amint bontották a kőmenyt, a kőművesek rongyba csavarva furesz szerkezetű gépet találtak. A falu kovácsa hamar megállapította, hogy a különös masina nem más, mint *bankórs*. Bejelentették a különös leletet a szolgabírószágon. A nyomozás megindult.

— Horváth Lajos meghalt. Miskolcra jelentik, hogy Horváth Lajos főrendiházi tag ma reggel Miskolcon 87 éves korában meghalt. Horváth régebben képviselő volt a képviselőházban, mint jogtudós fontos szerepet töltött be a képviselőház alatt több törvénynek kodifikátora volt. Horváth 1824. április 15-én született Alsószolcán, Borsod vármegyében. Tanulmányai befejeztével, 1845-ben ügyvédi vizsgát tett és a helytartótanácsnál fogalmazó-gyakornokká nevezték ki. 1848-ban belügyminiszter fogalmazóvá nevezték ki, 1849-ben pedig belügyminiszteri elnöki titkár lett. A kormány Budapestre költözésekor ő vette át Dusek Ferenc pénzügyminisztertől a koronát és koronázási jelvényeket és adta át Aradon Szemere miniszterelnöknek. Ezután 1857-ig bujdosott, amikor Miskolcra ügyvédi irodát nyitott. 1865-ben Deák-párti programmal Miskolc déli kerületében megválasztották képviselőnek. Két ízben kínálták meg igazságügyminiszterséggel, de mindig visszautasította. 1878-ban a mérsékelt ellenzékhez, majd a nemzeti pártához csatlakozott, honnan az egyházpolitikai javaslatok miatt kilépett. 1898-ban a király főrendiházi taggá nevezte ki. Képviselővé lett az 1868: XLIV., 1870: XL., 1871: XVIII. és 1874: XXXIII. törvényekhez és szövegezte a többi más törvény szerkesztésében is nagy része volt. Halála hírére a főrendiházra kitűzték a gyászlobogót. — Az elhunyt főrend 262.000 koronát hagyományozott végrendeletében közszolgálatra, így Miskolc városának 100.000 koronát, a miskolci ref. főgimnáziumnak 60.000 koronát, az avasi ref. templom restaurálására 50.000 koronát, a többi pedig a város összes jótékonyági intézményeinek hagyományozta. Temetése szerdán délután lesz.

— Titokzatos merénylet a vonaton. Nizzából jelentik, hogy a Cannes és Montecarlo közt közlekedő helyi vonat egyik harmadosztályú szakaszában pénteken titokzatos merénylet történt. Amikor ugyanis az állomásra beérkező vonatot az utasok elhagyták és a takarító személyzet megkezdte a kocsi-szakaszok tisztogatását, az egyik harmadosztályú fülkében egy vérbeborult, eszméletlen fiatal hölgyre akadtak, akinek a nyakán és karjain mélyre hatoló késvágások nyomai látszóttak. A súlyosan sérült leányt rögtön kórházba szállították, ahol az első segélynyújtás közben magához is tért. A hozzá intézett kérdésekre nem válaszol, csak folyton azt hajtogatja:

— Hát letartóztatlak?

A rendőrség rögtön kihallgatta a vonat kísérő személyzetét, valamint a pályaudvar jegyszédőit, akik közül az utóbbiak egyike elmondotta, hogy utólag emlékezik arra, hogy az előtte elmenő utasok közül egy siető fiatal ember vérfoltos jegyet adott át neki. A jegyszédő által adott felületes szemleleírás alapján a rendőrség körözölevelet adott ki a mérénylet ellen. A sebesült leányt a nála talált okmányok alapján angol nevelőnőnek tartják.

— Az országos díjnyelmozgalom. A díjnyel tudvalevőleg országos mozgalmat indítottak anyagi helyzetük javítása érdekében a legutóbb a király budapesti tartózkodása alkalmával a király elé is akartak járulni, azonban a miniszterelnökség útján értesítették a „Állami Díjnyel Országos Szövetségének” vezetőségét, hogy a király nem fogadja a díjnyel küldöttségét. A díjnyel azonban nem nyugodtak bele ügyük ilyen elintézésébe, hanem tovább agítálnak s elhatározták, hogy most Bécsbe mennek az uralkodó elé kihallgatásra, hogy ott jogos kívánságaikat előadják. Felszólítja most a központ az összes díjnyeli köröket, hogy április tizedikéig nevezzék meg küldöttségeiket s majd annak idején táviratilag értesítik őket, hogy mikor mennek Bécsbe. Az „Állami Díjnyel Országos Szövetség” különben, a február 19-én tartott rendkívül közgyűlés határozata folytán Budapesten, június 4. és 5. napjain országos kongresszust tart. A vidékről érkezők részére ingyen-elszállásról a szövetség gondoskodik.

— Zsidóüldözés. Petrikau kormányzóságából, amely Szilészia és Oroszország határán van, tömegesen utasítják ki a zsidókat. Eddig több, mint tizenkétezer zsidót utasítottak ki.

— Automobil-balesetek. Az éjszaka az Ybl Miklós-téren Horváth Géza sofőr automobilja összeütközött Kreszák János tejeskocsijával. Az automobilban ültek Szeremley János és Kovács Kálmán pincérek, akik Horváth Gézával együtt az összeütközés következtében megsebesültek. Sérüléseiket a mentők köztették be. — A József-körut 1. számú ház előtt egy automobil elgázolta Kuczora Józsefné hetven éves újságíróasszonyt, aki fején súlyos sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházba vitték.

— Öngyilkos tüzerőnkéntes. Ma reggel a Rákóczi-ut 40. szám alatt Seifert-féle szállóban öngyilkos kísérletet követett el Eidlitz János, 21 éves tüzerőnkéntes. Browningjával a hasába lött. A mentők súlyos, életveszélyes sérülésével a Pajorzsanatóriumba szállították. Eidlitz János felsőági Eidlitz Hugónak, az Adria tengerhajózási társaság első igazgatójának a fia. Az érettségi elvégzése után a társaság genuai kirendeltségének lett a tisztviselője. Ott két évig működött. Tavaly októberben vonult be a budapesti tüzerrezredhez. Nem szívesen katonáskodott. Inkább a könnyű életet szerette s a mulatozást. Sok pénzt vert el, a kaszárnyában pedig egyre-másra büntették a hanyagsága miatt. Eidlitz Jánost ma reggel 6 órakor felkeltette Bakó János szállodai szolga. Eidlitz kérte, hogy hagyja még tízpercig aludni. Bakó kiment a szobából. Erre lövés dördült el. Bakó feltörte az ajtót, az önkéntes ágyához rohant, ahol átlőtt testét, mély eszméletlen taláta Eidlitz Jánost, aki orvost kért. A szolga a telefonhoz rohant, értesítette a mentőket és a tüzerlakanyát. A tüzeréségi ezred részéről bizottság jelent meg a helyszínen Vojtech kapitány és Gernya főhadnagy vezetésével. Az önkéntes még ekkor is eszméletlen volt. A százados kérdéseire elmondta, hogy nem birt szolgálni a nehéz tüzeréségi fegyvernemnél, különben kedve sem volt a katonacselethez. Ha lovagolni, gyakorlatozni kellett, szivdobogást kapott. Ma kellett volna megkezdnie újabb büntetését, ezt akarta elkerülni. A mentők az önkéntest saját kívánságára czanatóriumba szállították. Dr. Kelemen azonnal a műtőteremben helyezte el. Fél tíz órakor dr. Hüttl Hümér egyetemi tanár vizsgálta meg az önkéntest. Megállapították, hogy a golyó a hasba fúródott. Az életunt állapota súlyos, életveszélyes. Röntgen-apparátussal vizsgálták meg az öngyilkost. Kiderült, hogy a golyó a hasba sülyedt, rögtön műtetre, hasmetszésre volt szükség. Fél tizenkét órakor fogott Hüttl tanár a nehéz operációhoz, a golyót nem tudták kivenni, mert hashártyagyulladás tünetei léptek fel. A szerencsétlen fiatal ember felépüléséhez alig van remény. Egy órakor megérkezett a mélyen sujtott apa Szinyei-Merse Elek társaságában. Rövid időn belül ez a második öngyilkossági eset a tüzer-önkéntesi iskolában. Állítólag az ezred katonai vizsgáló-bizottság kiküldését kéri.

— A szegedi évforduló. A szegediek vasárnap kegyeletos módon ünnepelték meg a gyászos emlékü szegedi árviz 32-ik évfordulóját. A város összes iskolájában nagy ünnepségeket tartottak, a templomokban pedig istentiszteletek voltak. A belvárosi Szent Demeter-templomban Jászay Géza apátplébános czelebriálta a misét, fényes segédlettel. A Szent Demeter-templomban megjelentek a polgári és katonai méltóságok teljes számban.

— Az ablakon kilopott Wertheim-szekrény. Vajdahunyadon vakmerő tolvajok remekeltek, mert igazi tolvajremek ez a stikli. A múlt éjjel ismeretlen tettesek betörték az állami erdőhivatalba, a Wertheim-szekrényt az ablakon át kivitték és 13.000 koronát elvittek belőle.

— Magyarországi szélhámos Berlinben. A berlini rendőrség nyomában van annak a magyarországi származású Markovics Ignácznak, aki ékszerbiztosítótól 64 ezer márká értékű drágaságokat vitt bizományba és megszökött. A károsult ékszeresek ötezer márkát adtak össze a sikkasztó kézrekerítőjének megjutalmazására.

— A Vezuv omladozik. Az idő kikezdi már az öreg Vezuvot is. Vasárnap délután a Vezuv kráteréből egy körülbelül 200 méter széles és 30 méter magas hegydarab leomlott. A hegyomlás következtében a drótkötélvasut felső pályaudvarépületén és a turistavezetők házán falrepedések támadtak. A vasut forgalmát be kellett szüntetni. Husz idegen turista néhány vezetővel éppen a kráter felé tartott, amikor a hegyomlás közvetlenül előttük történt. A kráter sokkal alacsonyabbnak tűnik fel és olyan, mintha a tetejéből egy darabot levágtak volna. A közettömegek omladozása még mindig tart.

— Házasság. Garbovits Szidikét (Aszód) eljegyezte Nánási Jenő (Budapest). Makó Károly műépítész Budapesten eljegyezte Kuszi Arankát, Kuszi József németlipesei vállalkozó leányát. Eckstein Jenő Brünnből eljegyezte Reisz Irént Budapesten.

— Az ószeresek és zsbárusok harcza. Az annyifelé kigunyolt és mégis annyifelé igénybevett ószeresekre, akiket a diákok nyelven még ma is csak „handlék”-nak neveznek, úgy látszik, rájár a rud. Irtó hadjáratot indítottak ellenük a zsbárusok. Az ószeresek megrendszabályozását követelik a várostól, akik elrontják a zsbárusok üzleteit és állítólag bizonytalanná teszik nekik a megélhetést. Az ószeresek természetesen védik a jogaikat és azal érvelnek, hogy a zsbárusok gazdag emberek, akiknek nem lehet panaszuk a sors zsarnoksága ellen, az ószeresek ellenben földhözragadt koldusok, akik megrendszabályozás esetén éhen pusztulnak. Lehetetlen, el nem mosolyodnunk ezen a kómikus háborúson. Az ószeresek és zsbárusok egymás szemére hánytorgatják gazdagságukat és azt vitatják, hogy kinek van több joga az óeska ruhákhoz, mint a megélhetés forrásához. Ahoz a ruhához, ami egyiké se, hanem egy harmadiké, aki még vígan hordja. Ha elképzeljük magunkat azokra a vidám diáktanyákra, ahol a hónap előrehaladottabb szakaszaiban az ószeres az egyetlen pénzforrás, az egyedüli gazdag ember, aki egy kopott öltözet ruháért ételt, cigarettát és szórakozást ad a megszorult diáknak, akkor ugyancsak nagyot kell nézniünk, amikor az éhenhalásról szóló feljajdulást és ezzel szemben a zsbárusok csatakiáltását halljuk. Nem lehet az olyan komoly. A zsbárus, hogy az ószeresekkel szemben valamit elérjen, egyszerre sokat kér a várostól: az ószeresek kiirtását. Az ószeresek ezzel szemben a minimumot ajánlják fel a városnak: az éhenhalást. Ez már üzletük természetéből következik, hogy azután a végén általános megnyugvásra kiegyezzenek: ötven per-centre!

— Meghamisított választások. Laibachból jelentik nekünk: A „Jutro” című lap nyílt levelet intéz Grác főügyészehez s felszólítja, hogy indítsa meg a vizsgálatot Kregan Károly, a krajnai kereskedelmi kamara jelenlegi elnöke és Stefo Iván, a „Szlovensko” szerkesztője ellen, akik a legutóbbi kamarai választások alkalmával éjszakánként idején behatoltak a kamara irodájába, eltávolították az urnáról a pecsétet és száznál több szavazatot meghamisítottak a klerikális párt javára. A „Jutro” nyílt levele azt állítja, hogy bizonyítékokkal fog szolgálni a vizsgálat során. Kregan a laibachi polgármesterségre a klerikális párt jelöltje.

— Szélhámos és a milliomos urfiak. A bécsi előkelő éjjeli mulatóvilág egy ál-herceg szélhámoságán mulat, amelynek két milliomosfü esett áldozatául. Néhány nappal ezelőtt történt ugyanis, hogy a két milliomosfü Bécs egyik legelőkelőbb éjjeli mulatóhelyén több hölgy társaságában az egyik emeleti páholyban foglalt helyet, amikor a főpincér váratlanul megjelent náluk és előadta, hogy Leuchtenberg herceg, a császár rokona, néhány perccel ezelőtt eljött a mulatóhelyre és páholyt kért; a páholyok azonban már mind el vannak foglalva és most arra kéri a fiatal embereket, hogy engedjék meg, hogy a herceg az ő páholyukban foglalhasson helyet. Az ifjak természetesen a legnagyobb örömmel hívták a páholyukba a herceget, akinek a társaság tagjai sorra be is mutatkoztak. Az elegánsan öltözött Leuchtenberg herceg nagyon kedélyes társnak bizonyult, úgy hogy a társaság nagy pezsgés mellett reggelig együtt maradt. Fizetésekor az egész számlát a herceg akarta kifizetni, „legnagyobb sajnálatára” azonban csak nagyobb orosz papírpénzek voltak nála. — A két milliomosfü természetesen szerencséjének tartotta, ha a hercegnek szíveséget tehetnek és felajánlották tárczáikat részére. A herceg nagynehezen elfogadta a felajánlott összeget, sőt a két ifju arany cigarettaszelenczét is elkérte, hogy azokat gyémántokkal kirakva, ismét visszaszolgáltathassa gazdáiknak az iránta tanúsított szíveséggel megemlékezésül. Végül a társaság két automobilba telepedett és a herceget elkísérték az orosz nagykövetségre, ahol a herceg állítólagos szállása volt. Itt a herceg le szállott az automobilból és látszólag becsüngengett a portáshoz, aki azonban hosszabb ideig nem jelentkezett, mire a herceg kijelentette, hogy „az öreg nagyon mélyen alszik”, tehát a Bristol szállóba megy és ott hál meg. A társaság ide is elkísérte és bucsuzáskor a herceg a társaságot másnapra lunchre hívta az orosz nagykövetségre. Másnap azután kiderült, hogy az állítólagos Leuchtenberg herceget sem a nagykövetségen, sem pedig a Bristol szállóban nem ismerik. A milliomos ifjak egy elegáns kalandor szélhámosának estek áldozatul.

— **Párbaj a tréfa miatt.** Ma délelőtt a Rákosi-féle vívóteremben dr. Wertheimstein Henrik belényesi főszolgabíró, a londoni Rotschild sógora és Mester Sándor szerkesztő kardpárbajt vívtak. A párbajra egy tréfa adott okot, melynek élet a főszolgabíró magára nézve sértőnek találta. Wertheimstein segédei voltak: Szunyogh Andor és dr. Szász Géza. Mesternek dr. Farkasházy Zsigmond és Seress László segédkeztek. A párbaj orvosai dr. Boross Ernő és dr. Sebők Zsigmond voltak. A párbaj mindkét fél megsebesülésével végződött. A felek kibékültek a párbaj után.

— **Családirto asszony.** Molender Gusztávnak, a siófoki fürdő-részvénytársaság portásának a lakásán borzasztó családi tragédia játszódott le. Molender izákos ember, aki hosszabb idő óta vizsálykodásban élt szép, fiatal feleségével. A perpatvarokra a nyomoruság szolgáltatott legtöbb alkalmat. Molender csak a fürdőszezon tartamára volt alkalmazásban, az év legnagyobb részét munka és kereset nélkül töltötte el, nem akart dolgozni. Az asszony kérte, könyörgött neki, hogy ne döntse romlásba családját, Molender tovább folytatta könnyelmű életmódját. Szombaton már kenyér sem volt Molender asztalán. Heves jelenet volt a házastársak között és a perpatvar végén az asszony kijelentette, hogy elpusztítja magát és két gyermekét. Vasárnap revolvert szerzett és amikor Molender eltávozott otthonról, készült a családirtásra. Bevitte a tiszta szobába a négyéves Jolánt és a két éves Lajost, keserves zokogás között buszonyi kezdett fölük. A kisleány, látva a szegény asszony kétségbeesett arcát, elpityeredett, sirva átszaladt a szomszédba, hogy jöjjenek segíteni, mert a mama nagy bajban van. Mielőtt Jolánka odajárt, Molenderné végrehajtotta szándékát, revolverből két izben halántékra lötte a két éves Lajost, majd maga ellen fordította a fegyvert és háromszor a szájába lött. Vérben fetrengve találták meg az anyát és fiát a lövés zajára először szomszédok. Orvost hívták, aki megállapította, hogy mind a ketten menthetetlenek. A kis fiúnak a bal halántékán hatolt be a golyó, Molendernének pedig egy golyó a gégejét vágta át és a nyakcsigolyájában akadott meg. Most mind a kettő a halállal vívódik.

— **Szociáldemokraták a vezetőség ellen.** A szociáldemokrata párt egyes rétegei már régóta elégedetlenek a kevésbé agilis vezetőkkel, s mielőtt alkalom adódik rá, titkolózás nélkül kifejezték adnak unszimpatijuknak. A könyvtörök és a szakszervezeti vezetőség között különösen feszült a viszony tavaly november óta. Akkoriban három nagy műhelyben sztrájkba állottak a könyvtörök munkások. A munkaidőnek félórával való megrövidítését és a munkabéreknek 20 százalékos emelését követelték. Három napig tartott már a sztrájk, amikor Buchinger Manó párttitkár, a szakszervezet választmányi tagja Bíró Dezsővel, a szakszervezet elnökével közbenjárt a béke érdekében. Buchinger és Bíró azt a tanácsot adta a munkásoknak, hogy lépjenek munkába és úgy folytassák munkájukat a további tárgyalásokkal. A munkások elfogadták a tanácsot, amivel eldőlt a sztrájk sorsa és pedig a munkások hátrányára, amennyiben továbbra is megmaradt a kiengesztelési munkaidő és csak 10 százalékos béremelést kaptak. Ettől az időtől kezdve a munkások a szakszervezet vezetősége ellen fordultak és csak az alkalomra vártak, hogy a sérelmet, az ő kártékálójuk szerint: „árulást” megtorolják. A legelső alkalom tényleg kínálkozott, amikor a Magyarországi Könyvtörök és Rokonszámuk munkásainak Szakszervezete küldetést tartott. A választóközgyűlés viharos lefolyású volt, aminek különös jelentőségét az adott, hogy a gyűlésen jelen volt Cloth nemzetközi titkár, a németországi szövetség alelnöke, továbbá az esztrák szakszervezet képviselője, Grünwald. Amikor Buchinger Manó a két vendéget üdvözölni akarta, a munkások elemei erővel tüntettek ellene. Csak nehezen sikerült a külföldi szövetségek képviselőinek meggyarazni, hogy a tüntetés nem ellenük irányul, hanem Buchingernek szól. Azután a választásra került a sor. A hónapok óta tartó agitációnak meg lett az eredménye, amennyiben a szakszervezet tagjainak többsége 152 szavazattal többséggel megbuktatta a hivatalos listát, amelyen Bíró Dezső és Buchinger Manó is szerepelt. Buchinger Manó egészen kimaradt a vezetőségből, Bíró Dezső pedig, akinek a helyébe Vörös Gyulát választották alelnökké, választmányi tag lett. Kibukott még a választmányból Braun Hermann is.

— **Miss Gould házassága Lord Decies-zel.** A „New-York Herald” című amerikai világlap február 5-iki számában érdekes fényképreprodukcióban bemutatja azt a nagyszerű bankettet, melyet Lord Decies adott az élénk new-yorki Ritz-Carlton szállodában legény-barátjaitól való bucsuzása alkalmából. A gazdag érendhez felszolgált Krug anno 1900. pezsgőt és Kristály-ásványvizet. Ebből közben Vécsey Armin magyar zenekara játszott. — Magyar ásványvizet: az óceán túl is jó hírnévnek örvendő Szt.-Lukács-fürdői „Kristály” és magyar zene: a banket-élvezeteknek két neme, amely hódító utján már az amerikai milliárdosokig is eljutott.

— **Emléktáblaleleplezés.** Ungvárról jelentik: Az ungvármegyei közművelődési egyesület május tizenegyedikén leplezi le Ungvárott O. Bemer László emléktábláját. Bemer nagyváradi róm. kat. püspök volt és mert 1849-ben résztvett az országgyűlés néhány ülésén és a honvédek segélyeztetését, halálra ítélték. Későbbben a halálos ítéletet husz évi várfogházra változtatták. Még az alkotmányos éra bekövetkezése előtt kegyelmet nyert és Ungvárra költözött, ahol 1862. november 4-én halt meg. Az a ház, amelyben a szabadságharc jeles alakja meghalt, dr. Laudon István főgimnáziumi tanár tulajdona és ő készítette a saját költségén a díszes márványemléktáblát. A leleplezés alkalmával tartandó beszédet Hidasi Sándor kir. tanfelügyelő, a közművelődési egyesület ügyvezető alelnöke mondja.

— **Ahol hódított a nadrágszoknya.** A zágrábi nemzeti színházban tegnap előadták a *Babuska* operettet, amelyben a primadonna, Polák asszony nadrágszoknyában jelent meg. A nézőtérben ebből az alkalomból *tulnyomórészt hölgyek* jelentek meg. Polák asszonyt megjelenésekor tüntető *tetszéssel és tapsal* fogadták. A nadrágszoknya premierje tehát Zágráiban sikeres volt. A zágrábiakkal nincsenek egy ízlésben a drezdaiak vagy legalább is a drezdai rendőrség. A drezdai kabarében esténként nagy sikere volt Bauer Willy hamburgi színésznőnek, ki nadrágszoknyában kuplót énekel. Tegnap a rendőrség betiltotta a jupe culottet s tilalmát azaz okozta meg, hogy a hamburgi színésznő propagandát csinál egy erkölestelen divatnak.

— **A csapos szerelme.** Vasárnap este az új köztemető mellett Vincze Lajosnének a Sirkert-utca 31. számú házában lévő vendéglőjében Zsovini János huszonnégy éves csapos összeesett Hermann Mártha huszonhétéves szakácsnővel, akihez gyöngéd szálak fűzték. — Szóváltás közben Zsovini revolvert rántott elő és a leányra lött. A golyó a szakácsnő jobb karját furta át. Zsovini azután maga ellen fordította a fegyvert és mellbélte magát. Mind a kettőt a Rökus-kórházba vitték.

— **Gyújtogatás a Kristóf-téren.** Az éjszaka a Kristóf-tér 6. számú ház bontásánál tűz támadt. A falakról letépett tapéta és forgács égett. A tüzet a IV. kerületi tűzörség oltotta el. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy gyújtogatás történt. A vizsgálatot folytatják.

— **A cukrászda fosztogatója.** Wikus Károly Deák Ferenchezai cukrász ezelőtt mintegy két hónappal észrevette, hogy árukészletét dézsmálják. Egy darabig maga kísérte figyelemmel alkalmazottait, mert nyilvánvaló volt, hogy csak ezek egyike lehet a tolvaj, de mikor a legnagyobb éberség mellett sem tudott rájönni, hogy ki károsítja meg, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen. A kiküldött detektívek két hónapon keresztül figyelték a cukrászda alkalmazottait, míg végre tegnap rájöttek, hogy a tolvaj *Posztós István* cukrászsegéd. *Posztós* éppen lopott árukkal akart eltávozni az üzletnek udvarra nyíló ajtaján, mikor a detektívek észrevették s elfogták. Törődelmesen beismerte a lopást s azt is, hogy majdnem három hónapja állandóan dézsmálja az árukészletet, sőt azt is bevallotta, hogy a lopott holmit *Német János* cukrásznál szokta értékesíteni, kinek üzlete József-körút 18. szám alatt van. *Posztós* vallomása alapján a detektívek azonnal előállították *Német* is, aki bevallotta, hogy bár volt tudomása arról, hogy *Posztós* milyen uton jutott a neki eladásra kínált árukhoz, mégis megvette abban a reményben, hogy sohasem fognak rájönni. *Posztós* üzelmére. Kihallgatásuk után a rendőrség mindkettőjüket letartóztatta, de a büntetési nyomozást még folytatja, mert valószínű, hogy a kár nagyobb, mint a terheltek vallják. Wikus nézete szerint körülbelül kétezeröttszáz kőzenát tesz ki az ellopott holmik értéke.

— **Megmérgezte a gyermekeit.** Berlinben Runge Károly harmincz esztendő kocsis felesége már hosszabb idő óta rossz viszonyban élt a férjével. Tegnapelőtt ismét összeesett a férjével. Kevésbé azután rendőrök jelentek meg és elvitték a kocsist. Az asszony amiatt való félelmében, hogy férje, ha kiszabadul a fogságból, bosszút fog állani rajta, három kiskorú gyermekét cizankálival megmérgezte. Azután öngyilkos akart lenni, de az utolsó pillanatban elhagyta a bátorsága és önként jelentkezett a rendőrségen. Ott megtudta, hogy férjét valami kisebb kihágás miatt tartóztatták le. A szerencsétlen asszonyt, aki nyilvánvalóan pillanatnyi elmezavarban követte el szörnyű tettetét, át fogják kísérni az elmeógyógyító-intézet megfigyelő osztályára.

— **Megvesszőzött leányok.** A bibliai korban kövekkel verték agyon a tévelygő nőket. Ma elnézőbbek az emberek és ezért meglepő ez az amerikai eset, hol tömjénezés helyett bibliai megkövezést kapott a selyembe bujt bűn. A kentuckyi Lexingtonban a szó szoros értelmében fellázkodtak az asszonyok, mert Cincinnatiből odavetődött két leány és a férfiak bomlottak a két könnyűvéru teremtés után. A lexingtoni asszonyok kegyetlen bosszút álltak rajtuk. Kihurcolták őket a piacra, ott *leszaggattak róluk minden ruhát és nyilvánosan megvesszőzték a két leányt, aztán meztelenül kikergették őket a városból...*

— **Zsaroló pinczerek.** A Budapesti szabómunkások és szabómunkások szakszervezete vasárnap este a Vigadóban jellemez-estélyt rendezett. A Vigadó termét *Szatmári és Vudovits* szakszervezetei tagok bérelték ki és ugyanekkor *Mutnyák* Károly vendéglőssel abban állapodtak meg, hogy a Vigadó éttermében a szabómunkások jellemez-estélyén ez alkalomra szervezett pinczereket alkalmaz és ezeket nem a vendéglősök munkaközvetítőjétől, hanem a pinczér szakszervezet munkaközvetítőjétől szerződtesse. *Putzer* Ferencz főpinczér vasárnapra tízenyolcz szervezett pinczért állított be az éttermekbe, mint kiszolgálókat négy korona napi-díjjal és vacsorával honorálva őket. A pinczerek a terítés munkáját rendesen elvégezték, tizenkét óra előtt felkeresték a vendéglőt és felszólították, hogy ezental állandó szolgálatra is szakszervezeti pinczereket alkalmazzon, különben beszüntetik a további munkát. A vendéglős természetesen erre hajlandó nem volt és az éttermeket bezáratta. A jellemez-estély vendégei zúgolódva fogadták az éttermek bezárását, de később rendőri beavatkozás folytán úgy oldották meg a dolgot, hogy a vendégek a földszinti étterembe mentek vacsorálni. Ma délután egy órakor megjelent a főkapitányságon *Putzer* Ferencz főpinczér és a két szakszervezeti tag, akik a tízenyolcz pinczér ellen zsarolás címén megtették a bünvádi feljelentést.

— **Lakók a rézműves cigányok ellen.** Az Angyalföldön a Szent László-ut 82. és a Tassi-ut 92. számú házakat a lakók bojkott alá fogták. A bojkott oka az, hogy Farkas Sámuel kereskedő, a házak tulajdonosa a hetilakások árait hét korona 40 fillérről kilencz és tíz koronára emelte föl, ezenkívül a lakóknak, akik nem vásárolnak az ő fűszerüzletében, fölmond. A háztulajdonos azért határozta el magát a béremelésre, mert házában telepedtek meg azok a gazdag rézműves cigányok, akik néhány hónap előtt jöttek a fővárosba. A lakók haragjukkal ezért a cigányok ellen fordulnak s már többször súlyosan inzultáltak őket. A rendre egy szakasz gyalogos rendőr ügyel, beavatkozásra a rendőrség kivonulása óta nem volt szükség. A lakók egybeként a házakat a régi minta szerint „földülítették.”

— **Eletuntak.** Ehernites János negyvenöt esztendő pinczér ma éjszaka a József-körút 77. számú házában lévő lakásán, ágyban fekvéje lötte magát. Ehernites az utóbbi időkben ivásnak adta magát és már többször kísérletet meg öngyilkosságot, de hozzátartozói mindannyiszor kicsavarták kezéből a fegyvert. Most végre sikerült neki végeznie az élettel, a golyó halántékába furdott és azonnal megölte. — *Kornis* István doguista-segédnek két hónap óta nem volt állása. Ez annyira elkészerítette, hogy halálra szánta magát. Vasárnap betért egy kis kávéházba és kávéjába körishogárport hintett. Azt hitte, hogy ez megöli, de csak súlyos belső sérüléseket szenvedett. A lakásán ápolják. — *Kisvárd* István falburkoló munkás felesége, Desmann Katalin tegnap délelőtt ösztetelül öngyilkos lett. Szótso követett és a további vitát elkeseredett asszony úgy fejezte be, hogy fölhajított egy kis üveg benzint. — Az éjszaka *Bartos* Imre husz éves aranyművessegéd Rózsa-utca 99. szám alatt lévő nyilvános házában mellbe lötte magát. A Rökus-kórházba vitték.

— **Halálozás.** Jelentettük már, hogy dr. Rhozer Aladár fővárosi orvos szombaton reggel hét órakor meghalt az István-uti szanatóriumban. Az elhunyt nyáron át a szilvási fürdő igazgató-főorvosa is volt. A fővárosi társaságban jól ismerték s általában szerették és tisztelték kiváló egyéni tulajdonságaiért. Az orvost a szanatóriumban esütörtökön megoperálták s bár az operáció sikerült, a beteg utóbb rosszul lett s a végzetes baj kioltotta életét. Halálát, mely nagy részvétet keltett mindenütt, özvegye, ifja és rokoni gyászolják. Közülük *Kury* Klára, a jeles színművésznő, akinek az elhunyt orvos nagybátyja volt. Az Országos Kaszinó, amelynek dr. Rhozer egyik népszerű tagja volt, gyászja jeléül kitűzette palotájára a fekete lobogót. Temetése hétfőn délután történt a fővárosi kiválóságok élénk és őszinte részvétele mellett. Kartársai és az urítársaságok képviselői koszorúkkal halmozták el az elhunyt koporsóját, amelyet a kerepesi temetőben ástott sírban helyeztek örök nyugalomra.

Sárosfai Bittó Béni 48-as honvédfőhadnagy, volt orsz. képviselő ma Pozsonyban 81 éves korában meghalt. Testvéröccse Bittó István miniszterelnöknek. Bittó Béni elhunyt megveszerte nagy részvétet keltett. Temetése holnap lesz és holttestét a sárosfai családi sírboltba helyezik örök nyugalomra.

Gottfried Bertalan budapesti fémáruháros, a Művezetők Szövetségének gondnoka ma elhunyt. Temetése holnap, kedden délután 4 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temető halottsházából.

Luiszer Lajos életének 74-ik évében elhunyt Sümegyen.

Izsépi Isépy István ügyvéd, tb. városi orvoskezi ülnök, vármegyei bizottsági, városi képviselőtestületi, ügyvédi kamarai választmányi tag 67 éves korában elhunyt Sátoraljaiújhelyen.

Csikszentgyörgyi és nagyenyedi Mártonffy Sándor, küiküllői r. kath. esperes, szőkefalvi plébános, Kis-Küküllő vármegyei törvényhatósági bizottságának tagja, életének 49-ik évében elhunyt Szőkefalván.

Bernből jelentik, hogy dr. Brenner szövetségi tanácsos, a svájci igazságügyi és rendőrnemzetű főnöke, hosszas betegség után Mentonban szélhűdés következtében meghalt.

Mecskő György, tekintélyes polgár, a csabai függetlenségi és 48-as párt lelkes tagja, 39 éves korában Békéscsabán meghalt.

Kubik Ede, nyug. táblai bíró, 62 éves korában Pécsen meghalt.

Nagybarcsay Barcsay Lajos, Hajdumegye törvényhatósági bizottságának tagja, 58 éves korában Deván meghalt.

Ozv. Kovács Antalné 84 éves korában meghalt Zalaegerszegen.

Skublics Zsigmond, földbirtokos, Zala vármegyei törvényhatósági bizottságának tagja, Zalaegerszegen meghalt.

Rómából jelentik, hogy Pierantoni szenátor, a nemzetközi jog tanára és a hágai állandó döntőbíró tagja, tegnap délután meghalt.

Szerajevóból jelentik, hogy lovag Mikuli Jakab osztályfőnök ma éjjel hirtelen meghalt.

Lipóczy Györgyné, Rényi Róza életének 62-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Budapesten.

x Fodor-féle vívőterem a Koronaherczegnő 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-kört 21. Színházi és variété-műsor. Kezdeté 8 órakor.

x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Csak egy gondolat foglalkoztat minden embert és az, hogy mit vegyen hozzátartozóinak ajándékba. Ha csakugyan szép és nemes ajándékot akar, úgy vegyen egy jóminőségű hangszert, mely az egész családnak örömet szerez, czimbalom, hegedű, gramofon és egyéb forgató hangszerek mind kellemes mulatságot szolgálnak. Ezek beszerzési forrásul, hol a legjobbat és legolcsóbbat kaphatja, Marnitz Frigyes műhangszerkészítő Budapest, VIII., József-kört 37-39. elismert szolid üzletet ajánljuk. Kérjen árjegyzéket.

x Használt írógépeket, elsőrendűeket 30-75 százalékos engedménnyel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Újlaki-írógéptelev, Budapest, VII., Erzsébet-kört 28. Telefon: 122-60.

x Rózsalánczok ezimen az Apolló-Színház teljes új felhelti műsora keretében egy kitűnően megjártított házassági komédiát mutat be, melynek főszerepeit a legkiválóbb párisi színészek interpretálják.

Nyilttér.

Szavatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A narancstermő csodaországát

sajnos, nem keresheti föl mindenki. Akinek mell-vagy nyakbetegséggel otthon kell maradnia dolgozni, annak még nem kell azért kétségbe esnie. Fáy valódi sodeni ásványvizestíllal éppen olyan bizonyosan segítenek, sőt olcsóbban és kényelmesebben, mint a drága utazás. A sodent 1 korona 25 fillérért veszik gyógyszerárban, drogériában és a szakmába vágó üzletekben, de ne engedjen semmiféle utánzatot magára erőszakolni.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/L. Grosse Neugasse 17.

? Akar Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák? Olvassa el a „Társalgás művészete” rendkívül érdekes könyvet! Megtudhatja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felebbvalót egyaránt meg hódítsa! Korrekt útmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálokon, banketteknel, esküvőkön, stb. stb. Tartalomjegyzéket ingyen küld DEÁN, Budapest, Rákóczi-ut 80.

Papir kárpit

gyári raktárunk mai naptól kizáról g csak

IV., Kigyo-tér 1. sz.

(Királyi-bérpalota) alatt létezik.

Sieburger és Társa

cs. és kir. udvari szállítók.

Telefon 34-04.

Telefon 34-04.

FRANÇOIS TRANSYLVANIA SEC.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

☉ Az olaszok új hadilégihajója. A római „Messagero” közli, hogy Braczeianóban új léghajót építenek a flotta számára. A hatalmas léghajó tízezer köbméter gázt fog befogadni és kosarában két motor lesz, amelyek kétszáznegyven lóerejűek.

☉ Lezuhant repülőgépek. Triesztből jelentik: Pardonóban tegnap Mosca Sándor triesztű aviatikus először szállott fel saját szerkezetű aeroplanjával. Ötszáz méter magasságot ért el, mikor egy szélroham elkapta és a földre sújtotta a repülőgépet. Moscának nem esett baja, de aeroplanja elpusztult. — A pólai Lettis Parenzoban járt szerencsétlenül. A motor 30 méter magasságban elromlott és a Bieriot-gép lezuhant. Lettis jelentéktelenül megszebesült, az aeroplan pozdorjává törött.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Hangversenyek. A vasárnapi hangversenyek clouja Hubermann Bronislawé volt. Fényes intencióját, melegszeru értelmezését és brilláns technikáját Bach, Goldmark, Beethoven és Wieniawsky műveiben ragyogtatta, minden számát a szokott elragadtatás kísérte. Kisérője, Spielmann Lipót nem két, hanem csak egy számot adott a hangversenyen, a másik helyett Prohaszkának egy pompás románczát játszotta Hubermann. Spielmann maga Mozart változatait zongorázta nagy sikerrel. — Müller Eugénia zeneintézte nyilvános hangversenyt rendezett vasárnap délután a Royalban. Különösen Neumayer Jolán kisaszony tűnt ki Szendy és Chopin egy-egy opusával, Kósa Pál egy Schachtner Gézával együtt sok melegséggel és intelligenciával közvetített duóban és Fehér Ilonka Bloch Rapszodiájával. A többi növendék is becsületet szerzett a kitűnő mesternek, Müller Eugénianak s a tanári karnak. Nagyszámu, előkelő közönség volt jelen. — A Budai Zeneakadémia növendékei matinet rendeztek vasárnap a budai Vigadóban. Medveczky Bella, Zöldi Ilona, Tellér Frigyes és Ballon Irén exczelláltak. A vonóosztály növendékei Volkmann és Mascagni egy-egy művét interpretálták. — Hétfőn este **Antalfy-Zsiros Dezső és Popiel Miczi** hangversenyeztek a Zeneakadémiában. Antalfy stílusos, avatott orgonaművészetét ismét a hangszer következetesen rossz magaviselete zavarta meg, de ennek ellenére is meg tudta hódítani szépszámu, hűséges publikumát. Popiel Miczi néhány bravuros hegedűszámmal járult hozzá az est jó nivójához. Antalfy főleg Bonnet egy rapszodiáját, Bossi híres Pastoralját és egy maga-szerzette Esti-dalt, Popiel kisasszony pedig Mendelssohn hegedűversenyét és Händel g-moll szonátájának hegedűszólámát emelte ki a többi számok fölé. — A Royalban egy **Feuermann Zsiga** nevű ifju hegedűs dolgozott jótékonycélra igen középszerű sikerrel. Sem rutinja, sem átérzése, sem tónusbeli készsége nem jogosítja meg nyilvános szereplésre s így Sains-Saens H-moll versenyét, Corelli egy bájos kis opusát és egy Air hongroise-t sem tudott illően megbecsülni. Egy előkelő, idegen hölgy néhány dalt énekelt a közönség türelmetlen felháborodása közepette. — A Budai Zenekör mai hatvanadik hangversenyének különös érdekessége **Weinzierl** Tavaszí varázsának nőikarra és vonószenekarra írt hatalmas műve volt, amelyet először hallottunk Budapesten. Olyan finoman és gondosan játszották meg az illusztris társaság ezt az értékes opust, hogy bármely professzionátus zenekarnak is becsületére vált volna; Moszkowski Suite-jét, Sokoloff Canzonettáját és Delibes Moment Poétique-jét is teljes szépségben érvényesítették, Kürz Antalné pedig Mozart egy áriáját énekelte igen sok bájjal, rutinnal és alkalmazkodással. Taps és kihívás bőven volt.

(*) Az Operaházban holnap, kedden bemutató előadásul A bolond című népies daljáték kerül színre, melynek szövegét Rákosi Jenő, zenéjét Szabados Béla írta. A darab czimszerepét Takáts Mihály, Bimbillát — Sándor Erzsé, Delit — Környei, Piroskát — Payer, Fehérkét — Ambrusó, Kékikét — Váradi M., Ellákot — Kertész Ö., Böngéert — Mihályi, Csudamért — Venczell, Pimpót — Ney B., a sekrestyést — Hegedűs játssza. Vezényel Kerner István karnagy, rendező Alszeghy Kálmán főrendező. Az új díszletek Ujváry Ignác mester, az új jelmezek Kémény Jenő szcenikai főfelügyelő vezetése alatt készültek. (Évi bérlet 50. szám, premiere helyárak, kezdete hét órakor.) Szerdán, márczius 15-én, ifjúsági előadásul Hunyadi Lászlót adják, Sebeők, Szoyer, Payer, dr. Székelyhiéy, Kertész Vilmos, Kornai, Várady S., Kárpát és Zolnai közreműködésével. Ezt az előadást esti hat órakor kezdik. (Bérletiszünet 16. szám, olcsó helyárak.) — Csütörtökön másodszer kerül színre A bolond, mindenben a bemutató előadás szereplőivel. (Évi bérlet 51. szám.)

(*) Caruso beteg. Newyorkból táviratozzák, hogy Caruso valószínűleg kénytelen lesz magát egy újabb gégeoperáczióknak alávetni.

(*) A márczius 15-iki hangverseny. A Petőfi-Társaság matiné-bizottsága által a Zenekadémia díszteremében márczius 15-én este fél 8 órakor rendezendő hangverseny főpróbáját vasárnap tartották meg. A rendezőbizottság közrebocsátotta a részletes műsort, amelyet a következőkben ismeretünk: 1. Királyhimnusz Hackl N. Lajos karnagy vezetése és Antalfy Zsiros Dezső orgonakísérete mellett, éneklük az egyetemi énekkarok. 2. Megnyitó beszéd, mondja Herceg Ferencz, a Petőfi-Társaság elnöke. 3. A szemedbe néztem (dal) éneklük Flatt Gizella, az Opera művésznője. 4. Miért vagy olyan szomorú (dal), előadja Róza Lajos, az Opera baritonistája. 5. Kérdik tőlem (dal), éneklük Sándor Erzsé, az Opera művésznője. 6. A muzikaszó előszava (költemény), felolvassa Váradi Antal, a Petőfi Társaság főtitkára. 7. Angyal kellett az istennek (dal) Radics Béla zenekara kísérete mellett éneklük Takáts Mihály, az Opera művésze. Ezután szünet, amely alatt vetített képekben bemutatják azokat a művészi illusztrációkat, számszerint hatvanat, amelyeket legjellegesebb festőművészeink készítettek a muzikaszóhoz. Szünet után 1. A magyar dal (felolvasás), tartja Pekár Gyula, a Petőfi Társaság tagja. 2. Ne írj nekem (dal), éneklük M. Medek Anna, az Opera művésznője. 3. Öreg cigány (költemény), írta és előadja Pap Zoltán, a Petőfi Társaság tagja. 4. Lakodalmat ülnek a felvégen (dal), éneklük Környey Béla, az Opera művésze. 5. Szegény árva Magyarország (kurucz dal), tárogatókíséret mellett éneklük Venczell Béla, az Opera művésze. 6. Gyöngö harmat reszket (dal), éneklük Marschalkó Rózsika hangversenyénekosnő. 7. Iszogatók, dalolgotok (dal), cigánykíséret mellett éneklük Szemere Árpád, az Opera művésze. 8. Kossuth-himnusz, orgonakísérettel éneklük az egyetemi énekkarok. Az összes számokat zongorán kíséri Noszeda Károly, az Opera karigazgatója. Nem hagyhatjuk megemlítettlenül, hogy M. Medek Anna, aki mint ismeretes, fivérét a napokban vesztette el, gyásza dacára résztvesz a műsoron, mert — mint a rendezőséghez írott levelében mondja — elsősorban magyar asszony és amikor a magyar dal renaissance-éről van szó, nem akar kimaradni a hazafias mozgalomból. Egyébként az egész művészi gárda különös lelkesedéssel készül a szerdai hangversenyre.

(*) Bemutató a Nemzeti Színházban. A Nemzeti Színház a jövő hét péntekén mutatja be **Lenkey Henrik és Szilágyi Géza** „Májusi fagy” című színművét. A darab főszerepeit **Csillag Teréz, D. Ligeti Juliska, Váradi Aranka, Vizvári Mariska, Aczél Ilona, K. Demjén Mari, Gál, Somlay, Pethes, Rózahegyi, Kürthy, Kovács, Mészáros, Bartos és Gabányi** István fogják játszani. Az újdonság a jövő héten szombaton és vasárnap estén is színre kerül.

(*) Jászai Mari Besztercebányán. Jászai Mari, a Nemzeti Színház művésznője, tegnap este a besztercebányai Madách-Társaság hangversenyén Cleopatra tanulmányát olvasta fel, majd három jelenetet adott elő Antonius és Cleopatrából óriási hatással.

(*) Vernissage a Művészházban. Rippl-Rónai József retrospektív kiállítása vasárnap délelőtt nyílt meg a Művészházban az előkelő közönség jelenlétében. Különösen az arisztokrácia, az író és művészvilág volt rendkívül számban képviselve. Gróf **Zichy János** vallás- és közoktatásügyi minisztert, akinek váratlanul el kellett utaznia, **Molnár** Viktor államtitkár képviselte, akat az igazgatóság részéről: gróf **Teleki Géza** elnök, **Iványi Gnürwald Béla** művészeti alelnök, dr. **Róza Miklós** igazgató, gróf **Zichy István** és **Borszék** Frigyes titkár fogadták és kalauzolták. Az államtitkár közel két óráig időzött a kiállításon és ismételtelen a legnagyobb elragadtatását nyilvánította.

a kiállításnak páratlanul gazdag és művészet-történeti jelentősége felett. A megjelent nagyszámú notabilitások között ott voltak: *Wlassics Gyula* v. b. t. t., gróf *Somssich Géza*, gróf *Bethlen Pál*, gróf *Batthyány Lajos*, gróf *Teleki Domonkos* és neje, báró *Bánffy Györgyné*, *Bethlen Margit* grófnő, *Batthyány Lajosné* grófné, gróf *Batthyány Gyula*, báró *Madarassy-Beck Gyula*, *Szüllő Géza*, *Szinyei Merese Félix* országgyűlési képviselők, *Majovszky Pál* min. o. tan., *Györgyi Kálmán*, az Iparművészeti Múzeum igazgatója, *Térey Gábor* udvari tanácsos, *Moller Simon*, *Szmrecsanyi Miklós*, *Marczali Henrikné*, *Szinyei Merse Pál* és igen sok festőművész. A kiállítás hónapjától kezdve naponta délelőtt 10-től délután 6 óráig látható egy korona belépődíj mellett.

(*) **Győri színeszet.** Bihari Ákos, a Vigszínház jeles művésze nagyszerű győri vendégszereplését a „Folt, amely tisztít” Fernando szerepében folytatta és „Baccarat”-ban mint Róbert fejezte be. A nézőtér a rokonszenves vendég minden felépésére zsufolásig megtelt és a közönség nagy tetszéssel fogadta játékaikat. Partnere minden alkalommal *Vécsey Ilona*, a győriek kiválasztott kedvence volt, akinek nemes szenvedélytől áthévílt művészi játékaikat zúgó tapsok jutalmazták. *Magas Béla*, *Breznay János*, *Kertész és Táray* szintén jók voltak.

(*) **Bánk bán Berlinben.** Megírtuk, hogy *Max Reinhardt Vészi József* fordításában színre készül hozni a Bánk bán-t. Berlinből most azt jelentik, hogy a bemutató április elején lesz. A főszerepeket *Tilla Durieux*, *Else Heims*, *Beregi Oszkár*, *Paul Wegener* és *Alexander Moissi* fogják játszani.

(*) **II. Rákóczi Ferenc síremléke.** A nagy fejedelemlék, II. Rákóczi Ferencnek a kassai dombban lévő örök nyugvóhelyét immár a közel jövőben a nagy fejedelemlék méltó díszes, művészi emléké fogja megjelölni. Az emlékre, amelyet az állam készített, másodízben hirdettek nyilvános pályázatot művészeink között és a második pályázatból a Thököly-síremlék alkotója *Holló Barnabás* szobrászművész és *Györgyi Géza* építőművész közös terve került ki győztesen. A pályanyertes művészeket gróf *Zichy János* közoktatásügyi miniszter megbízta, hogy az emlékek modelljét eredeti nagyságban állítsák fel a helyszínen, ami meg is történt. Az emlékek felülbíráására a miniszter egy külön bizottságot küldött ki, amelynek elnöke báró *Forster Gyula* főrend, a Műemlékek Országos Bizottságának az elnöke, tagjai pedig a művészek közül: *Benczur Gyula*, az állami festő-mesteriskola igazgatója, *Hausmann Alajos* és *Schulek Frigyes* műegyetemi tanárok, *Meller István* építőművész, *Kertész K.* Róbert kultuszminiszteri műszaki tanácsos, *Szamorovszky Ödön*, *Ligeti Miklós* és *Telek Ede*; a nem művészek közül: *Fischer Colbric* ágost kassai püspök, *Kozora Endre* prépost plébános, *Sziklay Ede* főispán, *Eder Ödön* polgármester és dr. *Varju Elemér*, a kassai Rákóczi Múzeum igazgatója. A bizottság a jövő hét folyamán tartja meg bírói ülését és annak eredményéről jelentést tesz gróf *Zichy* miniszternek.

(*) A „Testőr” berlini jubileuma. Berlinből jelentik, hogy ma este érkezett el *Molnár Ferenc* nagyszerű vígjátéka, a Testőr, első jubileumához, a huszonötödik előadásához. A Kleines Theater nézőtere ez alkalommal is, mint a darab többi előadásán, zsufolásig megtelt közönséggel.

(*) **Pályázat az Andrássy művészeti ösztöndíjakra.** A gróf *Andrássy Dénes* és neje *Franziska* grófnő által a magyar állam ezeréves fennállása alkalmából művészeti ösztöndíjakra tett alapítvány kamataiból alakított s jelenleg kett 4200—4200 koronát képező festőművészeti ösztöndíjra a Magyar Országos Képzőművészeti Tanács pályázatot hirdet. Pályázhatnak a művészeti iskolai képzésű már túl levő oly festőművészek, kik magyar állampolgárok s főként az által és illetőleg a tájfestésben kívánják művészképességüket tökéletesíteni. A pályázatok irrott folyamodványok a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézve a Magyar Országos Képzőművészeti Tanácsnál (Báthory-utca 12. sz. a vallás- és közoktatásügyi miniszterium művészeti osztályában) 1911. évi április hó 20-áig nyújthatók be.

(*) **Hangverseny az Országos Kaszinóban.** Az Országos Kaszinó e hónap 18-án szombaton este 8 órakor első emeleti termében hangversenyt rendez. A hangversenyt *J. Nádai Ilona*, *Gönczi Mór* és *Mambriny Gyula* működnek közre. A zongorakíséretet *Dientzl Oszkár* látja el.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Egy magyar tudós felfedezése.** Dr. Pécsi Gusztáv esztergomi paptanár tudományos kísérletezései közben olyan eredményekre jutott, amelyek joggal számot tarthatnak a tudományos világ érdeklődésére. Ezek az eredmények állítólag magdöntik a három századon át megingathatatlanlag tartott Newton-féle mozgási törvényeket és új perspektívát nyitnak a csillagászat és a természet-tudomány más ágainak jövő fejlődése elé. A tudós tanár kutatásainak eredményéről német és olasz nyelven hatalmas munkát adott ki, amely külföldön, tudósok körében általános feltűnést keltett. Ennek révén meghívták a Bolognában április 8—14-éig tartandó nemzetközi tudományos kongresszusra, amelyre jelentkezett tudósok a legnagyobb érdeklődéssel várják az új elmélet bizonyítékait. Meghívást kapott ezenkívül dr. Pécsi a római egyetem rektorától is, hogy tartson előadást elméletéről.

* **Az Akadémia ülése.** A Magyar Tudományos Akadémia III. osztálya ma délután *Entz Géza* elnöklésével felolvasó ülést tartott, amelyen nem kevesebb mint nyolcz előadás került bemutatásra. Az első előadó *Tangl Ferenc* r. tag volt, aki „A vesemunka és a táplálék anyagok dinamikai hatása” cím alatt tartotta meg székfoglaló értekezését. Utána dr. *Onodi Adolf* egyetemi tanár „A Highmor-üreg és az orr hátsó melléküregei a gyermekkorban” című munkáját mutatta be. Ezután *Schlesinger Lajos* „A lineár differenciál-egyenletek elméletéhez” címen értekezett. Majd *Tuzson János* egyetemi tanár „A Zsilvölgy egy újabb harmadkori növénye” című dolgozatában Magyarország harmadkori flórájára és általában a tudományra is új növénynek, a *Nelumbó hungarica* fajnak leírásával és fejlődés-történeti méltatásával foglalkozott. Ifj. *Entz Géza* levelező tag „Hydrát pusztító amoeba” címen tartotta meg ezután székfoglaló értekezését. Végül *Mágozsy-Dietz Sándor* bemutatta *Szűcs József* vendégnek „A növényi sejt elektrolit felvétele és az adsorpció” című és *Bugarszky István* levelező tag *Tomor László* vendégnek „A normális és a sertéspesztis sertések vérsavójáról” című munkáját. Az előadásokat tetszéssel fogadták.

* **A Petőfi Társaság márcziusi ünnepélye.** Tegnap, vasárnap délelőtt tartotta meg a Petőfi-Társaság szokásos márcziusi ünnepét a Tudományos Akadémia dísztermében. Az ünnepi ülést *Herczeg Ferenc* elnök távollétében *Ferenzi Zoltán* alelnök nyitotta meg. Hosszabb beszéddel, amelyben kijelentette, hogy a márcziusi szabadság-ünnep elválaszthatatlan a Petőfi és Jókai nevétől és márczius idusa, amely egy esodálatos véletlenül fogva összeesik a római szabadság megmentésének utolsó nagyszerű kísérletével és ez a nap, amely egyszersmind a tavasznak is kezdete: mindez márczius idusát a szabadságküzdelmek történetében eszményi nappá, szimbolummá emeli. Ezt a napot senki sem kívánta, senki sem várta nagyobb látnoki előrelátással, mint Petőfi. Ezért ez a nap a Petőfi, az örökifjú szabadságjainak napja, aki nekünk és minden következő kornak egyaránt szabadságköltője és szabadmartíra marad, ezért több a Petőfi Társaságnak, a márczius 15-dike, mint másoknak. E gondolatok és érzelmek nevében üdvözlö a társaságot és a közönséget, ezután megnyitotta az ünnepélyt. A közönség zajos tapsokkal fogadta a szép és tartalmas megnyitó beszédet. Utána dr. *Farkas Pál* felolvasta „Az erősebb” című novelláját, majd *Ábrányi Emil*, a társaság tiszteletbeli tagja felolvasta „Levél egy nemzetközi magyarhoz márczius idusán” című legújabb költeményét. Az utolsó felolvasó *Szemere György* volt, aki *Bolond Istók* fantasztikus történetét mutatta be székfoglalóul. A szerző a százéves híres görög-elleni diák: *Bolond Istók* mondóját dolgozta fel szellemesen és érdekesen. A székfoglaló befejeztével *Ferenzi Zoltán* alelnök melegen üdvözölte *Szemere Györgyöt* a társaság tagjai sorában.

* **A Heraldikai Társaság ülése.** A Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság igazgatóválasztmányára ma *Fejérfalaky László* elnöke alatt ülést tartott, amelyen dr. *Závodszy Levente* a *Héderváry-Loránffy* perrel szóló értekezését olvasta fel. A felolvasás után *Áldásy Antal* titkár bemutatta a *Bezerédy-családnak* 1431-ben *Zsigmond királytól* nyert címeres levelét, amely gyönyörű kivitelű címerképénél fogva érdekes. Az ülés után a folyó ügyeket tárgyalta le.

FŐVÁROS.

(*) **Küldöttség a polgármesternél.** Az Erzsébet királyné-ut mentén levő ingatlan- és üzlettulajdonosok ma délelőtt dr. *Bárczy István* polgármesternél jártak és azt kérték, hogy a főváros az Erzsébet királyné-utnak a Jókai-utczától kifelé eső részét: köburkolattal lássa el. A polgármester válaszában kijelentette, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

(*) **Közigazgatási ügyek.** A közigazgatási bizottság ma délelőtt *Fülepp Kálmán* főpolgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülés megnyitása után az elnöklő főpolgármester üdvözölte dr. *Kiss Józsefet*, akit a király a minap udvari tanácsosi címmel tüntetett ki. Dr. *Kiss József* megköszönte az üdvözlést és kiemelte, hogy a legnagyobb kitüntetésnek polgártársai elismerését tekinti.

A havi jelentések során a főkapitány jelentése után az adófelügyelő adta elő jelentését. Eszerint a múlt hónapban egyenes adóban befizettek közvetlenül az állampénztárnál 3,395.015 korona 22 fillért, vagyis 135.421 korona 64 fillérel többet, mint tavaly februárjában. A székesfővárosi adópenztárnál 8,634.398 korona 98 fillért fizettek be, tehát 1,917.021 korona 66 fillérel többet, mint a múlt esztendő februárjában. A múlt hónap egész befizetési eredménye szerint 2,052.443 korona 30 fillérel volt kedvezőbb az 1910. február havinál. Dr. *Magyarovits* Mlácén tiszti főorvos jelentése szerint, bár a hevenyfertőző kórok összes száma január havához képest 105-el csökkent, arra való tekintettel, hogy a skarlátmegbetegedések száma 341 (ebből vidéki 45) volt, a főváros közegészségi állapota kevésbé kedvezőnek mondható. A hevenyfertőző kórok összes száma 846 volt, tehát 105-el kevesebb, mint az előző hónapban.

(*) **Állami pénzek.** A pénzügyminiszter a fővárosnak az 1910. évre járó segélyösszeget 298.018 koronában állapította meg. A székesfővárosi pénzügyigazgatóság most arról értesítette a tanácsot, hogy a segélyből még kijáró 58.018 koronát kiutalta. Egyben értesítette arról is, hogy a miniszter a fővárosnak 1911. évre 240.000 korona előleget is engedélyezett. Ugyancsak ma a pénzügyminiszter értesítette a főváros tanácsát, hogy a székesfővárosnak városi vám- és fogyasztási adópótlék feleslege fejében a már eddig kiutalt 1 millió 704.099 koronán felül még kijáró 857.926 koronát kiutalta.

(*) **A hirdetési vállalat átvétele.** Szombaton éjjel 12 órakor járt le a fővárosnak az *Emmerling-czeggel* kötött szerződése és a tanács, vasárnap délelőtt 9 órára tüzte ki a főváros tulajdonát képező, de eddig a czég bérletében volt hirdető-oszlopok és táblák átvételét. Az eljárást az erre a czélra küldött bizottság vezette dr. *Bódy Tivadar* székesfővárosi tanácsos elnöke alatt.

Közreműködtek: *Goretzky Zsigmond* IV. kerületi előjáró, dr. *Melha Kálmán* tiszti főügyész, *Szimely Árpád* főszámvéveő, *Szabó Imre* tiszti ügyész és dr. *Kemény Géza* tanácsjegyző. A czég képviselőiben dr. *Leitner Ernő* ügyvéd jelent meg. A felek bizalmi férfiai dr. *Jeszenszky István* és dr. *Hedry Aladár* kir. közjegyzők voltak. A bizottság a hirdető-berendezéseket a főváros birtokába és használatába átvette és eljárásáról jegyzőkönyvet vett föl. Az átvétel befejezése után a főváros, a vállalatól a főváros szolgálatába lépő hivatalnokokat és munkásokat megvendégelte. A főváros már az éjszaka folyamán ellátta az oszlopokat és táblákat a főváros czimerével és a mai naptól fogva ő maga gyakorolja a hirdetések közvetítésének kizárólagos jogát. A főváros hirdető vállalata addig is, míg a központi városházán tervezett új helyisége elkészül, az *Emmerling-czég* régi helyiségében (IV. Magyar-utca 12. sz. Telefon 75—37.) folytatja az üzemet és itt kap minden érdeklődő felvilágosítást.

(*) **Hajléktalan üzlettulajdonosok.** A nagy építkezés számos üzlettulajdonost tesz hajléktalan-ná, mert nagyon kevés a fővárosban az üzlethelyiség. A hetedik kerületi bizottsági tagok nevében *Ehrlich G.* Gusztáv, *Márkus Miksa* és *Nessi Gyula* arra kérték a polgármestert, hogy a hajléktalanná lett üzlettulajdonosokon ideiglenes árubódékk felállításával segítsen a főváros.

(*) **Préselt gázvilágítás.** A városi gázgyár a préselt gázzal való közvilágítással kísérletezik. Külföldön már használják közvilágításra a préselt gázt, amely több helyen a villamos ivlámpással való vi-

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

használatra valódi áldás gyomorbetegségeknek és székeszorongásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

lépítést is leszorította. Budapesten a Baross-téren levő gázlámpásokat szerelték föl préselt gázvilágításra s ma este gyújtották meg először az új lámpásokat.

(Villamosvasut Rákosfalván. Tizenöt eszten-dejefárgyval már, hogy Rákosfalvát és Kőbányát villamos vasutal kössék össze. Végre a különböző érdekeltek megegyeztek a vonal irányára s a kereskedelmi miniszter most megadta a közuti vasútnak az építő engedelmet.

KULCSÁR SÁNDOR
Bronzáru- és csillárgyár
világító testek légszesz-, acetylen- és villamos világításra.
Budapest, VI., Dessoefly-utca 9-11.
Olcsó gyári árak. Telefon 25-44.

TANÜGY.

= A fiumei tanítóklevelek nostrifikálása. Vio Antal Fiume város képviselője felkérte gróf Zichy János kultuszminisztert, a fiumei tanítói oklevelek nostrifikálási ügyének végleges rendezésére. A miniszter kijelentette a képviselőnek, hogy a nostrifikálási kérdés végleges megoldása legközelebb tárgyalás alá kerül. A vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedett, hogy a tárgyalások megkezdéséig az eddigi rendelkezések szerinti nostrifikálási eljárás az ideig tántvra meghosszabbíttassék.

KÖZIGAZGATÁS.

A maresi hid. Makórol jelentik: A város képviselőtestülete ma ülést tartott, amelyen tárgyalták a csanádi egyesült vasutak ajánlatát a maresi hid további átengedése tárgyában. A társulat azt az ajánlatot tette, hogy új hidat építtet és százezer koronát hajlandó fizetni a hidvámszedési jogért. Tekintettel arra, hogy a társulat hidvámot óhajtott szedni, amely a polgárság súlyos megadótástát vonna maga után, nem hajlandó a vasutársaság ajánlatát elfogadni.

EGYESÜLETEK.

(-) A fiumei mérnökegyesület felavató ünnepe. Fiuméből táviratozzák: A magyar mérnök- és építészegetyület fiumei osztálya vasárnap tartotta felavató-ünnepét. Az elnök Egan Lajos miniszteri tanácsos megnyitó beszéde után Kajlinger Mihály királyi tanácsos mondott hosszabb beszédet a mérnöki és építési cím védelméről, majd a fiumei osztályt felavatottnak jelentette ki. Utána Baumgarten Henrik, a Danubius-gyár igazgatója számolt be hosszabb előadás keretében a gyárnak arhaditengerészet részére teljesített szállításairól, ezek szerin ismertette a Dreadnought-hajók esztertatására szolgáló berendezést. Ezután Giordano József, a fiumei városi közművek igazgatója olasz nyelven tartott előadást a városi ipartelepekről, különösen a villamos és vízvezetési telepekről. Szántó Jakab Máv főmérnök ismertette végül a fiumei pályaudvari és kikötői építkezéseket. Az előadásokban szereplő tervek és vázlatokat a közgyűlési teremben kifüggesztették. Az avató-közgyűlés jelen volt Wickenburg fiumei kormányzó is. Délben banket volt, amelyen az első felköszöntőt a kormányzó mondotta a királynak. Ma reggel az egész társaság a tengerészeti hatóság gőzösen a Danubius és Whitehead torpedógyár megtekintésére indult. A délelőtti két gyár megtekintése foglalta le. A mérnökegyesület vezetősége és a vidéki osztályok elnökei holnap délen gróf Wickenburg István fiumei kormányzó vendégei.

(-) Giesswein Sándor előadása. A Magyarországi Négyesületek Szövetségének választójogi szakosztálya ma délután ülést tartott Rosenberg Augustia elnöklésével. Az ülés előadója Giesswein Sándor kanonok volt, aki „Nőkérdés és nőmozgalom a társadalomban és politikában” címmel tartott előadást. A nagy tetszéssel fogadott szép előadást az egyesület nevében Rosenberg Augustia köszöntö meg.

(-) Vitaértekezlet a gyermekvédelemről. E hó 16-án, esütörtökön délután 6 órakor a Feministák Egyesülete vitaértekezletet tart, melynek tárgya: Részletkérdések a gyakorlati gyermekvéde-

lem köréből. A feminista ifjusági csoportban Polgár György szerdán, folyó hó 15-én délután 6 órakor tartja meg: A nő nemi és gazdasági viszonyának története című előadását. Mindkét előadás az egyesület helyiségében (V., Mária Valéria-utca 12.) lesz. Vendégeket szívesen látnak.

SPORT.

(Vasárnap mérkőzések. MTK—WSC 2:2 (0:2). Közel hétezer ember gyűlt össze vasárnap a Millenáris pályán, hogy végig nézze egyik legjobb csapatunk küzdelmét az osztrákok legjobb csapatával. Rendkívül érdekes, izgalmasban bővelkedő mérkőzésben volt részünk. A kék-fehérek csapatáról a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. Dezára, hogy a féldő eredménye 2:0 volt a WSC. javára; az MTK. az első féldőben indított tüzes támadásai a half time után még vehemensebbek voltak és az eredmény kiegyenlítőddt s ha az MTK-át a balszerencse csak egy kissé is elhagyja, úgy győzelmet aratott volna. Egy régi hibájuk: a goalképtelenség is állandóan velük volt. A csatársor mesés képű játéka különösen Kertész II., Tausig, Szántó és Farkas kultiváltak. A fedezetsorban angol stíle emlékeztető munkát végzett Kertész III. Kürschner szokott formájában volt. Révész és Demónkos a közvetlen védelemben igen hasznosan játszottak. A bécsiéknél klasszis játékokat produkált a kapus Müller. Kolarik, továbbá a csatársorban Mayringer és Beck váltak ki.

TTC.—BTC. 2:1 (1:1). Az Ullői-úti pályán a TTC. és a BTC. küzdött a bajnokságért és a meglepetések sorozata czúttal sem maradt el. A TTC. váratlanul és nagy szerencsével megverte a BTC-t. A BTC. jó ideig úgy az első, mint a második féldőben fölényben volt. De a Mészáros egy goalján kívül többet nem tudott rugni. A TTC. lelkesen játszott s a csapat erőssége a csatársorban Fekete, Kali és Weisz Antal, a védelemben pedig Hegyi és Nemetz volt. A 30-ik perczben rugja Mészáros a BTC. egyetlen goalját. A TTC. szabadrugásból ezt kiegyenlíti. Half time után a győztes goalért elkecseregett harcz folyik és a 12-ik perczben Fekete a TTC. javára billenti a mérkőzés eredményét.

BAK.—33 FC. 6:1 (1:0). A TTC.—BTC. előtt a Ladányi-díjért kellett volna játszania a két csapatnak, de a match csak barátságos volt. A BAK. kihaználvá a 33 FC.-nél előfordult kellemetlen incidens (Székányt a saját kapitánya ki akarta állítani nem játszás miatt, de ő nem vonult le a pályáról, hanem onnan nézte végig a matchet) és a második féldőben könnyűszerrel 5 goalt ér el.

FTC.—NSC. 6:0 (3:0). Minden jelentőség nélküli kétszer 30 perces játék egész idején FTC. uralta a helyzetet.

(-) A BEAC. mezei versenye. Vasárnap délután az Akvinkum körül rendezte a BEAC. országos nyílt mezei versenyt. A BEAC. csapata nagy fölényvel nyerte a versenyt. A táv körülbelül 11 km. volt. A futók következő sorrendben értek célhoz: 1. Weisshaus Mihály (BEAC) 41 p. 58.4 mp. 2. Thomka, Gergely, Kertész, Zöllner (BEAC tagjai) holtversenyben 6. Fischer (MTK), 7. Tülep (MTK), 8. Szücs (MTK), 9. Gallián, 10. Lovas L. 30 méterrel nyerve, 500 méterrel hatodik. Csapatverseny eredménye: 1. BEAC 15 pont, 2. MTK 40 pont.

(-) Bécsi ügetőversenyek. Mint ahogy előre jeleztük, csak kis mezőnyök startoltak, azonban a fogadókra jól köszöntött be a versenyszerep, mert talányos részt a favoritok győztek. A két *Jugend-Preis Herold* ban, illetve *Heimweh* ben nyert kedvencek zsákmánya lett. Különösen *Heimweh* nyert tetszetős stílusban, de annyit megállapíthatunk, hogy *Herold* a későbbi eseményekben be fogja bizonyítani, hogy sokkal többet tud, mint amennyit a megnyitó napon mutatott. Részletes eredmény ez:

I. *Mezgyitő-verseny*. Díj 2200 K. I. Wolai ménes *Grom* (Ederer), 2. Grizette, 3. Lásuk. Futottak még: Cora, Carolus S., Champignon, Eljen, Ruebeck W., Oh méi Susi. Tot.: 10:51, 20:28, 25, 59.

II. *Schönbrunnai díj*. Díj 3400 korona. 1. Bruckner K. Gondos (Neidl), 2. Dongó B., 3. Ferenó (dizskv. II.) Tot.: 10:30, 20:18, 18.

III. *Luzsi díj*. Díj 2500 korona. 1. Hauser L. *Geh-schnell* (Tappan), 2. Félzemil, 3. Nord Express. Futottak még: Gazela, Lebenann, Our Pride, Ellie Ansel. Tot.: 10:18, 20:28, 48, 85.

IV. *Jugend Preis (menek részére)*. Díj 6000 korona. 1. Wolai ménes *Herold* (Ederer), 2. Szégetvár, 3. Hal-lunke. Futott még: Tonesi. Tot.: 10:14, 20:21, 22.

V. *Dongó B. verseny*. Díj 3000 korona. 1. Kohlert W. *Gretchen* (Wiss), 2. Nicotin, 3. Gladiator. Futottak még: Helvig, Pogány, Tingl-Tangl, Dallos S., Faust, Et cetera. Gambetta, Diogenes. Tot.: 10:33, 20:47, 70, 31.

VI. *Jugend Preis (kanonok részére)*. Díj 6000 korona. 1. Hauser L. *Heimweh* (Tappan), 2. Hela, 3. Tedd *mez* (dizskv. II.) Tot.: 10:15,

VII. *Ügetőversenygyeleti díj*. Díj 2000 K. 1. Kup-linger A. *Szamóca*, 2. Gyimes, 3. Champion Bourbon. Futottak még: Fondor, Kedvencz, Matador, Interval B. Tot.: 10:74, 20:33, 29, 45.

VIII. *Kettesfogatu urkocsiverseny*. Díj 2300 korona. 1. Mr. Oscar *Mátka—Cervantes* (Trebitsch), 2. Mima—Rajta, 3. Flottweg—Friseur. Futottak még: Nutbreaker—Waldmeister, Trocadero—Fílou, Ballst-rene—Mitzi F., Adlon—Giller. Tot.: 10:79, 20:37, 39, 31.

A második nap programja már sokkal biztatóbb, mint a megnyitóé. Nagy nevezések vannak minden futamra és ezek közül magasan kiemelkedik a *Márcziusi handicap*, melynek huszonegy indulásra jogosultja s ezek közül legalább tizenöt ügető startolása várható, köztük nem egy kitűnőség az első klasszisból, mint *Lengyeltóti, Sei schnell, Csóka, Allein, Jubilar, Dylla R.*, de még ezeken kívül a másodklasszis is szépen van képviselve. A verseny jelenlegi favoritja *Jubilar* s dacára annak, hogy minden ellenfelének előnyt ad, nem lehet tőle elvitatni az esélyt. Azonban oly bizonyosra még sem lehet venni a versenyt számára, mert úgy *Lengyeltóti*, mint *Allein, Csóka, Lord G., Fatinica, Dylla R.* oly ellenfelek, melyeknek minlegyike elvitathatja tőle a győzelmet. Mi úgy vélekedünk, hogy *Allein* zsákmánya lesz a jó dotációjú verseny, míg hozzá legközelebb *Lengyeltóti* és *Csóka* fog végezni. Az esetleges meglepetést *Lord G.* részéről várjuk. A legfatalabb évjáratnak is van egy mérkőzés fentartva, az *Ujenczok verseny*. Itt csak a hallott hírek adhatnak utbaigazítást s ezek alapján veszünk első sorban kombinációba *Hannibal-t Heroína* előtt.

(-) A Nizzai nagy díj a favorit Marsa verségét eredményezte. A nagyratartott Axem-ivadék sommi szerepet sem játszott horribilis súlyával a versenyben. Győztes a mérsékelt támogatott *Olivier II.* lett. Részletes eredmény:

Grand Prix de Nice. Díj 100.000 frank. Táv 2200 méter. 1. M. Callault *46 Olivier II.* 5 kg (Ch. Childs), 2. La Boheme (Jennings), 3. Combourg (Reiff). Futottak még: Marsa, Imperator III., Havre, Miriflor III., Garance II., Rule Britannia, Vírág, La Bégude. Tot.: 10:55, helyre: 10:25, 23, 24.

(-) Szindikátusi közgyűlés. A Magyar Sport-lírapok Szindikátusának márczius 14-én este 7 órakor a Savoy szálló külön termében tartandó rendes közgyűlésének tárgysorozata: Szindikátusi megnyitó. Titkári jelentés. Pénztárosi jelentés. Jövő évi költségvetés előterjesztése. Alapszabály-módosítás. Esetleges indítványok. Választások.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Birói kinevezések és áthelyezések. A király Habermann Gusztáv pozsonyi törvényszéki jegyzőt a szegedi törvényszékhez, Agoston Gábor huszti járásbírói jegyzőt a szuzsi, Forgács Tivadart a kassai ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a kassai, dr. Bányi Ferenc nagybeskeréki törvényszéki jegyzőt pedig a módosi járásbíróshoz al-bírákká kinevezte; dr. Schleiminger István királyi törvényszéki bírónak és Fekete Imre eperjesi kir. járásbírónak, utóbbinak törvényszéki birói minőségben, az eperjesi törvényszékhez, Windegg Rezső szépi királyi járásbírónak az eperjesi kir. járásbíróshoz, Szikszay Gyula topánfalvi kir. járásbírónak törvényszéki birói minőségben az egeri, Prihradny Miklós beregszászi kir. törvényszéki bírónak a löseai királyi törvényszékhez, valamint Ruzs János nagybányai királyi járásbírónak a pécsi kir. járásbíróshoz saját kérelmükre való áthelyezését megengedte.

§ A bizonyítványgyárosok bünpöre. A budapesti királyi tábla harmadik büntető-tanácsa előtt ma befejezték a perbeszédet a bizonyítványgyártók ismeretes bünpörében. Az ítéletet e hónap huszonegyedikén, kedden délelőtt hirdeti ki *Devich* László tanácselnök.

§ A Camorra pöre. Rómából jelentik nekünk: A Camorra tagjai ellen indított perben, amely a viterboi törvéyszék előtt fog lefolyni, 800 tanút idéztek meg. A tanúk között van Giolitti volt miniszterelnök, Tittoni volt külügyminiszter, a jelenlegi párisi nagykövet, sok angol és francia politikus.

§ A hercege bünpöre. Ismeretes, hogy özvegy *Kordina* Károlyné 1908. év tavaszán feljelentést tett család büntette miatt *Pandolfi* Jenő olasz herceg és *Horn* Gusztáv ellen. Panaszában azt adta elő, hogy a herceg *Horn* Gusztáv közvetítésével 9400 korona kölcsönt vett fel tőle és öt előadásukkal megtevesztették, amennyiben a herceg azt adta elő, hogy ő milliomos házasság előtt áll és a köl-

csont rövid idő alatt vissza fogja fizetni. Az adott váltók lejártak, a herceg nem fizetett és Kordina meg tudta, hogy a házasságra vonatkozó előadás csak mese volt. Az eljárás során özv. Kordina panaszra folytán letartóztatták Pandolfi Jenő herceget. Egyezség következtében özv. Kordina Károlyné a mai napon visszavonta feljelentését és Pandolfi Jenőt a mai napon a bíróság szabadlábra helyezte. Ebben az ügyben a vádtapas a megszüntetés kérdésében holnap fog határozni és miután vád nincsen valószínű, hogy az eljárást mindkét terhelt ellen megszüntetik.

KÖZGAZDASÁG.

Miért emelkednek a Schwartz-részvények?

Ysmorettes, hogy alig néhány hete vezették be a tőzsdén a Schwartz-féle Szanatórium R-T. részvényeit. A részvények iránt kezdetben is mutatkozó érdeklődés s ez az utóbbi időben fokozódott annyira, hogy a 200 korona névértékű részvények lényegesen emelkedtek. Az emelkedés okául azt hozták föl, hogy a vállalat kedvezően fejlődik és hogy nyeresége volt egy megszerzett telken is. Ezek azonban nem indokolhatják a részvények *ujabb* emelkedését. Ennek az újabb árválásnak az az egyszerű magyarázata, hogy egy kisebb budapesti tőzsdébizományos cég a Schwartz részvényeknek Ausztriában csinált propagandát s sikerült is elhelyeznie Bécsben és Prágában néhány száz darabot. Ennek következtében előállott kereslet volt oka annak, hogy a Schwartz-részvények 256 koronáig emelkedtek, sőt volt bennük kötés 258 koronán is. Mivel pedig kevés Schwartz-részvény forog közkézben, a külföldi számlára történő vásárlás csak nagyobb áron történhetett meg.

A Duna Jelzálogbank ma tartotta Hágában alakuló közgyűlését. A társaság részvényesei kizárólag holland tőkések. A vállalatnak az a célja, hogy egyrészt a magyar korona területén lévő ingatlanokra zálogleveleken alapuló jelzálogkölesönket nyújtson, másrészt, hogy a követelések alapján a hollandiai és egyéb külföldi piacokon zálogleveleket bocsásson ki. Az alaptőke 2 millió hollandi forint, amelyből most az első sorozat: 1 millió forint kerül kibocsátásra. Az igazgatóság tagjaivá választották: dr. Nelissen A. P. L. volt hollandi igazságügyminisztert (elnök) Hága, van Herwynen I. hágai kir. közjegyző, dr. Jongher van Asch van Viek H. V. a hollandiai második kamara tagja (Hága), dr. Domonyi Móricz, a Magyar kir. folyam- és tengerhajózási r-t. ügyvezető igazgatója, van Herwaarden I. B. az első hollandi hajózási jelzálogbank igazgatója (Dortrecht), Snetlage H. C. H., a hollandi kir. örökösödési hivatal igazgatója (Rotterdam), dr. jur. ph. van Tienhoven I. P., a Rotterdam'sche Bank és a Rotterdam Bankverein igazgatója és Izerman I. V., a hollandiai kir. petroleum r-t. igazgatója (Hága), ügyvezető igazgatók lettek: a hágai főintézetnél: dr. Marschant H. P., a hollandiai második kamara tagja, dr. Crena de Jongh A. C., az uttrechti legfőbb közigazgatási bíróság bírja és dr. Henny I. L., a „De Neederlanden“ volt igazgatója, a budapesti fiókintézetnél: dr. György Miklós, a Magyar Jelzálog-Hitelbank tisztviselője. Az első záloglevelemisszió a napokban fuzionált a Rotterdam'sche Bank után már fix átvettett. A Duna jelzálogbank, melynek magyarországi fizetőhelye a Magyar Általános Hitelbank lesz, működését ugy Hágában, valamint Magyarországon a legközelebb megkezdik.

Mit akarnak a serfözök? A magyar sörgyárosok alighanem a sörárak emelésre gondolnak. Erre vall ugyanis az, hogy a *Magyar Serfözök Egyesületének* tegnapi közgyűlésén, melyen *Hagenmacher* Oszkár elnök, igen nyomatékosan hangsúlyozták azt, hogy ők nem akarják emelni az árakat és nem zsákmányolják ki a fogyasztó közönséget. „A magyar serfözök — egymond az igazgatósági jelentés — örülnek, ha fenn tudják magukat tartani (!), megelégszenek azzal, ha az általuk termelt sört el tudják helyezni és inkább beérik a legesekélyebb haszonnal, semhogy a többi termelő példáját követve, ők is elhatároznák ma-

gukat arra, hogy a sör árát felemeljék. Ez annyival is inkább érdemel elismerést, mert a magyar sör minősége teljesen kifogástalan.“ Érdekes az igazgatósági jelentésnek az a része, mely az állami támogatás gondolatával foglalkozik. E szerint a jelenlegi pénzügyi viszonyok mellett a serfözök nem is várják, hogy a pénzügyminiszter a sör megadóztatásából eredő tetemes bevételek legesekélyebb részéről is lemondhasson és így bevárják az állami pénzügyek javulását, hogy jogos követeléseiket érvényre juttassák (!) Oly esetekben, amikor magasabb állami tekintetek jönnek szóba, nem is csinálnak különösebb káoszt iparuk károsodásából. Csak hogy a magyar söripar érdekei, sajnos. Oly esetekben is károsodást szenvednek, amikor az teljesen feleslegesnek mutatkozik. Ez történt például az élesztőkeverés kérdésében is. A jelentés azután a sörpalackok kötelező megjelölésének kérdését tárgyalja és kifejti azokat az okokat, amelyek a mértékhitelítési törvény revideálását teszik indokoltá. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a jelentést és az elnökségnek, valamint az igazgatóságnak és a titkárnak köszönetet szavazott. A mérleg- és vagyonkimutatás tudomásulvétele után kiegészítették az igazgatóságot tőzsegi *Freund* Emillel, a kőbányai polgári serfözde igazgatójával és *Gramberg* Adolf pancsovai sörgyárossal. Pénztárosnak újból *Weisz* Miksát, számvizsgálókul pedig *Kraemer* Adolfot, *Widter* Antal és *Sefeloge* Vilmos Ernőt választották meg.

Magyar-Cseh Bank Budapesten. E czimmel vasárnapi számunkban megírtuk, hogy egy új pénzintézet alakult Magyarországon a *Böhmische Industrial Bank* támogatásával. Sajtóhírbő következtében az új bank czime Magyar Iparbank R-T-nak jeleztetett, holott a helyes czime: „*Magyar-Cseh Iparbank Részvénytársaság*“.

Papirgyárak egységes vezetése. Mióta az Első Magyar Papiripar R-T-nál a bankári teendőket a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank látja el, jóval eredményesebb működést tud a gyár produkálni. A vállalat igazgatója, *Herz* Vilmos most a *Smith* és *Meynier* Fiumei Papirgyár vezetését is át fogja venni. A fiumei papirgyár, mely évek óta veszteséggel dolgozik, jelenlegi 2.2 millió koronás alaptőkéjét részvénybőlyegzéssel 1.200.000 koronára szállítja le. Alaposan rekonstruálják ezt a gyárat, s az új vezetéstől megfelelőbb üzlet eredményt remélnék.

Tőkeszaporító vidéki pénzintézetek. Egyre-másra érkeznek a hírek, melyek vidéki intézetek alaptőkeemeléséről szólnak. Nem akar végeszakadni annak az akciónak, mely a bankok tőkéinek szaporítását eredményezi. Ujabbán a *Losonc*on székelő *Általános Bank Részvénytársaság* akarja félmillió koronás alaptőkéjét 800.000, esetleg 1 millió koronára felemelni. A tőkeszaporítást fiókintézetek létesítésével indokolja. — Ugyancsak egy millió koronára emeli a *Szegedi Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság* jelenlegi 500.000 koronás alaptőkéjét.

Textilgyárak vesztesége. Rendkívül kedvezőtlen az a mérleg, melyet a Wiener Bankverein egyik magyar textilgyári érdekeltsége, a hódásági *Honsz Fő- és Kötélverőgyár R-T.* most publikál. A mindössze négy esztendeje fenálló vállalatnak már 217.733 korona volt eddig a vesztesége, melyhez a múlt évi veszteséget hozzászámítva, 303.290 koronára emelkedett a deficit. A vállalat pedig elég tekintélyes tőke fölött rendelkezik, az alaptőkéje 1.700.000 korona, tartalékai pedig 200.000 korona körül vannak. Érdekes, hogy a Wiener Bankverein egy másik textil-érdekeltsége, a *Salzmann* és *Társaság Részvénytársaság* is nagy veszteséget mutat ki évről-évre mérlegében.

A felsőmagyarországi idegenforgalom. Kassáról jelentik: A Kassai Kereskedelmi és Iparkamara vasárnap rendkívül látogatott szakértekezletet tartott a felsőmagyarországi idegenforgalom fejlesztése kérdésében. Kassa város székházában volt az értekezlet, melyen a kereskedelmi minisztérium képviselőjében *Kapu* Béla máv. felügyelő, a földművelésügyi minisztérium részéről *Csik* Imre

főerdőtanácsos jelent meg, továbbá ott voltak: *Sziklai* Ede és *Wieland* Artur főispánok, gróf *Teleki* Sándor, *Münnich* Kálmán, *Szalay*, *Beszkid* és *Blanár* orsz. képviselők, *Nógrád* Lajos, *Tahy* József és *Lőrincz* Jenő és *Dókus* Gyula alispánok és még számos testület és város képviselői. Az értekezlet gróf *Teleki* Sándort választotta elnökül. *Dr. Sipos* Aladár a kérdés minden részleteire kiterjedő előadásban ismertette az idegenforgalom jelentőségét és fejlesztésének eszközeit és hangoztatta az idegenforgalom fejlesztését célzó tervezet létesítésének szükségességét. *Kron* Károly, az abbaziai idegenforgalmi szövetség titkára ismertette ezután az abbaziai idegenforgalmi szövetség működését, majd *Kosavszky* János máv. felügyelő és *Eder* Imre, a Kád titkára igazgatóságuk részben előterjesztették azon intézkedéseket, amelyekkel a multban az idegenforgalom fejlesztését előmozdítani igyekeztek. Több érdekes felszólalás történt még s az értekezlet kimondotta, hogy megalkotják a felsőmagyarországi idegenforgalmi szövetséget. Délben banket volt, este *Szignet* Károly, a Kárpátgyűlés alelnöke vetített képekkel előadást tartott a magyar Kárpátokról.

Uj gőzmalom. A vidék egyik legtekintélyesebb gőzmalma volt a Magyar Általános Hitelbank érdekkörébe tartozó *Szolnoki Hungária Gőzmalom R-T.* A malom 1905-ben leégett s azóta nem is építették föl. Most egy konzorcium megvásárolta a telket 205.000 koronáért. A konzorcium élén *Kovács* Béla fakereskedő s *Özterreicher* Lipót szolnoki bankigazgató állanak. Az a célja a konzorciumnak, hogy 500.000 korona alaptőkével új részvénytársaságot alapít, mely első sorban is gondoskodik a malom fölépítéséről, azonkívül modern fűrészmalmot s ezzel kapcsolatban kemény, durva papírgyártat rendez be. A vállalkozók modernül akarják gyáraikat berendezni s nagy termelőképességet elérni. Ezért már most azt tervezik, hogy az 500.000 koronás alaptőkéjét az üzem megindulása után 2 millió koronára emeljék fel. Tárnyalásokba is bocsátkozott ezért már a konzorcium egy pénzintézettel, amely különben a vállalat finanszírozását is hivatva lesz ellátni.

A gyáriparosok szervezkedése. Nagykanizsáról jelentik: A városháza nagytermében vasárnap délelőtt, Zalamegye legelőkelőbb ipari és kereskedelmi körei gyűltek össze, hogy megalakítsák a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének nagykanizsai fiókját. Az ülésen a város közönségét *Vécsey* Zsigmond polgármester, a gyáriparosok szövetségének központját, *dr. Hegedűs* Lóránt igazgató képviselte. Az ülést *Pongor* Henrik igazgató nyitotta meg és ismertette az összejövétel célját. Ezután *dr. Hegedűs* Lóránt igazgató határozásban esetelte az ipar küzdelmeit, valamint a gyáriparosok szövetségének eddigi munkásságát. A beszéd után kimondták a gyáriparosok szövetsége nagykanizsai fiókjának megalakulását és elnökké egyhangulag *bárá Gutmann* Vilmos nagyiparost, alelnökké *Stern* Sándor igazgatót, titkárrá *Fleischer* Miksa igazgatót választották meg. Együttal megalakították a választmányt is. A megalakulás után *Vécsey* Zsigmond lendülettel szavakkal esetelte azt a nagy jelentőséget, amelyet Nagykanizsa városára a gyáriparosok szövetségének akciója jelent.

A Leánykiházasító Egylet megváltoztatta czégét. Az Első Leánykiházasító Egylet mint szövetkezet gyermek- és életbiztosító intézet tegnap tartotta 48-ik rendes közgyűlését. A közgyűlés az intézet czégét a hosszú, elavult és az intézet működési körének meg nem felelő czímére való tekintettel „*Unió*“ élet- és gyermekbiztosító intézet mint szövetkezetre változtatta át.

A közgyűlésen *dr. Wittmann* Mór alelnök elnökölt. Az 1910. évi üzletét az összes működési ágakban emelkedő eredményeket hozott, amennyiben 2.708.750 korona összegű biztosítással többet kötöttek az elmúlt évnél; a biztosítási állomány a kiizetett esedékesség és a stornók levonása után az előző év 69.878.073 korona 14 fillér összegéről 74.371.322 koronára emelkedett, mely állomány a 1.440.463 korona 78 fillér összeggel növelt 17.555.478 korona 72 fillér összegű díjtartalék által fedezetet nyer. A 65.497 korona 72 fillér kezelési fölösleg, mely az épület- és ingószámla tetemes leírása, a díjátvitel és egyéb a mult évről a folyó kezelési évet terhelő 191.699 korona 91 fillér összeg rezerválása, valamint a visszbiztosítók részére elkülönített 102.435 korona 03 fillér levonása után fennmaradt, a többi tartalékokat is tetemesen növelte s így a jutalékfelemelési tartalék

Renault Oppel
Büssing

HELIO GARAGE

TELEFON 91-57
BUDAPEST V.

TELEFON 73-65
BALVÁNY U.-12

Olcsó, elegáns
autotaxák

522.931 korona 71 fillér, a különtartalek pedig 291.597 korona 03 fillér összeget tesz ki. A biztosítási alap változatlanul 200.000 korona, az ár-folyamkülönbözeti tartalék 43.808 korona összegben van feltüntetve. Beállott esedékességek ezimén a múlt évben 1,538.706 korona 02 fillér, az 1909. évnél 57.545 korona 12 fillér összeggel több fizetett ki. A díj- és illetékbevitel 3,529.288 korona 65 fillérről 3,834.286 korona 32 fillér összegre emelkedett, tehát 304.397 korona 67 fillér összeggel növekedett, a kamat- és házbér-jövedelem pedig 733.896 korona 85 fillérről 797.705 korona 01 fillérre szaporodott. Az intézet vagyona 19,212.100 korona 86 fillért tesz ki, melyből 11,094.885 korona 66 fillér elsőrangú értékpapírokban, 8,117,215 K 20 fillér pedig bank- és takarékbetétekben, három négyemeletes sarokbérházban stb. fedezetét leli. A mérleget és az igazgatósági jelentést egyhangulag megalógedással elfogadták és a felmentvényt megadták. Ezután elfogadták az igazgatóság javaslatát, hogy az intézet cégét „Unió“ élet- és gyermek-biztosító intézet mint szövetkezetre változtassák át. Samu István gimn. tanár indítványára az egész igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak, Kohn Arnold vezérigazgatónak, Friedlaender Izidor igazgatónak ügybuzgalmáért és a hivatalnokai karnak a körültekintő és eredményes vezetéséért köszönetet és elismerést szavaztak.

Az állatjárványok. A ragadós száj- és körömfájás az elmúlt héten is csökkenőben volt és 368 község szabadult meg tőle; sajnos, még mindig 2642 község van, amely meg van fertőzve s amelyek miatt az ország fele részében még mindig nem lehet állatvásárokat tartani. Nagy aggodalomra ad okot az, hogy még mindig terjedőben van a lépfene és a rühkór, ami már igazán állategészségügyi szolgálatunk rovására irandó. Az ország állatjárványairól egyébként a következő hivatalos kimutatás számol be:

A betegség neve	Összesen	A múlt hethez képest több	kevesebb
Lépfene	124	130	3
Veszétség	359	164	2
Takonykór	33	36	—
Száj- és körömfájás	3642	1468	—
Juhhimlő	46	119	—
Hőlyagos kiütés	13	27	—
Rühkór	102	292	13
Bivalyvész	—	—	—
Sertésorbánca	57	87	—
Sertésvész	275	751	—

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védylet a következő fizetésképtelenségeket közli: Friedrich Vilmos, kereskedő, Jászdósa. — Marton Jenő, kereskedő, Bárd. — Juhász Lajos, fűszeres, Szászváros. — Hasenfeld és Katz, kereskedő cég, Csákvár. — Bierbaum Mór, kereskedő, Szepes-Váralja. — Okolján Sándor, kereskedő, Nagyszármás. — Ifj. Deutsch Manó, kereskedő, Budapest.

Magyarország sörtermelése. A magyar sörtermelés a lefolyt évben újból emelkedett, amennyiben az előző évad 1,923.100 hektoliternyi termelésével szemben az 1909—1910. évadban 2.185.402 hektoliter sört gyártottak Magyarországon. E sörmenyiség után a magyar sörgyárak söradójában pedig 20,327.041 koronát szolgáltattak be az államkincstárnak. A magyar sör az utolsó években körülbelül ugyanolyan mértékben tudott térnyerni a külföldön, mint a csak az utolsó két évvel veszszük szemügyre, amelyekről hivatalos statisztikai adatok állanak rendelkezésünkre, azt látjuk, hogy a sörbehozatal 1908-tól 1909-ig 13.308 hektoliterrel apadt, míg sörkivitelünk ez idő alatt 2849 hektoliterrel emelkedett. Sörkivitelünk ugyan még mindig jóval elmarad sörbehozatalunk mögött, de addig, amíg vámközösségben élünk Ausztriával, amelyre sörbehozatalunk túlnyomó része esik és amely különösen a határ közelében levő községeinket árasztja el könnyebb és olcsóbb sörrel, a külföldi sör beözönlésével szemben mi sem tehetünk, míg másfelől sörkivitelünket kivált ama vámintézkedések következtében, amelyekkel más államok a sörbehozatal ellen védekeznek, csak igen lassu tempóban vagyunk képesek fejleszteni.

Szszforgalom. A magyar korona országaiban ez év február hónapjában való szsztermelésről és szszforgalomról a következő ideiglenes kimutatást közlik: Termeltek a hivatalos megállapítások eredménye szerint 115.524 hl-t. Elszállítottak a fogyasztási adó lefizetése mellett szszfőzőkből, szabadraktárakká nyilvánított szszfőzőkből és szabadraktárakból 59.027 hl. kontingenst és 5846 hl. exkontingenst; a fogyasztási adóval terhelten a vámvonalon át való kivitelle 126 hl. exkontingenst, másnemű adómentes felhasználásra 2833 hl. kontingenst és 9029 hl. exkontingenst.

Szalonnakereskedelmünk bajai. A budapesti kereskedelmi- és iparkamara — amint jeleztük — a szalonna- és terménykereskedők köréből felhangzó panaszok folytán szakértekezleti tanácskozás tárgyává tette a székesfővárosi sertésközhidddal kapcsolatos hűtőház és hűtőberendezések működése körül észlelhető bajokat és vizsásgokat. A Heinrich Ferencz kamarai alelnök elnöklete alatt megtartott szakértekezlet konstatálta, hogy a közhidddal nyert szalonna nem hűthető le kellőképpen s ez az oka annak, hogy a szalonna jelenlékony része a benne maradt csirák következtében később a nagykereskedők raktáraiban romlásnak indulnak. Általános panasz tárgya, hogy a berendezések elégtelensége és tulzsfolttsága miatt a szalonna nem maradhat kellő ideig a hűtőkamrában s hogy azokban nincs meg a szükséges alacsony hőfok, egyrészt a hűtőképek fogyatéksága, másrészt amiatt, mert a főváros a frissen vágott lóhus beraktározására és hűtésére is felhasználja a hűtőkamrákat. További baja az is, hogy a hűtőkamrák éppen a legszükségesebb időben nem hozzáférhetőek, minek folytán a hentesek által kifejtett és nagymennyiségű állati meleggel telt szalonna sokszor örökig áll rakásba rakva és megfűlled, mielőtt még a hűtőbe kerülne. Miután ezen állapotok megszüntetése ugy közegészségügyi, mint közgazdasági szempontból föltte kívánatos, a kamara átiratot intéz a székesfővárosi tanácshoz a szobanforgó bajok orvoslása végett.

Egybehívott közgyűlések.

- Márczius 14. Magyar Pénzüzetek Központi Hitelbankja r. t. (r. k.)
- Márczius 15. Magyar Jelzáloghitelbank (r. k.) d. e. 11 óra.
- Magyar Agrár- és Járadékbank r. t. (r. k.)
- Márczius 16. Ganz- és társa vasöntő- és gépgyár r. t. (r. k.) d. u. 5 óra (fuzió a Danubius r. t.-al)
- Márczius 18. Magyar Általános Hitelbank (tőkeemelés.)
- Magyar vasúti Forgalmi r. t. (r. k.) d. u. 4 ó.
- Márczius 20. Hazai Általános Biztosító r. t. (r. k.) d. u. 4 ó.
- Április 4. Wiener Bankverein (r. k.) d. e. 11 óra.
- Április 6. Angol Osztrák Bank (r. k.)

VIZÁLLÁS.

	méter	méter
Inn	Schärding 0.79 0.76	fisza M.-Sziget 0.14 0.14
Ouna	Passau 2.70 2.54	Tekeháza 0.40 0.37
	Linz 0.03 0.20	V.-Nemény 1.28 1.25
	Bécs 0.02 0.15	Tokaj 2.45 2.42
	Pozsony 2.28 2.11	Tiszafüred 2.43 2.44
	Komárom 3.28 3.14	Szolnok 2.96 3.86
	Budapest 3.88 3.52	Csongrád 3.04 2.99
	Paks 2.89 2.75	Szeged 3.86 3.74
	Móhács 4.18 4.07	T.-Becse 3.06 2.98
	Gombos 4.47 4.43	Titel 3.91 3.88
	Ujvidék 3.77 3.76	Óndova Héor 0.55 0.62
	Pancsova 3.12 3.6	Tapoly Bártfa 1. — 0.48
	Orsova 3.36 3.86	Budrog Ladmóca 3.34 3.29
Morva	Morvafalu 3.26 3.23	Sajo Zsoltza 1.59 1.58
Vág	Zsolna 0.48 0.44	Hernád H.-Németi 0.41 0.39
	Trenosén 0.53 0.58	Berettyó Margitta 0.68 0.74
	Szered 0.95 0.92	B.-Ujfalu 0.42 0.34
Rába	Szt.-Gothárd 0.59 0.52	Körös Csucsá 0.28 0.27
	Sárvár 0.13 0.13	N.-Várad 0.02 0.07
	Győr 2.88 2.78	Belényes 0.51 0.89
Óráva	Várad 1. — 1. —	Tenke 0.26 0.30
	Zákány 0.92 0.95	Guraboncz 0.63 0.58
	Bárcs 0.41 0.48	Borosjenő 0.40 0.40
	Eszék 1.54 1. —	Békés 2.66 2.42
Mura	M.-Szerdah. 0.34 0.38	Gyoma 3.08 2.82
Száva	Zsuzsáb 0.79 0.78	Maros Gy.-Fehérvár 0.34 0.26
	Sziszek 0.59 0.58	Branyicska 0.72 0.76
	Mitrovicza 2.68 2.52	Arad 0.56 0.56
Szamos	Deák 0.19 0. —	Makó 0.50 0.45
	Szatmár 1.10 1.08	Lugos 0.70 0.70
Kraszna	N.-Majtény 0. — 0. —	K.-Kostély 0.73 0.98
Latorca	Munkács 0.26 0.24	Kiszető 0.90 0.90
Laborca	Homonna 0.25 0.20	Temesvár 0.02 0.05
Ung	Peresény 0.40 0.36	Bucskerek 1. — 1. —

Gyomorfájdalmakat enyhít!

Rögtön hatás mutatkozik gyomorgöres, gyomorhurut köllika, esőmör, étvágytalanság, böfögés, felfúvódás, rosszullét, kimerültség, hányinger, kellemetlen szájíz, oldalszurás, láz és migrén stb. hasonló bajnál, ha

„Novicum“ székelyhavas gyomorkeserő honiszert használja. Kapható a készítőnél!

KÁRPÁTI JÓZSEF
Arkos-Sepsiszentgyörgy 5. szám.

Egy nagy üveg ára 2 kor. Egy közép üveg 1 kor. 20 fill. és egy kis üveg 60 fill. Postán legkevesebbet küld 3 nagy, 5 közép vagy 10 kis üveget 6 kor. utánvét mellett a készítő vagy a Magyarországi főraktár: Balla Sándor „Hunnia“ gyógyszerháza Budapest, VII. /11, Erzsébet-körút 56. szám.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, márczius 13.

A készáruipiaczon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

Az áprilisi buza 3 fillérral a szombati zárlaton alul, 11.53 koronán indult, gyorsan 11.60-ig emelkedett, aztán 11.46-ig hanyatlott, aztán 11.50 és 11.48 között változtatta jegyzését és zárlatkor 11.51 koronán maradt.

Az októberi buza 10.66 koronán indulva, előbb 10.63-ig gyöngült, aztán 10.67-re javult, majd ismét 10.56-ig ment vissza és zárlatkor 10.59 koronán maradt.

A szombati zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 5 fillérral, a májusi buza 4 fillérral, az októberi buza 8 fillérral, az áprilisi rozs 1 fillérral, az októberi rozs 7 fillérral, az áprilisi zab 1 fillérral, a májusi tengeri 2 fillérral gyöngült.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint ezt általában várták. Kedvtelen hangulattal és a szombati zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg a forgalom, de aztán hamarosan barátságosabb lett a hangulat és igen jó vételkedv mellett gyorsan emelkedtek a jegyzések. Később megint kedvezőtlen fordulat ált be, a kínálat erős túlsúlyra jutott, mi mellett nemcsak hogy hamarosan veszendőbe ment az iménti árjavulás, hanem még jóval a megnyitási jegyzések alá kerültek az árfolyamok. A forgalom további folyamán aztán folyvást változó irányzat mellett szük keretben ingadoztak az árfolyamok.

A készáruipiacon ma kedvtelen volt a hangulat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 6000 q. buza kelt el, eleinte változatlan, később már csak 5 fillérral olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 12 korona volt 78 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.35 korona 74.5 kilós pancsovai búzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs bányádt, a többi ártartó. Forgalmába került: 500 q. zab 8.75—8.85 koronás áron, 200 q. tengeri 5.95 koronás áron és 400 q. lóhere 56.75—58 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet megnyitása korántsem volt oly viharos, amint

Barosmenti: 700 q 76 k 23.20 K.
 Pancsovai: 1600 q 74.5 k 22.70 K.
 Lóhere: 200 mm. 113.50 K kpf, 200 mm.
 116.— K kpf. ab Bihar állomás.
 Zab: 100 mm. 17.70 K, 100 mm. 17.40 K, 200 mm. 17.50 K, 100 mm. 17.35 K kpf.
 Tengeri: 150 mm. 11.90 K kpf ab Kocosu.
 Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötöttet:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza áprilisra 11.53—12.60—46—51—53—
 Buza májusra 11.26—29—16—22
 Buza októberre 10.66—63—67—56—60
 Rozs áprilisra 8.04—05—8.00—6—02
 Tengeri májusra 5.69—70—67—68—
 Tengeri júliusra 5.87—84—
 Zab áprilisra 8.49—51—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra 11.51—11.52
 Buza májusra 11.23—11.24
 Buza októberre 10.59—10.60
 Rozs április 8.02—8.03
 Tengeri májusra 1911-re 5.68—5.69
 Zab áprilisra 8.51—8.52

Budapesti gabonaforgalom.

1911. márczius 11-től 1911. márczius 13-ig.

Érkezett Elszállított méter mázsa

Buza	62504	4118
Rozs	1569	—
Arpa	8375	22
Zab	16713	10285
Tengeri	47764	45572
Liszt	102	25150
Korpa	—	4576

Értéktőzsde.

A mai elötőzsdén megnyitáskor a médió-halasztással foglalkoztak, amelyet simán, gyorsan és a multkorhoz képest valamivel olcsóbban intéztek el, mert az ángazsmán kisebb volt, mint legutóbb. Azután hozzáfogtak az üzlethez, amelynek az irányja többször ingadozott. Az eladók többségben voltak, minek következtében az árnívó az egész vonalon leszállott, a zárlat kissé javult. A készárupiacon a kereskedelmi bankrészevény néhány koronával javult, ellenben az építőiparértékeket olcsóbban bocsátották áruba. A déli tőzsdén tartott áron folyt a vásár. A nemzetközi piacon az államvasut részvényét keresett. A helyi piacon a leszámítoló-bankrészevényt olcsóbban kínálták. A készárupiacon tartott volt. A valuta- és érczaváltó változatlan. A járadékpiac üzletelen. A zárlat kedvező.

Az elötőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészevény 673.25—673.50, Mgyar hitel 867.50—867, Jelzálogbank 494.50—494, Leszámitolóbank 584—581.75, Rimamurányi 678.50, Közuti vasut 764.50—763, Városi villamos 398.50—398, Magyar bank 726.50—729.50, Konvertált jelzálogorsjegy 145, Hazai takaréksorsjegy 118, Szanatórium sorsjegy 13, Salgótarjáni 667—668, Magyar Agrárbank 521.50, Magyar villamosági 461, Magyar cukoripar 2248—2275, Nasiczi tanninyár 637—639, Flóra-gyertyagyár 297—298.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészevény 637.50—674, Magyar hitelrészevény 866—867, Osztrák és magyar államvasut 749—750, Jelzálogbank 492—493, Leszámitolóbank 581.50—579, Rimamurányi 677—678, Közuti vasut 761—762, Városi villamos 396—397, Hazai bank 305, Magyar bank 728—729.

Az utötőzsdén helyi fedezések következtében a forgalomba került értékek ára csekély üzlet mellett kissé javult. Kötöttet: Leszámitoló-bank 579.50—580, Jelzálogbank 491.50—492.75, Államvasut 751.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, márczius 13. (Saját tudósítónktól.) A magasabb külföldi árjegyzések az itteni piac irányzatára semmi hatást nem gyakoroltak, a forgalom csekély volt, az irányzat nyugodt és az árak változatlanok, tengeri kivételével, amely czikk 20 fillért veszített.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 12—35—12.75, bánáti 12.10—12.45, székesfehérvári 12—12.40, mosoni és győri 11.65—11.95, felsőmagyarországi és csepeli 11.65—11.95, déliavasuti 11.55—11.95, márfeldi és alsóausztriai 11.30—11.60.

Rozs: Felsőmagyarországi 8.40—8.60, csepeli 8.35—8.35, pestmegyei 8.55—8.75, déliavasuti 8.35—8.60, különféle magyarországi 8.35—8.55, ausztriai 8.15—8.50.

Arpa: Morvaországi 10.15—16.50, márfeldi 8.70—9.50, bécsvidéki 8.90—9.60, felsőmagyarországi 9—10, csepeli 8.75—9.50, déliavasuti 8.70—9.50, északmagyarországi 8.80—9.80, maláta 8.40—9.65, takarmány 7.55—7.85 K.

Magyar tengeri 6.20—6.45, Cinquantin 8.10—8.60. Magyar zab 8.95—9.45, válogatott 8.35—9.75, romániai 8.90—9.30.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, márczius 13. Az elötőzsdén a hangulat tartózkodó. Skoda- és államvasuti értékek eleinte élénkültek, egyébként a piac nyugodt volt. Később általános üzletelenség mellett Skoda- és Államvasuti részvények elvesztették árfelvadásukat. Korlátok közt főleg salgótarjáni és Wagner-részvények javultak. — A déli tőzsde megnyitáskor az irányzat nyugodt, az árfolyamok tartottak és a forgalom későbbi során sem mutatkozott lényegesebb árváltozás.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 674.25, Magyar hitel 866.50, Anglo 332.25, Union 634, Bankverein 560, Laenderbank 538.50, Alsó-ausztriai leszámítoló 760.50, Államvasut 749.75, Déliavasut 113, Dunagőzhajózás 1128.50, Alpési 802.50, Prágai vasut 263.50, Rimamurányi 679.50, Skoda 550.50, Poldi-kohó 630, Danek-gépgyár 518, Salgótarjáni 668.25, 3 százalékos déliavasuti elsőség 266.

1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 674, Magyar hitel 866, Anglo 332, Bankverein 560, Laenderbank 537.50, Union 633, Magyar jelzálogbank 494.50, Államvasut 749, Déliavasut 112, Dunagőzhajózás 1127, Alpési 801.50, Prágai vasut 2639, Rimamurányi 678, Orosz járadék 103.85, Török sorsjegy 256, Skoda 549, 3 százalékos déliavasuti elsőség 266.

Bécs, márcz. 13. (Magyar értékek zárata), 4 százalékos arany-járadék 111.50, Tiszai és szegedi köles-sorsjegy 157.—, Magyar hitelbank részvény 867.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 581.—, Rimamurányi 676.90, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.65, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 99.10 Magy. nyerem.-köles. sorsjegy 221.75, Kassa-Oderbergi Vasutészv. —, Magyar jelzálogbank 494.50, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, márcz. 13. (Osztrák értékek zárata), 4.2 százalékos papír-járadék 92.95, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.70, 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészevény 311.25, Bécsi Bankverein 558.85, Osztrák-magyar bank 19.83, Déli vasut 112.10, Dunagőzhajózási r.-t. 119, Dohány részv. 342.—, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bankv. 119.40, Osztr. Lloyd 596.—, 4.2 száz. ezüst jár. 92.95 97.95, Osztr. koronajáradék 92.95, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 679.75, Union-Band 633.35 Osztrák Landerbank 537.50, Osztrák-magyar államvasut 750.—, Elbevolgyi vasut —, Alpési részvény 800.00 20 frankos 19.02, Londoni váltóár 240.15, Lipótkohó 629.—, Török sorsjegy 255.90

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, márczius 13. (Értéktőzsde.) A mai tőzsde ismét nagyfokú üzletelenség jegyében állott úgy, hogy csekély kínálat is már meggyöngyöztette az eleinte még jól tartott árfolyamokat. Különösen gyöngök voltak az észak-német Lloyd-részvényei, amelyekben 1 és egynegyed százalékos csökkenés állott be. Kanada-részvényeket kedvezőtlenül befolyásolta az a jelentés, hogy a társaság nem szándékozik új részvényeket kibocsátani. Az általános irányzattal ellentétben Hohenlohe-részvények melyek iránt élénkebb kereslet volt, mintegy 3 százalékkal emelkedtek. Ujságjelentések a rudvasművek magánérdeku szövetkezéséről adtak hírt, amivel a kezdetben megleltés szilárd irányzata a többi bányáértékeknek összefüggésben állott. Valamivel szilárdabbak voltak továbbá villamosági Commere- és Diskonto-részvények, valamint osztrák értékek. Járadékok közül a 3 százalékos birodalmi kölesön valamivel alacsonyabb volt. A tőzsde, amelyre a mexikói zavarokról jelentések is nyugtalanítólag hatottak, gyöngén zárult. A készárupiacon ipari értékei nyugodtak, de jól tartottak voltak. Napi pénz 3 százalé, magánkamatláb 3 és háromnyolczad százalé.

Berlin, márczius 13. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.90 osztrák hitelrészevény 21.50 Déli vasut 19.50 orosz bankjegyek 218.40, 4 százalékos új orosz kölesön 94.30, Discontó Commandit 198.0, Dinamittruszt 177.7, Harpeni 189.10 Unifikált török járadék 94.50, 4.2 százalékos ezüst jár —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 99.70, Magyar koronajáradék 91.90, Osztrák-magyar államvasut 159.50 Bécsi váltóár 851.25, Olsasz járadék 109.90 Ált. villamosági Edison 274.—, Gelsenkircheni 264.—, Laurakohó 176.60.

Frankfurt, márcz. 13. Zárlat. 4.2 száz.-os papírjáradék —, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 98.35, Magy. ar.-jár. 91.85 Osztr. hitelint. részv. 212.50, Osztrák-magyar államvasut 158.48, Északnyugati vasut —, Bustihe radi vasut —, Londoni váltóár 204.45, Bécsi Bank verein 141.60, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölesön 77.60, 4.2 százalékos ezüstjáradék 97.05, Osztrák koronajáradék 92.9, Magyar koronajáradék 91.75, Osztrák-magyar bank 198.3, Déli vasut részvény 195.—, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 851.30, Párisi váltóár 808.66, Union bankrészv. 161.25.

Hamburg, márcz. 13. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 96.70, 1860. sorsjegy 176.—, Déli vasut 19.90 4 százalékos aranyjáradék 98.10, Osztrák hitelrészevény 212.65, Osztrák-magyar államvasut 158.35, Olsasz járadék 103.40, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.20.

London, márcz. 13. Angol consol 813.15.

Páris, márcz. 15. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 97.55, Osztr. aranyjáradék 101.—, Magyar arany járadék 96.60, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 505.75 3/4 százalékos Olsasz járadék 103.57, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 182.—, 5 százalékos marokkói járadék 521.— 4 százalékos 1890. román köles. 98.—, 4 százalékos amort. románjár. 1905. 95.30, 5 százalékos orosz járadék 106.—, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 101.50, 4 százalékos spanyol jár. 97.47, 4 százalékos unifikált török jár. 94.65, Török sorsjegy 215.—, Török dohányrészevény 371.—, Osztrák földhitelintézet —, Osztrák Landerbank 590.—, Magyarjelzálogbank 540.—, Banque de Paris 18.10, Banque Ottomane 70.4.—, Osztrák-magyar államvasut 8.7.—, Déli vasut —, Meridionalvasut 687.—, Hartman gépgyár 749.—, Rio Tinto 17.03, Suererie d'Égypte 83.—, Tula 484.—, Urikányi köszén 184.—, Chartered 42.—, De Beers 466.—, East Rand 117.—, Jagersfontein 207.—, Trans. Land Comp. 55.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.37, Váltó német piacokra (rövid) 123.62, Váltó Bécsre (rövid) 105.25, Váltó Belgiumra (rövid) 3/16, Olsasz aranyváltó rövid 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csekk Londonra 25.29, Magánkamatláb 2 1/4.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	53.50	58.50
Márczius—májusra	54.—	59.—
Márczius—augusztusra	54.50	59.50
Május—augusztusra	55.50	60.50

Irányzat: Változatlan jó magyar fogyasztás és az ausztriai fogyasztásnak minden képeletet felülmúló emelkedése folytán igen szilárd.

Bécsi nyersszeszjegyzés	49.—	49.50
Prágai	49.50	50.—
Lembergi	46.50	46.75
Trieszti exportszesz (finom)	20.50	21.—

Kőbányai sertéspiacz.

Márczius 13. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 172—174 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 174—176 fillér, Közép (páronkint 240—280 kgr.) 180—182 fillérig.

Sertésleltés: 1911. évi márczius hó 9. napján volt készlet 16720 drb. — 1911. márczius 10-én elszállított 83 drb. — 1911. márczius 11. napjára maradt készletben 16637 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonzumvásári jelentés.

A székesfővárosi állatvásár és közbiztoság igazgató-ságától.) Márczius 13. Előző napi eladatlán maradvány 385 drb sertés. Mai felhajtás 468 drb sertés, összesen 853 drb sertés. Eladatot 644 drb sertés. Mai maradvány 209 drb sertés.

Arjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 kgr. felül életsúlyonással 167—168 fillér, Öreg II. rendű 280—350 kgr. életsúlyonással 160—166 fillér, Fialat nehéz 300 kgr. felül életsúlyonással 170—180 fillér, Fialat közép 220—230 kgr.-ig életsúlyonással 170—188 fillér, Fialat könnyű 120 kgr.-ig életsúlyonással 176—190 fillér, Hussertés könnyű 140—300 kgr.-ig életsúlyonással 164—186 fillér, A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Budapesti sertésvásár.

Márczius 13. napján. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kgron felül) 172—174 fillérig, Fialat közép (páronkint 251—320 kgr.) 174—176 fillérig, II. Magyar szedett: Közép (páronkint 240—280 kgr.) 180—182 fillérig, Sertésleltés: 1911. márczius 10. napján volt készlet 16637 drb. Márczius 11—12. napján felhajtott 544 drb. Márczius 11—12. napján elszállított 187 drb. Márczius 13. napjára maradt készlet 16994 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Bécsi vágómarhavásár.

Márczius 13. A st.-marxi köponti vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtott 409 drb magyar, 440 drb galicziai, 600 drb németországi.

Jegyzések kilogrammonként elsősulyban: Magyar hízókör II. minőségű 86—89 fillér, III. min. 76—84 fillér, galicziai hízókör 102—106 fillér, II. minőségű 96—100 fillér, III. minőségű 90—94, német hízókör I. min. 106—114 fillér, II. min. 96—104 fillér, III. minőségű 88—94 fillér, legelőkör 80—90 fillér, bik 80—102 korona, tehén 76—96 korona, bivaly 60—72 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Felolós szerkesztő: PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos: A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap változóan felhős idő uralkodott, de lecsapódás csak csekély mennyiségben fordult elő itt-ott a tisztult részekben. A hőmérséklet jobbra irányba változott, a maximum 13 C. fok volt Fiumében, a minimum -13 C. fok Arvaváralján (Tátrafüreden -8 C. fok.)

Prognózis a következő 24 órára:

Nyugat felől esős idő várható hőemelkedéssel és később megélénkülő szelekkel. (Sürgönyprognózis: Enyhébb, eső, szelek.)

Table with columns: Állomás, Légnyomás, Hőmérséklet, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min.

Kivonat a hivatalos lapból.

Márczius 12.

Kinevezések. A belügyminiszter Fonyó Andort, a budapest-angyalvári állami elmeegógyintézet elnökét, eddigi alkalmazása helyén, a VIII. fizetési osztályba gondnokká, Berta Jánost, ugyanezen intézet szertárnokait pedig, eddigi alkalmazása helyén, a IX. fizetési osztályba ellenőrre; dr. Steinburgi Pildner Károlyt a brassói állami szemkórházhoz másodorvossá;

a kereskedelemügyi miniszter Gaál János kolozsvári I. Ferenc József iparmuzeumi alkalmazottat fizesztelen iparisiskolai tollnokká;

a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Lerch Lajos nagyhercegi róm. kath. elemi iskolai tanítót a nyírvölgyi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Peer Józsa okleveles tanítónak a verendini (volt határvidéki) községi elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Apatis János deveseri kir. járásbírói irnokot a pápai, Puskás Lajos mátészalkai kir. járásbírói irnokot pedig a székelyudvarhelyi kir. járásbírói irnokot a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Stegena Andor aradi állami elemi iskolai igazgató-tanítót és Bogdán Albertet, a zólyomvármegyei kir. tanfelügyelőséghez berendelt állami elemi iskolai igazgató-tanítót kölcsönösen, továbbá Mihálka István pecsenekai (határvidéki) községi elemi iskolai tanítót a globukrajovai községi elemi iskolához eddigi minőségében áthelyezte.

Pályázatok. Nagykikinda város polgármesteréhez gyepmesteri állásra május hó 1-éig lehet folyamodni.

ÖNMAGÁNÁK

ellensége, ha üzleti költségeit csökkenteni nem

igyekszik.

Kérjen mintákat sokszorosító viaszpapiros és festék

dobozárunkból Romeo vagy bármely más rendszerű sokszorosító gép számára.

Áraink és minőségeink minden versenyen felül állnak.

ZILAHÍ és SZABÓ

Írógép és Irodabehrendezés szaküzlete

Budapest, VI. kerület, Mozsár-utca 9. szám.

Réztisztító pasztánk felülmúlhatatlan! Sokszorosító- és írógépszalag-festékes kezeket pillanat alatt tisztít.

Telefon 139-90.

Telefon 139-90.

EGYETERTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOS MÁTYÁS.

Main financial table with columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záró ár-folyam, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalmok, Iparvállalatok, Sorsjegyek.

János koloza-
lmazottat fize-

miniszter Lerch
olai tanítót a
endes tanítót,
ni (volt határ-
tanítónővé ne.

miniszter Apa-
nokot a pápai,
ági irnokot pe-
hoz;

miniszter Ste-
gazdát-tanítót
i klr. tanítót,
blai igazgató-
tván pecsené-
tanítót a glo-
ri minőségében

os polgármes-
ég lehet fo-

tek

nak.

**daheren-
üzlete**

**g-fes-
szít.**

-90.

Mai záró ár-
folyam

Pénz	Áru
4090	4105
254	255
678	678 50
478	482
200	210
100	1150
490	495
371	372
604	608
229	224
400	410
720	3900
215	222
345	350
531	537
380	385
840	880
300	3400
640	650
175	177
550	5570
800	1050
366	371
517	525
265	2275
288	303
18	315
165	496
59	400
54	856
01	508
16	319
62 50	763
96 75	397 25
08	302
12	113
7 85	117 55
57	165
5 02	98 25
2 53	254
4 75	95 25
75	199 05
07	240 37
35	117 55
50	94 70
92	95 13
50	254 50
	496
	120
1 37	11 45
9	19 04
8 47	28 51
7 85	117 55
5 02	98 25
2 53	254
4 75	95 25
75	199 05
07	240 37
35	117 55
50	94 70
92	95 13
50	254 50
	496

KÜLÖNFÉLÉK.

A legelsőrői.

Zümmögve szállt az est kis szobába, —
S míg álltunk egymás mellett esedésen
Remegésből kiért a vágya,
Hogy megéssék a szenvedélyesen.
Ártatlan, szép volt: szüzi-tiszta, szemk,
Mikor a bün lelkébe rést ütött. —
Olyan volt, mint egy nyári naplemente
A piros bárányleggek között.

... Még néztem arca hamvas bíborába,
Még csüngtem szikrát szóró két szemén. —
Nos? és amikor lázra vált a vágya
S kigyós-vonaglás lett a láz helyén;
Karusu derekát gyorsan átöleltem
S az ajkunk édes-hosszan összebujt. —
Csókot; — fehétek róla, hogy letörtém?
Hogy mind a kettőnk titkolt bünbe hullt!

Ártatlan szép volt, szüzi-tiszta, szende
Elfulva azért sirt-sirt, zokogott...
És mégis, ahogy rám nézett remegv,
Ajka muzsikás hangra fakadott,
Kacagó kedvel szorított szivére,
Mert szivárvány támadt a könyéken;
Akkor fogadtuk meg, hogy halva, elve,
Egymást nem hagyjuk soha-soha el,

— Az esti álma liliumvirágként,
Gyenge s szelid volt... bün az, hogy letört!
Hiszen a szép szemében új, esedős fény,
A boldogság érzése tündökölt;
Sejtetem: hogy sok perezh hi még gyönyörre,
Amely szines, mint az a pillanat,
Mikor a fellegbontó kék hegyekre
Diadalsugárt szórva száll a Nap.

Harsányi László

(György király koronázó-köpenye.) London-
ból jelentik: V. György király koronázó-köpenyét
már III. György „Európa első gentlemanje” is
viselte. Ezt a köpenyt egy ideig ismeretlen ember
ajándékozta a királynak. Idáig az volt a szokás,
hogy a király mindig új köpenyt készíttetett a

koronázásra, azután pedig a Toverbe vándorolt.
IV. György rendkívül sokat költött a koronázásra,
ugy, hogy az 250.000 fontjába került az angol
államnak. Ennek következtében azonban annyi
jóakarattal gondolt alattvalóira, hogy a koroná-
zási díszöltönyökbe beöltöztette egyik szolgáját,
hogy láthassa az angol nép jóelőre is, mire köl-
tötte a rengeteg pénzt. IV. György ruhatarát
1831-ben elárverezték. A dob alá került ruhák
között „egy pompás rózsaszín atlasz-alsóruha volt,
amelyet a koronázásnál a legfelsőbb személy vi-
selt.” E ruhadarabért 500 koronát adtak, három
karmoisin-szín selyem mellényvel együtt. A vá-
sárló Suffaud asszony volt, a híres viaszfigura-
muzeum tulajdonosa. Suffaud asszony még két
koronázói köpenyt is vásárolt. Az egyik pipacs-
szín selyemből készült és 1500 koronáért kelt el,
ami éppenséggel nem nagy ár, ha selyembe vesz-
zük, hogy a köpenyen kétszáz unozia arany volt.
Lehetséges, hogy ez a köpeny az, amelyet V.
György király az ismeretlen ember ajándékozása
folytán a koronázáson viselni fog. A köpeny még
ma is annyira ragyogó, amilyen ama napon lehe-
tett, amelyen kikerült a hímzők kezéből.

(1812-iki muzeum Moszkvában.) A „hazafias
háború” — amint az oroszok Napoleon 1812-iki
szerecséltlen hadjáratát nevezik — százéves évfor-
dulójának megünneplésére már serényen készülök-
nek Moszkvában, ahol ez alkalommal az 1812-iki
muzeum megnyitása lesz az ünnepélyek fény-
pontja. A muzeum eszméje nem mai keletű. Már
I. Sándor császár a háború emlékére készült székes-
egyház mellett egy olyan csarnok építését tervezte,
amely az oroszok hősi tetteit emléktárgyaival meg-
örökítendé. A terv azonban nem került kivitelre és
csak mint II. Miklós császár kívánságára ismét
felmerült, foglalkozott vele egy bizottság, amely-
nek eredményes működése következtében a mu-
zeum, amely „mindazt, ami az 1812-ik év nagy
tetteire vonatkozik”, tartalmazni fogja, immáron
befejezéséhez közeledik. A muzeum hét terem-
ből áll: középen I. Sándor császár terme, jobbról és bal-
ról pedig három-három terem az oroszok és fran-
ciák részére. Az 1812. évi emléktárgyak mellett
az 1811., 1813. és 1814. évekből valók is figye-
lembe jönnek. A császár 250.000 rubelt juttatott a
muzeumnak, hogy ebből a Moszkva melletti csatát
örökítsék meg. Veresszagin festményeiből mintegy
negyven darabot juttatott a muzeumnak, amelyek
a háború egyes részleteire vonatkoznak. A képek
között van továbbá Napoleon sánja és tábori esz-
közei, valamint I. Sándor szentségtartója, amelyet
a császár 1814-ben magával vitt Párisba. Az alatt-

valók uralkodójuk példáját követve, temérdek
1812-re vonatkozó emléktárgyat ajándékoznak a
muzeumnak, úgy hogy nemsokára együtt lesz az a
kezes anyag, amely hivatva van az 1812-iki hősi
tetteket megérezkíteni.

(Egy indián hős.) Megtért a „Nagy-Szellem”-
hez a hős. Meghalt a kanadai indiánok leghatal-
masabb törzsfőnöke: „Jumping Rabbit”; magya-
rul: „Ugró Nyul”, akinek hatalma kiterjedt a
Kanadában lakó legészakibb indián törzsekre is.
1889-ben, amidőn az angolok egy nagy mocsaras
területre szorították harcosaival, a francia pa-
poknak sikerült a katolikus vallásra téríteni s így
vált lehetővé a térítőknök, hogy a távol északra
feljussanak. Ezután a jó indián küldönczök kalau-
zolták a misszióban fáradozó papokat a kietlen és
mocsaras ingoványokban, amelyekben előzőleg
több bátor kutató és misszionárius vesztette életét.
Az 1889-iki guerilla háboruban a nagy főnök har-
cosaival nagy kárt okozott a vörös-jánklis angol
lovasságnak az öreg „Ugró Nyul”, akiről mint
nagy hősről mindazáltal az összes angol lapok a
legmelegebben emlékeznek meg. Temetése a róm.
kath. vallás szertartása szerint ment végbe.

(Treff, a detektív.) Vorones kormányzóságban
Treff, a rendőrség kutyája valóságos pánikot idé-
zett elő és híre szélsébséggel terjedt a kormány-
zóságban. A kitűnő kutya öt nappal egy paraszt
meggyilkolása után kiszáglásza a gyilkost, ami
nagy rettegésbe döntötte a czinkosokat. Amikor
Treffet a gyilkosság színhelyére szállították,
ugyanabban a kupéban, amelyben őt is utazott,
lopást követtek el: egy ötszáz rubeles takaré-
könyvet loptak el. Treff rögtön végigszáglászott
minden utast és rövidesen megállt annál, akinek
zsebében hallgatott a takarékkönyv. A kutya
egész sereg hőstettet vitt véghez. Egy paraszt
pénzét ellopták s persze rögtön Treffre bízták a
tolvaj kinyomozását. Szerba állították előtte a falu
legényeit és Treff hangos utatással jelezte, amikor
ráakadt a tettesre. A falu templomából elloptak
mintegy nyolcezszáz rubel perselypénzt, ám rögtön
megkerült az, mihelyt az hírlett, hogy elhozzák
Treffet a tolvaj kinyomozására. Treff működése
óta önként jelentkezett egész sereg tolvajlással
foglalkozó paraszt, mert az a babonájuk, hogy a
kutya az ördög költözött és elviszi a tolvaj lei-
két. A hivatalnokok közül azonban ez ideig még egy
sem jelentkezett.

GÁRDHUSZÁROK

— REGÉNY. —
Írta: E. SCYRBOK.

128

— Az egyik lábam be van szorulva ide
a két ló közé, aztán meg nagyon fáradt va-
gyok.

— No, azt elhiszem. Ilyen pusztulást
még Arcolenál sem láttam, pedig ott fene-
helyzetben voltunk. De az ördög adta, miért
vezetj félre az embert, hiszen vérzik az arca.
Hé, legények, gyorsan, emeljétek fel ezeket
a dögöket.

Két katona nekifogott elcipelni az egy-
máson fekvő lóhullákat, melyek közé a had-
nagy egyik lába be volt szorulva.

— No, gyorsan, le azt a ménkü eszímát,
— parancsolta az orvos. — Megnézzük, nem
történt-e baj.

A lábát végigtapogattá, s miután meg-
győződött hogy nem törtött el, kissé megnyu-
godva folytatta:

— No, most hadd lássuk ezt a kis kar-
colást.

Bizony, azon egy kicsit nehezen lehetett
kiigazodni, mert a hadnagy arca egészen
fekete volt a poros, piszkos aludtvértől.

— Nem baj, nem baj, — vigasztalta ma-
gát az orvos. — Hálát adhat az istennek,
hogy ennyivel megszabadult. Tudja-e, hogy
itt esett el a braunschweigi herceg is?

Grandmorain oda se figyelt. Tagjait ha-
lalos fáradtság dermedtette meg s mereven
bámult a mellette fekvő hullára.

Az ezredorvos is odanézett.

— Lám, lám, hát a kapitány elesett, —
mondotta sötétlen.

A fatárképű nem szólt semmit, csak bó-
logatott, s mikor az orvos felszólította, hogy
jöjjön velük intett, hogy itt akar maradni.

— Ugyan, ne legyen gyerek. — szólott

az öreg jószívű orvos. — Itt már ugy sem
lehet segíteni.

Grandmorain nem felelt semmit. Hoz-
szasan elnézte a márványfehér mozdulatlan
arcot, a véres, poros, fehér köpenyegét, mely-
en keresztül még most is szivárgott a vér.
Olyan nyugodt volt az az arc, s olyan fáj-
dalmat sejtető, mint régen, mikor Párisból
elindult ezredével az utra, mely itt végződött.
Grandmorain érezte, hogy nem tud megválni
tőle, legalább ma nem. Eszébe jutottak
utolsó szavai, melyet megsebesülésekor
mondott.

— Jean, ha életben maradsz, menj el
hozzá, s mondd meg, hogy mindig szerettem.

Aztán elkezdett gondolkodni azon, hogy
vajjon nem mondott-e mást is, amit esetleg
nem hallott a rettenetes zajban. Ismét meg-
clevenedtek szeme előtt a vérfagyasztó je-
lenetek.

Egy sötét árnyat látott, mely benyult a
két ezred közé, s ahol megjelent, ott esapa-
testól buktak fel a lovak és katonák. De min-
den csak egy reflexszerűen futott át agyán
mert sokkal fáradtabb volt, semhogy ren-
dezni tudta volna gondolatait. Feje fájt, fü-
lei zúgtak s tagjait nem érezte, mint a guta-
ütött.

Hagyott magával mindent tenni, mintha
félálomban lenne, de elmenni nem akart er-
ről a helyről. Az ezredorvos nógatására min-
dig tagadólag rázta meg fejét.

— Hívjatok ide még néhány embert az
ezredből! — kiáltott az orvos végül, türelmét
vesztve. — A kapitány holttestét el kell
szállítani. — Moadjátok meg, hogy hozzá-
nak egyszerre legalább négy-öt hordágyat,
mert, mint látom, igen sok tiszt esett el.

Két legény eltávozott, a többiek pedig
folytatták a szomorú munkát.

— Ejnye, ni ni, Berriére is itt van, —
mondotta az egyik legény.

— Amott meg Morán, a vén medve. Ej-
nye, de csapzott a bajusza,

— Nézd, Perrière, még most is fojtó-
gatja azt a dzsidást.

— Osz! valamennyi, mind meg van
halva. Fenemódon egymásnak mentek.

— De vajjon, hol lehet a herceg? A
doktor ur azt mondta, hogy ő is ezen a he-
lyen harapott a fűbe. Nézd a', ki hitte volna
La Crois vicomte is.

— A tiszteket fektessétek oda az ország-
ut mellett tisztásra! — hallatszott az ezred-
orvos szava távolabbról.

A legények hirtelen felnéztek, s szinte
megdöbbenve látták, hogy a vége-hosszanél-
küli mezőségen mint megannyi lidéreztüz
lobbant fel a fáklafény. Itt is, ott is sebe-
sülteket kerestek.

Közben megérkeztek a kürrasziroktól ki-
küldött legények, hogy elszállítsák az elesett
tiszteket.

Hármat-négyet már rá is fektettek a hir-
telen összetákoltt hordágyra. Közöttük volt
Saint Amand Viktor kapitány is.

— No, csak jöjjön, jöjjön hadnagy ur,
— biztatta az orvos Grandmoraint, ki kar-
jára támaszkodva lassan támoilyogva kö-
vette barátja holttestét.

Amerre haladtak a fáklfa fényénél,
mindenhol fel lehetett ismerni, hogy melyik
ezred verelkedett ott.

Néhoi egy-egy alak meg-mogmozdult
sok helyen pedig elhaló segélykiáltás hallat-
szott. Törtött ágyuk, megtépett zászlók, össze-
tört fegyverek szagolyozták utjokat, mely a
halál birodalmából vezetett az élők or-
szága felé.

— No, nemsokára otthon leszünk. Csak
bátorság, hadnagy ur.

Grandmorain nem felelt semmit, lehör-
gaszott fővel támoilyogva haladt az orvos ál-
tal támogatva s jóformán tudomást sem szer-
zett arról, hogy hol van, vagy mi történtek
vele.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK

Kedd, 1911. márczius 14-én.

NEMZETI SZINHÁZ

Sire.

Szöveg: S. felvonásban. Irtá: Henry Lavedan. Fordította: Szász Zoltán.

Személyek:

Roulette	Odry
Calet	Gál
Rómus abbé	Gabányi
Cherpetit	Hajdu
Brossette	Sugár
Camus	Rajnai
Veronique	Bartos
Lagratte	Kürtly
Saint-Sabti gróf	Rákosi Sz.
Bouquet Leonie	D. Ligeti J.
Gerliud	K. Demjén
Amélie	Paulayn é.
Tiszt	Garamszeghy

Kezdeté 1/8 óraker.

NYUGSZINHÁZ

A testőr.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Molnár Ferencz.

Személyek:

A színész	Csontos
A színésznő	Varsanyi
Írók	Szerény
Színésznő anyja	Haras thy H.
Hitelező	Vendrey
Szobalány	Molnár A.
Felolvasótudós	Ronaszékiny

Kezdeté 1/8 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Eloszori

A bolond.

Népies daljáték 3 felvonásban. Szöveg: Rákosi Jenő. Zene: Szabados Béla.

Személyek:

Deli urfi	Környey
Bimbo	Takáts
Bimbó	Sándor E.
Pimpó korcsmáros	Ney
Procka	Payer M.
Kékko	Ambrus E.
Fehérko	Varódi M.
Ellák	Kertész
Bentér	Mihályi
Csüdámér	Venczel
Dorintó sekrestyés	Hezodius

Kezdeté 1/8 óraker.

Fővárosi Városligeti Színház

A szoknyanadrág.

Enekes bohózat 4 felvonásban. Magyar szöveg: Földi Mátyas.

Személyek:

Szoknyanadrág-szűz	Háy I.
Fogas Katalin	Kubik
Fogas Lucia	Hudásek N.
Rátóti Pepi	Földes
Lenzi Péter	Török
Beckádia	Veszoréminé
Venzia Taszilo	Szalay
Vimmerli Manó	Keudér
Bimmerliné	Lányi E.
Numeris Izidora	Deiliné
Záhany Leó	Bihary
Nagy Sándor	Fekete

Kezdeté 1/8 óraker.

WERTHEIMER-ORFEUM

VI., Szerecsen-utca 35. szám. Igazgató: Wertheimer Lajos. Telefonszám: 4-49.

Kezdeté este 8 óraker. Szexuációs vendégszereplések!

Meltzer Adolf a világhírű lengyel tenorista. Meltzer Anna primadonna.

Két nagy-szerű darab! **KOL NIDRE!** Historische operette von Szerkovszkie, Musik von Perlmutter. Bohózat írta Manóka. — **Szerlem alberletben.** A lengyel bibliai operett-társulat fellépte. **Littmann Pepi, The Warry's Trió és sok új attrakció.** A pazarlány omelettel téli kertben 30 bűnletes csodaszám. **Csupa szép nő fellépte.** Reggelig cigányzene. Kezdeté éjfélkor. Vasár- és ünnepeken délutáni előadás, mérsékelt helyárral. Kezdeté délután 1/2 óraker. — Jegyek kaphatók az orfeum pénztárnál és a Hungária fürdőben.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-2.

Minden este 8 óraker: **ujdonságok:**

UTÁNAM!

Színházi botrány a nézőtérben, 1 felvonásban. Francia paródia.

RENK az orosz czar udvari illuzionistája csodálatos mutatványival.

RUDOLF MEINHARD a bécsi Residenzbühne hírneves tagja, mint vendég.

!! BALALAJKA !!

Wolkowsky világhírű orosz énekes és táncos társulata s zenekara. **The Jolly Girls,** angol ének- és táncosport első fellépte. **Kornai Herta** mint vendég. **Solti Hermin, A nadrág-szoknya, A szalonna tolvaj,** bohózat és a márcziusi műsor többi 17 szízszerzése. Minden vasár- és ünnepeken délután 3/4 óraker **mérsékelt helyűre nagy gyermek előadás,** az összes attrakciók felléptével.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Márcziusi műsor. **STEINHARDT** nadrágszoknyában, **SZÖKE SZAKÁLL** mint postahivatalnok, **HUNYADI** új kuplékkal. Uj külföldi számok. Bohózatok. 9 óraker! **ENYÉM, TIED, ÖVÉ.** 11 óraker. **FEGYVERGYAKORLAT.** Vasárnap délután **STEINHARDT** kuplézik. Éjféltől reggel 5 óráig cabaret belépődíj nélkül. Jegyek: d. e. 10-1 íg d. n. 3-6 íg a mulatóban és egész nap a Hirsch Jakab-féle nagyteremben Andrassy-ut 19. és a Hungaria fürdőben.

Magyar dalos-hangverseny.

A „Petőfi-Társaság”

matiné-bizottsága

1911. évi márczius hó 15-én

szerdán este fél 8 óraker az Országos Magyar Királyi Zeneakadémia (VI., Liszt Ferenc-tér 12.) nagytermében

Magyar DALOS Hangversenyt

rendez, amelyet Herczeg Ferencz, a „Petőfi-Társaság” elnöke nyit meg.

Felolvasást tartanak a hangversenyen:

Várady Antal
a társaság főtájkára	Sándor Erzsi
a m. kir. opera művésznője
Pekár Gyula
a társaság rendes tagja	Marschalkó Rózsika
hangversenyénekész
Pap Zoltán
a társaság rendes tagja	Környey Béla
a m. kir. operai művész
Flatné Gizella
a m. kir. opera művésznő	Takáts Mihály
a m. kir. operai művész
M. Medek Anna
a m. kir. opera művésznő	Rózsa S. Lajos
a m. kir. operai művész

- Szemere Árpád** a m. kir. opera művész
Noseda Károly m. k. opera karigazgatója
Antalfi Zsirus D. az orsz. magy. kir. zeneakadémia orgona-tanára
Némethy Károly grafikai művész

továbbá **Oláh Károly** tárogató-mester és **Radics Béla** zenekarának közreműködésével eredeti új magyar dalokat mutatnak be **Pap Zoltán „Muzsikaszó”** címmel nagy illusztrált diszkidásban megjelenő nótáskönyvből.

A hangversenyen, amelynek egész jövedelmét a **Petőfi-család síremléke létesítésének költségeire fordítják,** a szünet alatt **vetített képekkel** bemutatják azokat a festményeket és rajzokat, amelyeket a „Muzsikaszó” című műhöz kiváló festőművészek készítettek. Köztük: **Benczur Gyula, Baditz Ottó, Basch Árpád, Bosznay István, Boruth Andor, Deák Ebner Lajos, Dudits Andor, Eder Gyula, Erdőssy Béla, Fesztly Árpád, Garay Ákos, Glatz Oszkár, Gyárfás Jenő, Jendrassik Jenő, Háy Gyula, Innocent Ferencz, Juszkó Béla, Kacziány Ödön, Katona Nándor, Karvaly József, Karlovsky Bertalan, Keményffy Jenő, Kézdi-Kovács László, Knopp Imre, Komáromi Katz Endre, Margitay Tihámér, Magyar-Mannheimer Gusztáv, Mérő István, Mányay József, Nagy Vilmos, Neogrady Antal, Nyilassy Sándor, Olgyay Ferencz, Olgyay Viktor, Polh Hugó, Pap Sándor, Pentelei Molnár János, Nádler Róbert, Rakksányi Rezső, Révész Imre, Rottmann Cézár, Spányi Béla, Stetka Gyula, Tolnay Ákos, Tölgyessy Arthur, Tull Ödön, Ujváry Ignác, Udvary Géza, Vastagh György, Vastagh Géza.**

A jegyek árai: 10.—, 8.—, 6.—, 4.—, 3.— és 2.— korona.

Jegyek válthatók: Bárd Ferencz és Testvére zeneműkereskedésében: IV., Kossuth Lajos-utca 4. és VI., Andrassy-ut 2., **Rózsavölgyi és Társa** zeneműkereskedésében: IV., Kristóf-tér 3., **Harmonia r.-t.** zeneműkereskedésében: IV., Váci-utca 22. **Lyra** hangverseny igazgatóságánál: VI., Andrassy-ut 15. sz.

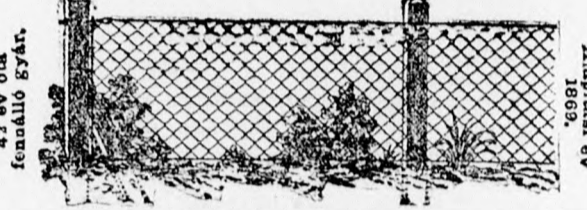
Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és minden este a saison legkaczagtatóbb műsora **Reynold és Donegan**

a felülmulhatatlan kerekos koreolyaművészek. **REGINA de BERGONIE,** a gyémántkirálynő, **AVERINOS** a legnevetetőbb szám, **Dr. Rückle** a csodás fejszámoló, **Baggensus, Modli, Conchita** és a többi nagyírnevű attrakció. **Az előadás kezdete 8 óraker.** Minden vasárnap és ünnepeken két előadás. — Jegyelővétel 10-1 és 3-6-ig a napp. pénztárnál.

Sodrony-kerítés fonatokkal

bármily bekerítést csólokra, kerítés-rácsoktat, tuskós buzait, rostélyokat, bármely fémből készült sodronyszövetet, fakereű szítát szállít

ZIMMERMANN GYULA és FIA sodronyfonal-kerítés- és szitaárugyára **Budapest, VIII., kerület, Rákóczi-tér 3. sz.** Telefon 120-25. **Árjegyzék ingyen.**

MINDENKI

aki írodákban, hivatalokban, üzletekben s gyárakban a tisztaságot, kényelmet és czélszerűséget szem előtt tartja :: :: **AZ „A. B. C.”-NÉL** hygien. tisztított kölesöntőrukközöknök, portöröknök, padlóruháknek bevezetését, nagyon olcsó kölesöntő mellett hazhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen meg- **KEZDI.** „A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kölesöntő Vállalat, **Eötvös-utca 30. szám, Telefon 46-36.** Külön osztály vendéglők részére.

CIMBALMOT

10 koronás részletfizetésre 10 évi jótállás mellett az általánosán elismert legszolidabb kiszolgálásáról híres

Reményi Mihály

czég a magyar kir. zene-akadémia házi hangszerkészítője szállít. **Budapest, Király-utca 58. sz.** Árjegyzék és prospectus díjtalan.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írás, visszaváltós, tabulátoros, összeadóbillentyűs, automatikus sorváltós, csupa acézből és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-klaviatúrás

Ujlaki-írógépet.

Nem irnak alá váltót és folytonosan halmozódó írodai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógéppunkra

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országszerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve. **UJLAKI BÉLA** Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 28. sz. Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű melhék keresetre relettálnak. Közöljék címüket. Vidéki képviselők kerestetnek.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1911. márczius 14-én.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Anatol.

Olgyay Vilmos: Anatol. Schützler Artur. Fordította: Biró Lajos.

Személyek:

Anatol: G. th. Göthm. Max: Z. Molnár. Cora: Tóth I. Gabriella: Báthori G. Bianca: Nagy T. Annie: T. Forrai R.

Kezdete 1/2 8 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Fedák Sári vendégfelléptével.

A babuska.

Vaudeville 3 felvonásban. Írta: Piers és Gaillivet. Fordította: Gabos Andor. Zenejét szerette: Fabi Leó.

Személyek:

Frumiérne: H. math I. Ivette: Várady. D. Jaturille: Káthai. Tiboriusz: Király. Buton: Neme h I. Rozalilla: Fedás S. Talmi színigazgató: Latahár. Pérfános: Balázs. Poche s. a.: Sári R.

Kezdete 1/2 8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Eva.

Írta: Pálth-Vegh István.

Kezdete 1/2 8 órakor.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31.

Este 8 órakor.

Legelőrangú színházi és variété-előadás. Utanam! Színházi botrány a nézőtérben. 1 felvonásban. — Francia paródia. — Játsszák: Bársony, Gabányi, Máthé, Szrkadi, Lugosi, Tihanyi, Viole Giza, Bondéne, Osabai Zsófi. — Penk, az orosz ezár udvari illuzionistája csodálatos mutatványával. — The Jolly Girls, angol ének és tánc csoport. — Balalajka, Wolkowsky világhírű orosz énekes és táncos társulata és zenekara.

RUDOLF MEINHARD

a bécsi Residengbühne hírneves tagja, mint vendég és Kornal Berta vendégzeneszerzője. — A szállodai tolvaj. Solti Herman. A nadrág szolnya, azonkívül a márcziusi műsor többi 17 előadására. Minden vasár- és ünnepnap délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyaru délutáni előadás az összes attrakciók felléptével.

APOLLO-PROJEKTOR

Vépszínház-utca 1-3. Telefon 68-39.

1911. márczius 13-tól márczius 15-ig a teljesen új fényképfilm:

A haláltánc, (drámai jelenetek). Norvég alagutak, (rajkép). Az automóvil, (komikus jelenetek). Athon hercege, (történelmi dráma). Salzburg (rajkép). Rózsaláncok, (házassági komédia). A hatyru, (zoológiai felvétel). Lehmann ur vadászik (kacagató mókák). Anatte (drámai jelenetek). Legközelebbi műsorváltozás csütörtökön 1. hó 10-án. Az első előadás heteknapokon. d. u. 4 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 1/2-kor kezdődik.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.

Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/2 9 órakor.

9 1/4 órakor: Ma Ujdonság!

A „Doktor feleség”

Bohózat 1 felvonásban. Írta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.

Végül 11 órakor! Ujdonság!

„Die höhste Frechkeit”

Bohózat 1 felvonásban. Írta: Trebitsch Sándor.

Rott Sándorral mint Lisette szobaleány

Jegyek elővételben a napali pénztárnál d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig. — Konti különléggességi létszám, Andrássy-ut 29. és Sopronyi nagytözsdeben, Rákóczi-ut 1. szám. 12 óra után az I-ső emeleti Casino de Parisban a világ legelső ének- és táncszámok felléptével.

BUTOR

Költőzködés miatt az egész raktárt készpénzért és részletre kiárúsítjuk. Műbutor Kereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, IV., Aranykéz-utca 5. szám. Telefon: 71-52.

FLOBERTEK,

pisztolyok és revolverek legpontosabban belöve rendkívül olcsó árban. Rudas Zsigmondnál Budapest, VII. Erzsébet-körút 48. Vidékre árjegyzék ingyen és bérmentve.

TOST ÉS MOLNÁR

kereskedelmi, díszítő- és tájkertészete. BUDAPEST, VII. ISTVÁN-UT 50. Elvállal ablak és erkélydíszítéseket. Kertek tervezését, alakítását, fentartását. Alkalmi és állandó díszítéseket. Téli kertek berendezését, minden e szakba vágó munkát. Telefon: 88-75. Telefon: 88-75. Külső telep: Gyarmat-utca 25.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS

(Bereg megye) a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is ha vérzések esete forog róla. Megrendelhető: Édeskút L.-nél Budapesten és a forrás kezelőségénél Munkácsen.

TYURIN!!

használata után nincs többé baromfivész. 1 nap alatt megszűntet mindenféle vést.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják e szer kitünőségét, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincs, s hosszú időre véstmentesíti a baromfiakat. 1 nap alatt megszűnteti a vést. Minden üvegehez külön használati utasítás. Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktáronál:

Dr. ODOR BELA GYÓGYSZERÉSZNÉL

Sürgönyezim: ODOR NAGYENYED. — Naponta postaszékküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk. MANNHEIM SIMON ÉS FIA Budapest, IV., Párisi-u. 5. (Főpostával szemben.)

Royal Cabaret

A Royal Orfeum épületében. (VII., Erzsébet-körút 31.) Budapest legelőkelőbb éjféltánci szórakozó helye.

40 női szépség lép föl ének- és tánc számokkal. Az előadás kezdete éjjel 12 órakor. Többek között fellépnek: Farfalla; Zelenech quintett; Miss Darlington; Igrid Peters; Susi Lucca; Miss Zen Door; Major Mariska; Toto Ruffat Bey; Mlle Ferra; Molly Perlyt; Carola Wolter; Lilly Harrison; Maud Delaunay; Brothers Carr; Maritta HOLLOWA; Margaret duo; Telaki Evi; Atta Veron; Ligeti Mariska; Antal Irén; Váradi Adél; Mimi Corintha; Berényi Nussli; Annie Neumann; Lulu Kaskal. — Belépődíj 1 korona. — Egy óra után szabad bemenet. — Keringő verseny. — Farsangi táncok. — Reggel 6 óráig szingyzené. — Kukó Vincze és zenekara.

PALACE szálloda

Bpest, Rákóczi-ut 43. RENDES SZIDOR személyes vezetése.

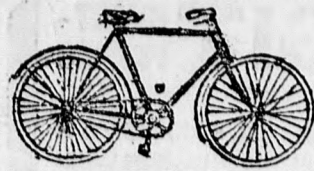
150 fényesen berendezett szobával, külön lakosztályokkal, a legmagasabb igényeknek megfelelően felszerelve. Szobák 4 koronától.

A szálloda éttermeiben kolozsvári Pongrácz Lajos esténként hangversenyez. Elsőrendű magyar és francia konyha. Teljes pensio 10 koronától. Pilseni sör. Elsőrendű borok. Unterreiner János volt alsó-tátrafüredi vendéglős vezetése alatt. Sürgönyezim: Paiccehotel, Budapest.

Heti műsor:

Márczius hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Város- ligeti Színház	Uránia	Hangversenyek
15 Szerda	II. Rákóczi Ferenc	Hunyady László	—	A zseni	A kis lord Sárga lilium	A Babuska	Petőfi A szoknyanadrág	Eva	Petőfi társ. estélye Zenepalota (B. R. H.)
16 Csütörtök	Sire	A bolond	—	A medikus	Anatol	A Babuska	A szoknyanadrág	Sztrének hazája	Somogyi Mór Royal (H)
17 Péntek	Drághy Éva esküje	Tristán és Izolda	Pry Pál	A zseni	Orvosok	A Babuska	A szoknyanadrág	Waterloo	—
18 Szombat	Babjáték	Bohémélet Havasi gyopár	Mary-Anne	Dériné Hjasszony Az ördög	A kis lord Anatol	A Babuska	A szoknyanadrág	Az Országos Szin- művészeti Akadémia előadása.	Yvette Guilbert Royal (M)
19 Vasárnap	Romeo és Julia	A bolond	—	A próféta A zseni	Az arczkép Sárga lilium	Czigányzorelem A Babuska	Petőfi A szoknyanadrág	—	—

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummit, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében melyen leszállított **nagyban eredeti gyári áron szállítunk** vidékre is barnová

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 4. Diszárjegy-zékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

Meghívás.

A Budapesti Disconto Szövetkezet f. évi márczius hó 22-én délután 4 órakor a szövetkezet irodahelyiségében tartja

IV-ik évi rendes közgyűlését

melyre a tagok ezennel tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről, a mérleg előterjesztése, határozathozatal ezek felett, valamint a kimutatott üzleteredmény tárgyában hozandó határozat.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása ugy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság részére.
 3. A felügyelő-bizottság évi díjának meghatározása (a. sz. 31. szakasz.)
 4. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
- A t. tagok felkértemek, hogy az alapszabályok 25. szakasza értelmében szavazati joguk gyakorlása tekintetében megfelelőleg intézkedni sziveskedjenek.
- Kelt Budapesten, 1911. február 5-én tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság

LABORI

FOTOMŰVÉSZETI MŰTERME

V., Erzsébet-tér 18.
LIFT. TELEFON: 173-20.

MODERN FÉNYKÉPEK
Művészi gyermek-felvételek.

KITÜNTETVE: Budapest, London, Páris, Liège, Bruxelles stb.

SINGER és WOLFNER KIADÁSAI

Budapest, VI., Andrásy-ut 10. szám.

Márczius 15.-ki irodalom!

- Uj szavalókönyv.** Hazafias ünnepekre, iskolai vizsgálatra és egyéb alkalmakra való költemények és kiváló köszöntők gyűjteménye 6-12 éves gyermekek számára. A legújabb magyar gyermekköltészetből összeválogatta **Havas István.** Ára 1 kor. 80 fill.
- Rákosi Viktor: Korhadt fakerecskék.** Harmadik ifjusági kiadás. Diszkötésben Ára 4 korona.
- Pósa Lajos: Száll az ének Szavalni való haszn. versek.** Füzve 2 korona. Diszkötésben 4 korona.
- Pósa Lajos: A szabadságharc hősei.** Képek az 1848-49. szabadságharcból. Képekkel 60 fill.
- Pósa Lajos: Hazza és szabadság.** Hazafias szavalványok és költemények 60 fill.
- Gauss Viktor: A piros köpönyeg.** Elbeszélés a magyar szabadságharcból. Képpel 60 fill.
- Sebők Zsigmond: Kossuth Lajos életrajza.** Kötve 60 fill.
- Krudy Gyula: Előre.** Hazafias elbeszélés. Képekkel 60 fill.
- Lengyel Laura: Magyar hősök.** Történelmi elbeszélés. Képekkel 1 kor. 20 fill.
- Lengyel Laura: A virradat napja.** Történelmi elbeszélés. Képekkel 1 kor. 80 fill.
- Madarassy L.: A kis hűdereg.** Történelmi elbeszélés. Képekkel 1 kor. 20 fill.
- Perényi Lajos: A hazafért.** Hazafias elbeszélések. Képpel. Ára 60 fill.
- Tábori Róbert: Gábor Áron.** Történelmi elbeszélés. Ára 60 fill.
- Farkas Imre: A kapitány.** Jelenet. Előadja 2 férfi és 1 nő. Ára 30 fill.
- Ünnepi versek.** Szerkeszté **Dr. Vajda Gyula.** Szavalókönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. Második kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjuságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavakat csoportosítja, másrészt remekíróink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza. A vastag kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füzve 3 korona. Diszkötésben 5 kor.

Piros arc

Piros orr

Piros kéz

sohasem volt divatban és minden nő és férfi igyekszik ezektől a csunya bőrbántalmaktól a szeplő és pattanással együtt megszabadulni a legrövidebb idő alatt.

8 nap

teljesen elegendő, hogy vörös arca, vörös orra, vörös keze hófehér, tiszta és finom legyen.

Csak a híres bőrápító szerkekhez:

Diana-krém

DIANA-SZAPPAN-

hoz kell fordulni, akkor nem lesz többé piros orra, piros keze, piros arcbőre.

Több, mint egy millió köszönő-levél igazolja a fenti körülményt.

Diana-Puder

pegig arról nevezetes, hogy az arcon egyenletesen tapad, szabad szemmel teljesen láthatatlan; amennyiben pedig teljesen ártalmatlan szerekből van összeállítva, ki van zárva a láthatósága a kékeszínű arcbőrnek, mely szín olyan nők arczán látható, kik ártalmas összetételű pudert használnak.

- Egy üvegtégely Diana-crém (nappali és éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.
- Egy üvegtégely Diana-crém (csak éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.
- Egy nagy darab Diana-szappan 1 kor. 50 fill.
- Egy nagy doboz Diana-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsá vagy sárga színben) 1 kor. 50 fill.

Kapható egész Európában a gyógyszárakban, drogériákban és parfümériákban. Aki nem tudja saját helyiségében beszerezni, az rendelje meg a központból:

Erényi Béla

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(A legkisebb megrendelés is fordulópóttal utánvétellel eszközölhető.)

Kereskedők és iparosok

számlaköveteléselt előnyös feltételek mellett leszállítja a

Budapesti Hitelintézet R.-T.
Budapest, V., Váci-körút 12. szám.

Heveny vagy idült

bujakór - bántalmak

ur y görválykór, bőrbajok, rheuma, (Izzag, fekélyek stb) s e romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigyda-anat, rheumatizmus, a száj, gégo gyenyedése, ága-átok, onostosis, tehetőtlenség és mindenféle szerzett vagy örökölt bujakóros bántalmak esetében, a legmegrózottebb s minden gyógykezeléssel daczó betegségből biztos és gyó-keres gyógyulást nyújtanak.

Dr. Oliver vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve. Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szer és más számos kitüntetésben részesült. Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.50 kor., egy nagy doboznak 62 darab tartalommal 11.— kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll. Raktár: Török József gyógyszerháza Budapest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 22. szám.

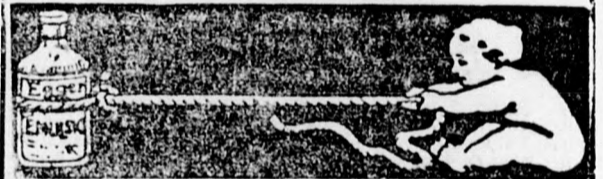
Finom uri fehérneműk legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat czégnél

VI., Budapest, Andrásy-ut 50. sz.

- A vézna gyermek hizik
- A vézna gyermek izmosodik
- A vézna gyermek csontosodik
- A vézna gyermek erősödik

ha az aggódo anya e védjeggyel ellátott norvég csukamájolajból készült, hathatós osont- és izomképző sókkal vegyített

valódi „EGGER“-Emulsiót

ad a betegség folytán legyengült gyermekének. Ezt a csukamájolajat a fejlődés hiányai folytán csenevész gyermek ép úgy, mint a vérszegény, elerőtlenedett felnőtt örömet vesz, mert sem ize, sem szaga nem emlékezteti a nyers olajra. Kapható minden gyógyszerháiban. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Három üveget bérmenten küld 6 kor. előzetes beküldése ellenében Nádorgyógyszertár. Bpest, VI., Váci-körút 17.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegségét

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat.)

Meglepő az eredmény férful gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknek is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válaez. Kívánatra gyógyszerek. Rendelés délelőlt 9-3-ig, és este 5-7-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(Áltérőház a Pannónia szállóval szemben) Lépcsőházi bejárat. KÜLÖN VÁROSZÉK.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturállamokban szabadalmazott, különösen páratlan czólszerúségű kicserélhető nyomlappal ellátott MULTIFORME sérvkötőkről prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támgepek, egyenestartók, haskötők, gummlharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

MAGYARHON ELŐ, LEGMAGYOBBS ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ORAŰLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János

Szegeden. Ca. és kir. kizárólagosan szab. órásmester és műbír, Poltálkálój a remesleir igazságnak stb. csa

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

A legjobb benzinmotoros magánjárókat

a világhírű angol „Campbelli” motorgyár egyedüli vezérképviselője

Korányi Viktor

szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemi.

Olcsó árak! Olcsó üzemi! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jótállás! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktattunk ki! Kivánatra díjmentes költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgálunk!

KORÁNYI VIKTOR
Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

Kézimunka

hímzésekhez, butorhos függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománagyár, Nagymező-utca 46. szám.

Magyar Királyi Államvasutak
Budapest-Balparti Üzletvezetőség.
11.061/1911. szám.

HIRDETMÉNY.

Folyó évim árczius hó 3-án kiadott 10.103/III. számú hirdetményünk kapcsán értesítjük a t. szállító közönséget, hogy Budapest nyugoti-pályaudvar állomáson a fedett helyen tároló teherárúknál a fekbérmentes idő leszállítására, illetve a fekbérilleték felemelésére vonatkozó rendelkezéseinket **folyó évi márczius hó 10-étől** kezdve érvényen kívül helyezzük.

Ezen naptól kezdve a megérkező és fedett helyen tároló teherárúkat után a díjszabás szerű fekbérmentes idő illetve a díjszabás szerű fekbérilleték alkalmaztatják.

Budapest, 1911. márczius hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

Hirdetések felvételnek a kladóban, VI., Eötvös-utca 32. sz.

ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL, DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉN

BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körut 29.sz.

VIDÉKI MEORENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK. ÁRJEGYZÉK 2000 PÁRZSAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 30 évem át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. csereorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, bujakórt (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, onferozást és annak utóhat. jait, ideg- és hátgerincbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 10-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körut 2. szám.

Levél útján is biztos gyógyulást találunk azok, kik személyesen meg nem jelenhetnek, vagy távol a fővárostól laknak. Gyógyszerek utasítással kívánatra küldetnek.

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság

Budapest, V., Dorottya-utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körut 42.

Kizárólagos elárusítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:	Gyermekeknek:	Hölgyek részére:
Edwin Clapp & Son	Piehler	Sorosis
Barry		Cousins
Walk-Over		Patrician
Commonwealth		

Kérje képes árjegyzékünket!

E hirdetés rovátban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkkel, 4 fillérrel, kompakt betűkkel szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovátban minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkkel, 4 fillérrel, kompakt betűkkel szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,

okmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6-C.

K.

Csókollak.

Házasságokat

díszkrónikázókat Faragó Jenő, Rákóczi ut 80. (Vagyományos férjhezmenendők állandóan előjegyzve.)

?! Akar

ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kollektív társaságnak tartásuk? Olvassa el a „Társasági Művészet” „Ellenállhatatlanság titka” „Szellemi szikrák” rendkívül érdekes könyveit. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felelősséget egyaránt megkérdezzék. Korrekció utmutatója lesz az élet minden helyzetében! — Tartalomjegyzéket ingyen küldök Budapest, Rákóczi ut 80.

Asztalosok

aj jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldök a „Kegyelet” szerkesztőségére Budapest, Nagymező-utca 46.

Sok pénzt kereshet!

mellékkeresetként is minden üzleti töké és előismeretek nélkül, képviseltem átvétele által. Ajánlatokat „Tiszteletes kereset” jellegre Blockner J. hirdető irodája Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. továbbít.

Pénzszekrényeket

tűz- és betörésmertéseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrényraktár, Rákos-u. 4/h.

Papirhéju diót,

mézédes téli szőlőt postakörárként 3.60, nemes bírsalmát, téli csemegealmát 2.60, mázsánsókat 38.—, ecetes ugrókat, paprikát 2.60, házilag főzött mézédess szilvalekvárnak kilóját 1.30, különleges barack lekvárnak 2.60, valódi barackkócsyok 5 kg-os üveggel 20.— koronáért. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Fajborokat

lefejtve kölcsönhordóban hektóliterenként 44 koronáért, papirhéju diót postakörárként 3.50. Gyümölcskivitel Csongrádról.

Maronit, narancsot,

ezitromot, datolyát, papirhéju diót, füget, orosz teát, vegyesen postakörárként 2.60 koronáért szállítja Gyümölcskivitel Csongrád.

Gyümölcsfa

díszfa és rózsaszárgyékkel ingyen szolgálat Weber faiskolája Békásmegyeren (Budapest mellett.) 10501

Diszkart-kezelők

kerjenek árjegyzéket az első magyar diszkart faiskolától. — Tulajdonosa Csepny Ede, Kőrmend. 120 fajta tülevélűfák, lombfák, sortfák, díszeserjék kaphatók.

Rekedtség

biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle csumkorka. 60 fillérért mindenütt kapható.

Juniperus

(nemes boróveszka) 4 literes posta-tartály bérmentve K 10.50 Baria József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29315

MAGANTANULOKAT

polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészítéssel előkészít

Magyar Tanügyi Intézet Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Pénzt

akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenféle kereskedelmi árucikre, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-tér 15. sz. Fiókküzet: Klauzál-tér 2. Telefon 149—00. 29387

Tisztviselői kölcsönt

köztisztviselőknek és katonatiszteknek előjegyzéssel és előjegyzés nélkül. Letétkölcshöz 60 évre. Váltókölcsönt kereskedők, iparosok és magántisztviselőknek gyorsan és előnyösen folyósított. Rigócz és Hartmann bank-iroda, Bózsá-utca 29. sz. Telefon 94—66. 29100

Jó cseledeket,

ugymint szakácsnőket, szobalányokat, urasági inas stb. stb. közvetít egy helyben, mint vidéki urasági házakba Váradi Márton „Szabó”-féle elhelyező intézete, Budapest, Belváros, Múzeum-körút 35. szám, az udvarban. 10825

Kárpitos nyergesek

részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldök a Budapesti Pászománnygyár Részv. társ. Nagymező-utca 46.

Nevelőnőket

német, francia, angolokat zene nyelvismerettel, bonneokat azonnali belépésre ajánlok, magyar okleveles nevelőnőket zene és nyelvismerettel sürgősen keresek. Szegeheőné S. Lujza intézete Budapest, VI., Dessewffy-utca 22. 29324

Parlamenti

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küldök a Gabelsberger szakiskola (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcégektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64—68.

INGYEN TANULMAT

november 1-től két hónapon át kereskedelmi szaktantárgyakat, gépirást, gyorsírást, helyesírást, szepírast, német nyelvet. Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás napi három órán át. Nappali és esti tanfolyamok.

Szenzációs olcsó árak!

Flanellakendő kintű minőség 140x190 cm. minden színben 2 K 50 fill.
Részkarol 170 cm. hosszú, masszív kivitel, teljesen felszerelve 4 K
2 ágú, 1 asztalterítő, tartós minőség, zöld vagy bordó alapon 10 K
Cloth paplan, könnyű vattával, jó béressel 7 K
Tüllbucsfemle félstor, 150x260 cm. fodorral gazdag hímzéssel 7 K
Legtartósabb futószőnyeg, minden színben 90 cm szélességben 1 K 50 fill.

Legnagyobb választék!!! Legszolidabb kiszolgálás! Vidékre postautánvétellel! Meg nem felelőért a pénzt visszaküldjük.

Szőnyegvásár Révay-u. 2. sz.

VAN gramofonja?

Ha van közölje címét. Mindea gramofontulajdonos 1/2 évig ingyen kapja a pompásan illusztrált gramofonszaklapot. ::

Ha NINCS, kérje ingyen gramofon rendszerünk prospektusát.

Szent László Intézet Budapest 27.

Veres Pálné-utca 16. sz.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat

Budapest, Szerencsen-utca 10. sz. Diszes butoralbum 1 kor.

SINGER varrógépek

kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József

Budapest, Almásy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

A t. cz. gazdaközönség

az iparvállalatok figyelmébe ajánlom 1884. óta tennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsonk, molnárak, szesz-főzők, kertészek, kezesség és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. — Krakauer Ármin, VI., Ó-utca 39. sz. Telefon 94—76.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST,

Király-utca 91. sz. Isabella-utca sarkán. 27653

Vendéglősök

azonnal kérjék új automata gramofonunk árjegyzékét, melyet kényelmes havi részletre szállítunk. Nem tölcseres, hanem pompás szekrényes gép, mely dísz minden helyiségnek. Önön magát kifizeti, s így beszerzése minden vendéglősnek, kívánatos nagyon fontos.

Szent László Intézet, Budapest 27.

Veres Pálné-utca 16. sz.

+Soványság+

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtap-pora. Soványak tartós, szép testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jót állást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszert. Kiténtve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/1. Telefon 156—80.

Rayonképviselő

ügynökök és reprezentábilis viszonteladók kiképezésére nagy ösmeretűjük van jobb izt. körökben, egy szabaddal-mazott képzéssel újdon-ság értékesítéshez ké-restetnek. Csakis jó megjelenésű kaucazió-képes acquisiteurok lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 kor-jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budape-st Rottenbiller-utca 10 Mo. — Prospektusok ingyen.

OLAF GÁBOR: KORUNK HŐSE

Verecs regény. Ára 3 korona. Kiadja a

FRANKLIN-TÁRSULAT

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és fia r. t.), Budapest, VI., Andrássy-út 21. minden könyvkereskedésben.

"OLLA"

a bebizonyítható legjobb higiénikus GUMMI különlegesség! 2 évi jótállás. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek osakia OLLA-t adjon. Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küldök az OLLA gummigyár Wien 11/817 Praterstrasse Nr. 57.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platintát és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Ugyanitt aranyláncok olcsón kaphatók.

SCHILLER IZIDOR

ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54—74.

Alkalmi vásár

az összes hamiszerkekből. Mélyen leszállított árak.

MARNITZ FRIGYES

Budapest, VIII., 4. József-körút 37—39 sz. Óriási raktár gramofon és lemezekben. Kérjen árjegyzéket külön.

A gyakorló

gyorsírók Társasága gyors írási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írási írógépekre beíratkozhatni naponként. Beíratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18—09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrássy-ut 12. és Révay-utca 6. szám.

Legjobb likőrök

és rum készíthetők kivonataimmal. Egy üveg ára 60 fillér. 10 üveget 6 koronáért küldök bérmentve. Árjegyzéket kívánatra. Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba.

BUTOR

30% megtakarítás!

Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3. telemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagóni és palisander butorok, nriszobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13. 28589

Titkos betegségek,

hugyosfolyás, hugyoscsőszűkeletok, hólyagbántalmak, alstali sebek, bőrbetegségek, bujaker (syphillis) az önfertőzés utókövetkezményei, elyngült férfierő, női bajok, fehérfolyás, stb. stb. alapos, gyors és gyökéres kigyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és laklismertes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai

— szakorvos — rendelő-intézet, Budapest, VI., Andrássy-ut 24.

FELTŰNÉS NÉLKÜL eredményes gyógyítás levélileg is.

Kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik.

Rendel naponta 10 órától 4-ig és este 7—8 óráig.

Levelekre azonnal válaszol.